

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

**Instytucja Zarządzająca RPOWP 2014-2020
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego**

Spis treści

WSTĘP	3
I. Ogólny opis RPOWP 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji	4
II. Opis poszczególnych osi priorytetowych PO oraz poszczególnych działań/ poddziałań.....	12
OŚ PRIORYTETOWA I. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU	12
OŚ PRIORYTETOWA II. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA.....	41
OŚ PRIORYTETOWA III. KOMPETENCJE I KWALIFIKACJE	63
OŚ PRIORYTETOWA IV. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ.....	81
OŚ PRIORYTETOWA V. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA.....	91
OŚ PRIORYTETOWA VI. OCHRONA ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI	117
OŚ PRIORYTETOWA VII. POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ	135
OŚ PRIORYTETOWA VIII. INFRASTRUKTURA DLA USŁUG UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	160
OŚ PRIORYTETOWA IX. ROZWÓJ LOKALNY	192
OŚ PRIORYTETOWA X. POMOC TECHNICZNA.....	193
III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)	198
IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji	200
V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji PO	204
VI. Stosowane skróty	209
VII. Załączniki	211
Załącznik 1 - Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych	211
Załącznik 2 - Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań.....	212
Załącznik 3 – Kryteria wyboru projektów.....	237
Załącznik 4 – Ramowe plany działań.....	271
Załącznik 5 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego.....	277

WSTĘP

Z uwagi na ramowy charakter Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP 2014-2020), zdeterminowany wzorem programu określonym przez Komisję Europejską, konieczne jest przygotowanie dodatkowego dokumentu uszczegóławiającego zapisy programu operacyjnego, tj. Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (SZOOP RPOWP 2014-2020).

Obowiązek przygotowania SZOOP wynika z *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2014 r. poz.1146 z późn. zm.). Zgodnie z ustawą SZOOP został przygotowywany i przyjęty przez instytucję zarządzającą programem operacyjnym oraz zatwierdzony w zakresie kryteriów wyboru projektów przez komitet monitorujący.

Dokument ten został opracowany w oparciu o *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.*

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 określa zakres działań i poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych oraz podstawowe warunki realizacji Programu. Stanowi kompendium wiedzy dla beneficjentów na temat typów projektów, listy potencjalnych beneficjentów oraz systemu wyboru projektów w ramach poszczególnych osi priorytetowych Programu. Celem SZOOP RPOWP 2014-2020 jest ułatwienie wnioskodawcom prawidłowego przygotowanie wniosków o dofinansowanie oraz wskazanie trybu postępowania przy składaniu wniosku o wsparcie.

I. Ogólny opis RPOWP 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji

1. Status dokumentu

RPOWP 2014-2020 został zaakceptowany *Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 12.2.2015 r. przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu podlaskiego w Polsce CCI 2014PL16M2OP010.*

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 stanowi instrument realizacji Umowy Partnerstwa, która określa strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych, tj. polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2014-2020.

2. Opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

RPOWP 2014-2020 przyczynia się do realizacji celów *Strategii Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu* oraz krajowych dokumentów strategicznych. Jednocześnie jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 (SRWP 2020), przyjętej 9 września 2013 r. przez Sejmik Województwa Podlaskiego.

Głównym celem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności gospodarki kształtowanej w oparciu o regionalne specjalizacje. Ponadto dla każdego działania w Programie określono cele szczegółowe.

Zgodnie z nomenklaturą przyjętą w pakiecie rozporządzeń dotyczących perspektywy 2014-2020, RPOWP 2014-2020 realizuje 9 celów tematycznych oraz obejmuje 32 priorytety inwestycyjne (PI). Priorytetem inwestycyjnym odpowiadają działania i poddziałania Programu, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych. Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych stanowi Załącznik nr 1 do SZOOP.

Osie priorytetowe RPOWP 2014-2020:

- Oś I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu
- Oś II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa
- Oś III Kompetencje i kwalifikacje
- Oś IV Poprawa dostępności transportowej
- Oś V Gospodarka niskoemisyjna
- Oś VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
- Oś VII Poprawa spójności społecznej
- Oś VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej
- Oś IX Rozwój lokalny
- Oś X Pomoc techniczna

3. Finansowanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 jest programem dwufunduszowym, finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Zgodnie z Umową Partnerstwa alokacja środków unijnych na Program wynosi 872 217 214 euro EFRR i 341 378 663 euro EFS. Minimalne zaangażowanie środków krajowych – szacowanie na podstawie art. 120 rozporządzenia ramowego zakładającego maksymalny poziom dofinansowania osi priorytetowej EFRR i EFS w regionach słabiej rozwiniętych na poziomie 85% (z wyłączeniem osi wdrażanej w całości za pomocą RLKS, gdzie poziom dofinansowania określono jako 95%) – wynosi w momencie programowania 210 577 605 euro.

W realizację programu zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne. Zakłada się, że ostateczne zaangażowanie środków krajowych, głównie prywatnych w momencie zamknięcia programu będzie mogło być wyższe w zależności od zakresu i stopnia udzielania pomocy publicznej w ramach programu.

Obszarem realizacji programu jest obszar województwa podlaskiego, zaliczanego do kategorii regionów słabiej rozwiniętych.

W RPOWP 2014-2020 wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji UE (72 815 753 EUR), w tym 6% środków EFRR (52 333 033 EUR) oraz 6% alokacji EFS (20 482 720 EUR). Rezerwa wykonania ustanowiona została dla każdej osi priorytetowej Programu, z wyjątkiem Osi X Pomoc techniczna (finansowanej z EFS), dla której zgodnie z przepisami nie ustanowiono ww. rezerwy.

Podstawę obliczania wkładu UE w ramach RPOWP stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne.

Indykacyjny plan finansowy Programu został zawarty w części III SZOOP.

4. Horyzontalne zasady realizacji Programu

Wdrażanie RPOWP 2014-2020, podobnie jak jego opracowanie, następuje zgodnie z zasadami horyzontalnymi. Należą do nich: zrównoważony rozwój, równość szans i niedyskryminacja, równouprawnienie płci, przeciwdziałanie zmianom klimatu i ład przestrzenny, współpraca. Zasady te znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów w ramach poszczególnych obszarów wsparcia.

a) Zrównoważony rozwój

Projekt Programu został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, a w procesie programowania zapewniony został udział partnerów ze środowisk przyrodniczych.

Ze względu na walory przyrodnicze regionu i cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, zasada zrównoważonego rozwoju, przejawia się we wszystkich celach Programu. Ma ona odzwierciedlenie w wyborze inwestycji minimalizujących wpływ człowieka na środowisko, wspierających gospodarkę efektywniej korzystającą z zasobów, bardziej przyjaznych środowisku, w tym nakierowanych na spełnienie *acquis* w obszarze środowiska. Niedozwolone jest współfinansowanie projektów, które będą wywierać negatywny wpływ na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, z wyjątkiem projektów, dla których, zgodnie z art. 81 ustawy OOS, zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przy wyborze operacji w ramach poszczególnych obszarów wsparcia zostaną wprowadzone kryteria weryfikujące spełnianie wymogów ochrony środowiska, wydajności zasobów, dostosowania do zmiany klimatu i łagodzenia jego skutków, odporności na klęski żywiołowe oraz zapobieganiu ryzyku i zarządzania ryzykiem. Ponadto w odniesieniu do inwestycji infrastrukturalnych, współfinansowanych ze środków EFRR, na etapie wdrażania preferowane będą inwestycje ograniczające energo- i materiałochłonność. Natomiast w odniesieniu do działań w Programie współfinansowanych z EFS, zasada zrównoważonego rozwoju będzie realizowana poprzez włączenie zagadnień z nią związanych do projektów dotyczących kształcenia i szkoleń. Na etapie monitorowania i sprawozdawczości zapewnione zostały wskaźniki monitorujące zgodność działań podejmowanych w ramach Programu z zasadą zrównoważonego rozwoju.

b) Równość szans i niedyskryminacja

Zasada równości szans i niedyskryminacji gwarantuje poszanowanie praw jednostki niezależnie od pochodzenia etnicznego lub narodowego, religii lub bezwyznaniowości, niepełnosprawności, wieku, płci, orientacji seksualnej, rasy czy statusu społeczno-ekonomicznego. Program proponuje wiele przedsięwzięć mających na celu zapobieganie dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną ale także stan ubóstwa. Zaplanowane interwencje uwzględniają zdefiniowane potrzeby poszczególnych grup docelowych narażonych na taką dyskryminację. Promowanie równości wyraża się w konkretnym zakresie: promowania włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa przez zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Wsparcie uzyskują ponadto interwencje ograniczające nierówności w zakresie dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług. Ponadto, przewiduje się, iż instrumentem przyczyniającym się do wyrównania szans tej grupy beneficjentów wsparcia będzie mechanizm cross-financing, ukierunkowany między innymi na dostosowywanie pomieszczeń i miejsc pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Również infrastruktura powstająca w ramach projektów finansowanych z EFRR, w ramach wszystkich działań RPOWP 2014-2020, powinna być dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, tj. tworzona zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania. Zasada równości szans będzie uwzględniana przy wyborze i wdrażaniu projektów. Przejawem tego będą odpowiednio sformułowane kryteria wyboru projektów, które uwzględnią potrzeby defaworyzowanych grup społecznych, w tym osób z niepełnosprawnością oraz uniemożliwią wybór projektów wykazujących negatywny wpływ na równość szans i zapobieganie dyskryminacji, tak aby niekorzystne zjawiska społeczne nie były pogłębiane przy użyciu instrumentów finansowych UE. Monitorowanie i ewaluacja przewidzianych przedsięwzięć posłużą zapewnieniu kontynuacji realizacji przedmiotowej zasady.

c) Równouprawnienie płci

Niwelowanie nierówności w pozycji kobiet i mężczyzn na rynku pracy przebiegać będzie w Programie łącznie z niwelowaniem nierówności między płciami we wszystkich pozostałych obszarach życia społecznego. Na etapie programowania działań uwzględniono odmienną sytuację kobiet i mężczyzn na rynku pracy, opierając się na diagnozie społeczno-gospodarczej regionu. Ocena merytoryczna wszystkich wniosków o dofinansowanie w ramach RPOWP 2014-2020 będzie uwzględniała ocenę wpływu projektu na realizację zasady równości płci. W przypadku działań realizowanych z EFS ocena projektów będzie prowadzona w oparciu o tzw. standard minimum, tj. zestaw pytań/punktów, które określają minimalne warunki jakie powinien spełniać projekt w ramach niniejszej zasady. Dodatkowo kryteria wyboru projektów uwzględniać będą potrzeby różnych grup społecznych w danych obszarach,

stosując zasadę preferowania grup defaworyzowanych. Pozwoli to na wyrównywanie szans społecznych i zawodowych tych grup.

Na etapie monitorowania i sprawozdawczości system wskaźników zawartych w Programie umożliwić będzie gromadzenie i zbieranie danych statystycznych w podziale na płeć. Monitorowanie wskaźników według płci będzie obligatoryjne w przypadku wskaźników wymaganych załącznikiem nr 1 do rozporządzenia w sprawie EFS. W przypadku projektów współfinansowanych z EFRR monitorowanie w podziale na płeć będzie uwzględniane w stosownych przypadkach, tam gdzie jest to możliwe.

d) Przeciwdziałanie zmianom klimatu i ład przestrzenny

Kwestie klimatyczne są traktowane w RPOWP 2014-2020 jako horyzontalne, a działania realizujące cele klimatyczne będą adresowane do poszczególnych rodzajów inwestycji wspieranych w ramach poszczególnych celów tematycznych. W związku z tym stosowane będą na przykład kryteria środowiskowe podczas zakupów urządzeń, technologii, wykorzystanie technologii oszczędzających w eksploatacji energię, wodę, surowce. Działania podejmowane w poszczególnych osiach programu będą bezpośrednio lub pośrednio przyczyniały się do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną/niskowęglową i odporną na zmianę klimatu oraz wspierały lepsze zarządzanie w zakresie klimatu i środowiska.

Z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym łączy się zasada horyzontalna poszanowania i ochrony krajobrazu. Ma ona na celu przeciwdziałanie niekontrolowanemu przekształcaniu przez człowieka krajobrazu. W związku z tym wszelka interwencja o charakterze infrastrukturalnym w ramach RPOWP 2014-2020 powinna w sposób pośredni lub bezpośredni zapewniać stan równowagi ekologicznej różnych ekosystemów na danym obszarze. Operacje powinny być dostosowane do rodzaju ekosystemu, w którym będą usytuowane i na który będą miały wpływ. W ramach Programu aspekt ekologiczny interwencji będzie ujęty w sposób przekrojowy, tak aby chronić wodę, glebę, powietrze i bioróżnorodność oraz inne walory krajobrazu nie tylko naturalnego, ale również przemysłowego i miejskiego. Program nie zakłada bezpośredniej interwencji w ramach CT5 nie mniej jednak ewentualne inwestycje obejmujące zakres interwencji CT5, np. w ramach RLKS, spełniać będą warunki właściwe dla tego obszaru.

Interwencja w ramach RPOWP będzie podporządkowana osiągnięciu celów przestrzennych wynikających z krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa. W celu zapewnienia przestrzegania zasad kształtowania przestrzeni wynikających z ww. dokumentów stosowane będą stosowne kryteria wyboru projektów w ramach poszczególnych działań. Będzie to w praktyce oznaczać np. dodatkowe promowanie projektów w szczególności sposobu przyczyniających się do przywrócenia ładu przestrzennego, preferencje dla wyłaniania projektów w drodze konkursów architektonicznych lub urbanistycznych, promowanie projektów synergicznych i komplementarnych itp. Szczególnie traktowane będą tu kwestie powstrzymywania żywiołowego rozlewania się miast, zapobieganie rozpraszaniu zabudowy i pogłębianiu chaosu przestrzennego, kształtowania w maksymalnym możliwym zakresie przestrzeni publicznych przyjaznych dla mieszkańców i sprzyjających zachowaniom niskoemisyjnym, preferowanie ponownego wykorzystania terenu i wypełniania zabudowy zamiast ekspansji na tereny niezabudowane (priorytet brownfield ponad greenfield), troska o estetykę poszczególnych przedsięwzięć i ich dopasowania do otoczenia z poszanowaniem kontekstu przyrodniczego, kulturowego i społecznego, zapewnienie szerokiej partycypacji społecznej w procesach planowania przestrzennego i przygotowania inwestycji.

e) Współpraca

Zasada współpracy i partnerstwa przyświecały opracowaniu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 i z uwagi na ich znaczenie w systemie realizacji SRWP 2020 zostały wskazane jako zasady horyzontalne dla RPOWP 2014-2020. Partnerstwo rozumiane jest jako współudział, współdecydowanie i współodpowiedzialność podmiotów publicznych i niepublicznych w realizacji wspólnych przedsięwzięć przyczyniających się do osiągnięcia założonych celów Strategii, a także w monitorowaniu i ewaluacji podejmowanych działań interwencyjnych. We współuczestniczeniu, współdecydowaniu muszą brać udział podmioty publiczne, prywatne i społeczne, których decyzje mają największy wpływ na przebieg procesów rozwojowych w regionie. Partnerzy społeczni i gospodarczy włączani są od samego początku i na każdym etapie na równorzędnych prawach.

Z punktu widzenia rozwoju regionu ważne jest rozwijanie wszelkich form współpracy i powiązań sieciowych w układach zewnętrznych, poprzez ciągłe komunikowanie się, wymianę informacji, wiedzy, dobrych praktyk oraz tworzenie mniej czy bardziej sformalizowanych powiązań. Dlatego w ramach RPOWP 2014-2020 wspierane będą wszelkie formy współpracy, co znajdzie wyraz np. w dopuszczeniu tam gdzie to możliwe możliwości realizacji projektów partnerskich oraz premiowanie inicjatyw wspólnych, w szczególności partnerstw międzysektorowych.

5. Podstawowe zasady wyboru projektów

Zgodnie z art. 38. ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 wybór projektów do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 następuje w trybie:

- konkursowym;
- pozakonkursowym.

Informacja o stosowanych trybach wyboru projektów została określona dla każdego działania RPOWP 2014-2020 w części *Opis kierunkowych zasad wyboru projektów*.

Podstawowym trybem wyboru projektów jest tryb konkursowy.

Wybór projektu do dofinansowania nastąpi na podstawie stopnia spełnienia kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020. Kryteria wyboru oraz zasady naboru projektów będą jednakowe dla wszystkich konkurujących ze sobą Wnioskodawców projektów dotyczących danej kategorii operacji RPOWP 2014-2020, transparentne oraz niedyskryminujące. Będą one premiować projekty w największym stopniu przyczyniające się do osiągnięcia założonych celów i wskaźników danej osi priorytetowej. Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań stanowią Załącznik nr 3 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPOWP 2014-2020.

Tryb konkursowy

Konkurs jest postępowaniem służącym wybraniu do dofinansowania projektów, które spełniły kryteria wyboru projektów albo spełniły kryteria wyboru projektów i:

- 1) uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- 2) uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, o których mowa w pkt 1.

W trybie konkursowym wniosek o dofinansowanie projektu jest składany w ramach konkursu organizowanego i przeprowadzanego przez właściwą Instytucję Organizującą Konkurs (IOK) dla poszczególnych działań/poddziałań RPOWP 2014-2020.

Nabór projektów do dofinansowania w ramach procedury konkursowej poprzedza ogłoszenie o konkursie, które zamieszczane jest na portalu Funduszy Europejskich (www.funduszeuropejskie.gov.pl) oraz na stronie internetowej IOK, na co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu. IOK przeprowadza konkurs na podstawie zatwierdzonego przez IZ RPOWP regulaminu, który zamieszczany jest na stronie internetowej IOK oraz na portalu Funduszy Europejskich.

Tryb pozakonkursowy

Zastosowanie trybu pozakonkursowego musi być zgodne z zapisami Umowy Partnerstwa oraz z regułami określonymi w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 tj.:

- 1) gdy wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu;
- 2) gdy dany projekt ma strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, regionu lub obszaru objętego realizacją ZIT, lub dotyczy realizacji zadań publicznych.

Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego wraz informacją o projekcie i podmiocie, który będzie wnioskodawcą stanowi załącznik nr 5 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020.

Zgłaszanie projektów

Za zgłoszone do realizacji w trybie pozakonkursowym uznaje się projekty uwzględnione w Kontrakcie Terytorialnym, wskazane w programie, dokumentach wynikających z warunkowości ex-ante lub Strategii ZIT BOF. W celu pozyskania informacji niezbędnych do przeprowadzenia procesu identyfikacji podmioty zgłaszające dane projekty proszone są o uzupełnienie fisz projektowych.

Zgłoszenia nie wymagają projekty pomocy technicznej.

Identyfikacja projektów i umieszczenie w wykazie

W trakcie przeprowadzania procesu identyfikacji IZ RPOWP dokonuje weryfikacji informacji o danym przedsięwzięciu przedstawionych przez Projektodawcę w fiszy projektowej. Na etapie identyfikacji projektu badana jest:

- zgodność z celami szczegółowymi i rezultatami odpowiednich działań i poddziałań RPOWP, rozumiane jako stopień, w którym projekt przyczyni się do realizacji założonych celów szczegółowych i rezultatów zgodnie z przyjętą w RPOWP logiką interwencji;
- spełnienie warunków określonych w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy wdrożeniowej;
- możliwość realizacji w ramach kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów;
- wykonalność rozumiana jako możliwość zrealizowania przedsięwzięcia i osiągnięcia jego celów m.in. w ramach założonego harmonogramu realizacji projektu.

Pozytywna weryfikacja ww. przesłanek umożliwia wpisanie danego przedsięwzięcia do zał. nr 5 do SZOOP (Wykazu projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego). Umieszczenie projektów ww. wykazie następuje w terminie do 3 miesięcy od dnia zidentyfikowania projektu poprzez przyjęcie/zmianę stosownej uchwały Zarządu Województwa Podlaskiego. Podmiot zgłaszający dany projekt jest informowany o dokonaniu identyfikacji projektu pozakonkursowego i zobowiązany jest do opracowania i przedłożenia w wyznaczonym terminie wniosku o dofinansowanie.

W przypadku projektów Powiatowych Urzędów Pracy proces identyfikacji projektów pozakonkursowych odbywa się w ramach opracowywania Rocznych Planów Działania (RPD), stanowiących załącznik nr 4 do SZOOP.

Monitorowanie przygotowania projektów pozakonkursowych

Monitorowanie przygotowania projektów pozakonkursowych prowadzone jest przez IZ RPOWP lub IP właściwą dla danego zakresu (WUP w przypadku projektów pozakonkursowych PUP oraz Związek ZIT w przypadku projektów o strategicznym znaczeniu dla ZIT BOF).

Ocena projektów pozakonkursowych

Ocena projektów pozakonkursowych prowadzona jest przez IZ RPOWP lub właściwą IP w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPOWP. Wniosek o dofinansowanie projektu jest składany na wezwanie właściwej instytucji w terminie przez nią wyznaczonym. Właściwa instytucja wybiera do dofinansowania projekt, który spełnił kryteria wyboru projektów albo spełnił kryteria wyboru projektów i uzyskał wymaganą liczbę punktów.

6. Mechanizmy koordynacji.

Skuteczna koordynacja ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia komplementarności podejmowanej interwencji, a tym samym przyczynia się do osiągnięcia większej skuteczności i maksymalnej efektywności działań, synergii realizowanych przedsięwzięć oraz do osiągania celów i związanych z nimi wskaźników.

Zgodnie z Umową Partnerstwa za zapewnienie mechanizmu koordynacyjnego na poziomie krajowym odpowiedzialny jest Minister ds. rozwoju regionalnego. Podmiotem odpowiedzialnym za zapewnienie właściwych mechanizmów koordynacyjnych Programu jest Instytucja Zarządzająca RPOWP 2014-2020 przy znaczącym udziale Komitetu Monitorującego.

W celu umożliwienia realizacji komplementarnych działań, których wdrożenie ma przynieść największą wartość dodaną dla regionu i przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w Umowie Partnerstwa i regionalnym programie operacyjnym, który jest jednym z instrumentów jej realizacji, w RPOWP 2014-2020 przewidziano mechanizmy koordynacji wsparcia dotyczące poziomu programowania oraz zarządzania i wdrażania. Na etapie programowania mechanizmami koordynacji pozwalającymi na identyfikację obszarów komplementarności w zakresie m.in.: identyfikacji wspólnych/pokrywających się obszarów interwencji, kategorii beneficjentów, grup docelowych, osi, były:

- Umowa Partnerstwa,
- Kontrakt Terytorialny,
- linia demarkacyjna,
- Komitet Sterujący SRWP 2020 (KS SRWP) oraz powołana przez KS SRWP Grupa robocza ds. wsparcia przygotowania RPOWP na lata 2014-2020,
- Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS).

Natomiast na poziomie zarządzania i wdrażania, zarówno z punktu widzenia komplementarności działań w ramach samego RPOWP 2014-2020 (koordynacja wewnętrzna), jaki i z działaniami z innych programów operacyjnych (koordynacja zewnętrzna), istotną rolę pełnią następujące mechanizmy koordynacji:

- wsparcie komplementarnych operacji,
- zsynchronizowanie procesów naboru i oceny projektów,
- mechanizm finansowania krzyżowego (cross-financing),
- kryteria wyboru projektów/operacji dot. komplementarności,

- Komitet Monitorujący,
- współpraca pomiędzy departamentami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, jego jednostkami organizacyjnymi i innymi instytucjami zaangażowanymi w realizację programów operacyjnych,
- grupy robocze dot. wdrażania krajowych programów operacyjnych oraz programów EIS i EWT,
- wspólne działania informacyjno-promocyjne,
- „mapy” projektów,
- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne,
- Rozwój lokalny kierowany przez społeczność(RLKS).

Koordinacja wewnętrzna pomiędzy działaniami finansowanymi z EFS i EFRR jest zapewniona poprzez Komitet Monitorujący, który m.in. zatwierdza kryteria wyboru projektów (w tym te dotyczące komplementarności działań), poprzez mechanizm RLKS, w ramach którego będą realizowane wielofunduszowe strategie lokalne, a także poprzez finansowanie komplementarnych operacji/projektów zintegrowanych w ramach RPOWP 2014-2020.

RPOWP jest komplementarny w wielu obszarach z programami krajowymi, szczególnie z PO Polska Wschodnia, a także z inicjatywami i programami unijnymi. Głównymi narzędziami koordynacji interwencji podejmowanych na obszarze Polski Wschodniej ze środków UE jest Grupa Sterująca do spraw Polski Wschodniej oraz wzajemny udział w Komitetach Monitorujących przedstawicieli Instytucji Zarządzającej RPOWP oraz Instytucji Zarządzającej PO PW 2014-2020. Zidentyfikowane obszary komplementarności z innymi programami/inicjatywami (unijnymi i krajowymi) oraz rozwiązania na rzecz koordynacji zostały zaprezentowane w załączniku do RPOWP 2014-2020.

Szczegółowe mechanizmy koordynacji, przewidziane w ramach poszczególnych działań/poddziałów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, zostały wskazane w rozdziale II Opis poszczególnych osi priorytetowych PO oraz poszczególnych działań/poddziałów Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020 (pkt 11: *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO*).

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych PO oraz poszczególnych działań/ poddziałań

1. Numer i nazwa osi priorytetowej¹

OŚ PRIORYTETOWA I. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Wyzwania stojące przed regionem w zakresie wzmocnienia jego potencjału i konkurencyjności przełożyły się na zakres interwencji osi I. Struktura osi obejmuje wybrane, komplementarne priorytety inwestycyjne (PI) w obszarze celów tematycznych 1, 3 i 8. Głównym nurtem planowanej interwencji w ramach osi są kompleksowe działania prorozwojowe, proinnowacyjne i prozatrudnieniowe, wpływające bezpośrednio na wzmocnienie potencjału i konkurencyjności regionu. Podstawowym adresatem działań podejmowanych w tej osi są przedsiębiorcy. Oś I programu zbudowana w powyższy sposób może najskuteczniej przyczynić się do osiągnięcia wzrostu potencjału i konkurencyjności regionu. Na układ celów tematycznych należy patrzeć jako na system elementów wzajemnie powiązanych i warunkujący się, a w szczególności wzmacniających swoje oddziaływanie. Niewątpliwie podstawą rozwoju regionu musi być konkurencyjna gospodarka. To ona tworzy miejsca pracy i w konsekwencji prowadzi do wzrostu zatrudnienia i dochodów. Działania podjęte w ramach CT1, ukierunkowane na rozwój inteligentnych specjalizacji regionu, przyczynią się do osiągnięcia CT3 przez rozwijanie nowych przewag konkurencyjnych opartych na innowacjach i budowaniu gospodarki opartej na wiedzy. Niezbędne jest oparcie konkurencyjności regionalnej gospodarki na wiedzy i innowacjach wdrażanych także w zakorzenionych tradycyjnych sektorach. Należy zwiększyć wykorzystanie koncepcji inteligentnych specjalizacji, łącząc tradycje gospodarcze regionu z najnowszą wiedzą i technologiami. Nie można też zaniedbywać nowych rodzących się sektorów gospodarczych, w których region może znaleźć swoje szanse. Podejmowana interwencja musi odpowiadać na specyficzne potrzeby terytoriów i bazować na ich wewnętrznym potencjale rozwojowym. Zakłada się więc wykorzystanie endogenicznego potencjału obszarów Natura 2000 w ramach CT8 dla wzmocnienia rozwoju gospodarczego regionu.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 247 367 214 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.1	Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.1	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej. Celem działania jest zapewnienie najlepszych warunków infrastrukturalnych do prowadzenia badań naukowych, przy czym wsparcie zostanie skierowane na realizację projektów zgodnych z RIS3. Realizacja planowanych działań będzie prowadzić do wzmocnienia potencjału jednostek B+R w zakresie zdolności do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej oraz zwiększenia transferu wiedzy i skali komercjalizacji wyników B+R.

¹ Numeracja poziomów wdrażania jest niezależna od numeracji PI – odwzorowanie logiki programowania w tym zakresie jest realizowane w trakcie definiowania struktury PO w centralnym systemie teleinformatycznym. Jednocześnie, w ramach ww. systemu obowiązują warunki jednolitej numeracji, o których mowa w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.

		Dofinansowanie uzyskają wyłącznie przedsięwzięcia uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym, polegające na wsparciu infrastruktury B+R w instytucjach naukowych, służące rozwijaniu współpracy z przedsiębiorstwami. Mając na względzie nadrzędny cel jakim jest pobudzenie nakładów prywatnych na B+R, warunkiem koniecznym jest aby projekty dotyczące infrastruktury publicznej zakładały generowanie dodatkowych inwestycji prywatnych w przyszłości.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25) 2) Przychód z komercjalizacji wyników prac B+R prowadzonych przez jednostkę naukową 3) Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez jednostkę naukową 4) Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej 5) Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych laboratoriów badawczych 2) Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R 3) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27) 4) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) 5) Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej
5. Typy projektów ²	Działanie 1.1	<p>Inwestycje w infrastrukturę B+R instytucji nauki, wykorzystywaną we wspólnych projektach badawczych z przedsiębiorstwami w odpowiedzi na zapotrzebowanie ze strony gospodarki. Zakres wsparcia będzie ograniczony do obszarów zgodnych z dokumentem RIS3.</p> <p>Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R powinno przewidywać aktywne działania, mające na celu przyciągnięcie nowych klientów z sektora przedsiębiorstw - zarówno z regionu jak i z zewnątrz oraz zakładać wzrost udziału przychodów z sektora przedsiębiorstw w ogólnych przychodach jednostki naukowej, będącej beneficjentem projektu.</p> <p>Warunki wynikające z Umowy Partnerstwa w zakresie wsparcia infrastruktury B+R:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R wpisuje się w RIS3. – przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R charakteryzuje możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych, – nowe przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R w jednostkach naukowych może otrzymać wsparcie jedynie, gdy stanowi element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe w ramach wsparcia udzielonego w ramach perspektywy 2007-2013,

² Określane na podstawie celu lub zakresu przedmiotowego przedsięwzięć, które mogą podlegać dofinansowaniu w ramach działania albo poddziałania. Informacja ta będzie wykorzystywana np. przy opracowywaniu regulaminów konkursów.

	<ul style="list-style-type: none"> – przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R zostało uzgodnione z ministrem właściwym ds. nauki i szkolnictwa wyższego i ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego w celu uniknięcia powielania inwestycji, – przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R służy realizacji wskazanych w projekcie badań (konieczne jest przedstawienie opisu prac B+R, których realizacji będzie służyła dofinansowywana infrastruktura oraz opisu ich zastosowania w gospodarce), – powstała w wyniku przedsięwzięcia infrastruktura B+R będzie dostępna dla podmiotów/osób spoza jednostki otrzymującej wsparcie, – finansowanie infrastruktury TIK w jednostkach naukowych jest możliwe w ramach CT1 tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji projektu badawczo-rozwojowego. <p>Oprócz spełnienia warunków wynikających z Umowy Partnerstwa, jakiegokolwiek wsparcie publicznej infrastruktury B+R będzie uwarunkowane oceną biznes planu, który będzie obejmował przyszłe wykorzystanie infrastruktury, w tym także przez i na rzecz przedsiębiorstw. Jeżeli na koniec okresu kwalifikowalności wykonawca projektu nie osiągnie znaczącego i proporcjonalnego do poziomu wkładu EFRR zwiększenia poziomu współpracy z sektorem biznesu, wkład z EFRR zostanie obniżony. Monitorowaniu na poziomie projektu oraz corocznemu raportowaniu KE podlegać będzie wielkość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne oraz wielkość przychodów wygenerowanych dzięki wsparciu publicznej infrastruktury B+R. Realizowane projekty nie mogą powielać istniejących zasobów oraz powinny uzupełniać wcześniej wytworzoną infrastrukturę naukowo-badawczą. Promowane jest wykorzystanie technologii pozwalających dodatkowo na oszczędności w zużyciu energii, wody, surowców i materiałów. Preferowane są przedsięwzięcia, które charakteryzuje możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych.</p>
<p>6. Typ beneficjenta ³</p>	<p>Działanie 1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczelnie/szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki naukowo-badawcze, – spółki celowe tworzone przez powyższe instytucje, – konsorcja naukowe, – konsorcja naukowo-przemysłowe, – sieci naukowe, – centra naukowe, – centra naukowo-przemysłowe – porozumienia ww. podmiotów <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz</p>

³ Jeżeli to możliwe - zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.) - funkcjonującą w ramach centralnego systemu teleinformatycznego.

		szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.)
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia ⁴	Działanie 1.1	Przedsiębiorstwa, zespoły naukowo-badawcze, pracownicy naukowci, doktoranci oraz studenci biorący udział w projektach badawczych
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR) ⁵	Działanie 1.1	Ogółem ⁶ Region słabiej rozwinięty - 30 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO ⁷	Działanie 1.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne ⁸	Działanie 1.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów ⁹ oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.1	Pozakonkursowy. Wybór projektów będzie dokonywany w procedurze konkurencyjnej w ramach negocjacji Kontraktu Terytorialnego. Dofinansowanie mogą uzyskać uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym inwestycje strategiczne dla rozwoju specjalizacji regionalnych, zgodnie z RIS3.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów ¹⁰	Działanie 1.1	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 1.1	W ramach finansowania krzyżowego możliwe jest wsparcie rozwoju kadry B+R w powiązaniu ze specjalizacjami regionalnymi (jako komponent wsparcia realizowanego projektu inwestycyjnego B+R). Szkolenia personelu w ramach <i>cross-financingu</i> będą dotyczyły wyłącznie zakresu związanego z realizacją projektu i nie będą kolidować z interwencją przewidzianą w CT10 w PO WER. Max 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.

⁴ W rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz projektów grantowych, o których mowa w art. 35 ust. 1 Ustawy.

⁵ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

⁶ W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem”.

⁷ Pole należy wypełnić jedynie wówczas, gdy zostały przewidziane realne mechanizmy powiązań między działaniami/ poddziałaniami, programami, np.: wspólne nabory wniosków na projekty zintegrowane, projekty w ramach ZIT, Grupy sterujące (np. PO PW 2014-2020 grupa sterująca ds. zdrowia) itp.

⁸ Wskazanie czy działanie/ poddziałanie dotyczy instrumentu terytorialnego, a jeśli tak, to wskazanie tego instrumentu opisanego szerzej w części IV SZOOP.

⁹ Dostępne wartości: konkursowy, pozakonkursowy.

¹⁰ Należy wskazać limity wynikające z PO dotyczące poszczególnych kategorii kosztów.

16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych ¹¹	Działanie 1.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie ¹²	Działanie 1.1	Luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna) ¹³	Działanie 1.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej i innowacyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 26 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu ¹⁴¹⁵	Działanie 1.1	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.1	Zgodnie z postanowieniami Kontraktu Terytorialnego Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami

¹¹ Dotyczy EFS.

¹² Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1303/2013”: luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b), stawki ryczałtowe (art. 61 ust. 3 lit. a), pomniejszanie dochodu (art. 65 ust. 8).

¹³ Maksymalny poziom dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa wynika z odpowiednich programów pomocowych oraz mapy pomocy regionalnej dla Polski na lata 2014-2020 (decyzja Komisji SA.37485/2013/N z dnia 20 lutego 2014 r.).

¹⁴ W przypadku projektów objętych pomocą publiczną faktyczny poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie art. 27 ust. 4 Ustawy. W przypadku projektów generujących dochód dofinansowanie UE jest ustalane na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013. Obniżeniu podlega nie poziom dofinansowania w ujęciu procentowym, a kwota wydatków kwalifikowalnych.

¹⁵ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) ¹⁶		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych ¹⁷	Działanie 1.1	Zgodnie z postanowieniami Kontraktu Terytorialnego Projektu objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) ¹⁸	Działanie 1.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) ¹⁹	Działanie 1.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) ²⁰	Działanie 1.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych ²¹	Działanie 1.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych ²² oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych ²³	Działanie 1.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ

¹⁶ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

¹⁷ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

¹⁸ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

¹⁹ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

²⁰ Rozbicie na kopertę Mazowiecką / 15 województw dotyczy krajowych PO. W przypadku regionalnych PO i osi priorytetowych w krajowych PO finansowanych z FS wartości należy umieścić w kolumnie „Ogółem” usuwając pozostałe kolumny.

²¹ IZ, pośrednik finansowy, fundusz funduszy.

²² Pożyczka, poręczenie, gwarancja, wejście kapitałowe, itd.

²³ Rubryka tożsama z rubryką nr 12.

1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.2	Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach
	Poddziałanie 1.2.1	Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach
	Poddziałanie 1.2.2	Bon na usługi badawcze
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.2	<p>Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw.</p> <p>Celem interwencji jest wsparcie działalności badawczo-rozwojowej w samych przedsiębiorstwach w obszarach zaliczanych do inteligentnych specjalizacji, wyznaczonych w RIS3, ale również w tych, które w wyniku monitoringu i oceny RIS3 zostaną zaliczone do obszarów o dużym potencjale wzrostu innowacyjności. Zostanie zastosowany w ograniczonym zakresie mechanizm elastyczności, który będzie umożliwiał wsparcie wysoce innowacyjnych przedsięwzięć, niezidentyfikowanych wcześniej w procesie przedsiębiorczego odkrywania.</p> <p>Wsparcie projektów dotyczących z jednej strony wyposażenia działów B+R, z drugiej realizacji samych badań w dłuższym okresie czasu przyczyni się do podniesienia innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, a także do dalszego wzrostu nakładów prywatnych na działalność B+R. Szczęólnego podejścia będą wymagały małe i średnie przedsiębiorstwa nie partycypujące do tej pory w procesach związanych z podnoszeniem innowacyjności. Konieczne będzie zastosowanie instrumentarium, które pozwoliłoby wygenerować w nich popyt na innowacje i związane z nimi prace rozwojowe.</p>
	Poddziałanie 1.2.1	
	Poddziałanie 1.2.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wdrożonych wyników prac B+R 2) Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej 3) Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych 4) Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych 5) Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych 6) Liczba uzyskanych praw ochronnych na wzór użytkowy 7) Liczba uzyskanych praw z rejestracji na wzór przemysłowy
	Poddziałanie 1.2.1	
	Poddziałanie 1.2.2	
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) 2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) 3) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) 4) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) 5) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27) 6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju 7) Liczba realizowanych projektów B+R 8) Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu, O/K/M
	Poddziałanie 1.2.1	
	Poddziałanie 1.2.2	

		<p>9) Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R</p> <p>10) Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R</p> <p>11) Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej</p> <p>12) Liczba wspartych laboratoriów badawczych</p> <p>13) Liczba podmiotów realizujących projekty w zakresie ochrony własności przemysłowej</p>
5. Typy projektów	Działanie 1.2	
	Poddziałanie 1.2.1	<p>1) Tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności inwestycyjnej (inwestycje w aparaturę, sprzęt i inną niezbędną infrastrukturę B+R). Warunkiem wsparcia inwestycji w zakresie infrastruktury przedsiębiorstw będzie przedstawienie informacji dotyczących planowanych prac B+R.</p> <p>2) Prowadzenie przez przedsiębiorstwo prac B+R ukierunkowanych na wdrożenie (badania przemysłowe lub eksperymentalne prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie lub obejmujące nabycie usług od innych jednostek, w tym także spoza regionu/kraju – jako element projektu).</p> <p>3) Wdrożenie (do etapu pierwszej produkcji włącznie) własnych lub zakupionych wyników prac B+R. Wdrożenie zakupionych wyników prac B+R jest możliwe tylko w przypadku przeprowadzenia prac rozwojowych (eksperymentalnych prac rozwojowych) uzupełniających/dostosowujących technologie do specyfiki przedsiębiorstwa.</p> <p>Wsparcie doradczo-szkoleniowe dla MŚP niezbędne do rozwoju działalności B+R (dotyczące praw własności intelektualnej, konsulting technologiczny itd.) może być wyłącznie elementem projektu typu 1-3.</p> <p>Do interwencji w w/w zakresie mają zastosowanie definicje badań przemysłowych oraz eksperymentalnych prac rozwojowych określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. Dofinansowanie nie może zostać przeznaczone na wsparcie badań podstawowych.</p> <p>W ramach Działania 1.2 możliwe jest finansowanie prac B+R do etapu pierwszej produkcji włącznie. Pierwsza produkcja rozumiana jest jako pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa. Każdy projekt pierwszej produkcji musi obejmować również etapy poprzedzające (prace rozwojowe/fazę demonstracji i walidacji). Natomiast konkurencyjna produkcja masowa wyrobów innowacyjnych będzie wspierana w ramach Działania 1.3 (PI 3c).</p> <p>Nabycie wyników prac B+R może obejmować prawa własności intelektualnej, w tym patenty, licencji, know-how lub inną nieopatentowaną wiedzę techniczną związaną z wdrażanym produktem lub usługą (z wyłączeniem kosztów procesowych/sądowych).</p>

		<p>Promowane będzie ekoprojektowanie oraz wykorzystanie technologii pozwalających dodatkowo na oszczędności w zużyciu energii, surowców i materiałów, przynoszących wyraźną korzyść dla środowiska.</p>
	Poddziałanie 1.2.2	<p>1) Instrument bon/voucher w odniesieniu do projektów o małej skali, z przeznaczeniem w szczególności na audyt technologiczny, zakup usług badawczych, wdrożenie nabytych wyników prac B+R (do etapu pierwszej produkcji włącznie), nabycie licencji, wsparcie w zakresie przejścia procedury ochrony patentowej itp. (realizowane w koordynacji z PO IR).</p> <p>Nabycie wyników prac B+R może obejmować prawa własności intelektualnej, w tym patenty, licencji, know-how lub inną nieopatentowaną wiedzę techniczną związaną z wdrażanym produktem lub usługą (z wyłączeniem kosztów procesowych/sądowych).</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsiębiorstwa Priorytetowo będą traktowane MŚP. Premiowane będą projekty realizowane przez konsorcja przedsiębiorstw czy konsorcja przemysłowo-naukowe. Warunkiem wsparcia inwestycji dużych przedsiębiorstw będzie zapewnienie efektów dyfuzji działalności B+R+I do gospodarki lub współpraca z MŚP lub organizacjami pozarządowymi. – Udział innych podmiotów nie będących przedsiębiorstwami, powinien odbywać się na zasadzie współpracy z przedsiębiorstwem/-ami (odbiorcą efektu badań) w formie konsorcjum przedsiębiorstw lub konsorcjum naukowo-przemysłowego. Potencjalnymi beneficjentami współpracującymi z przedsiębiorstwem mogą być m.in. jednostki naukowe, jednostki naukowo-badawcze, spółki celowe tworzone przez uczelnie/jednostki naukowe, IOB itp. <p>W przypadku, gdy pomoc przyznawana jest dużemu przedsiębiorstwu konieczne jest zapewnienie, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terytorium UE.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
	Poddziałanie 1.2.2	– Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Przedsiębiorcy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Instytucja Pośrednicząca zostanie wyłoniona w trybie zamówienia publicznego

9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.2	Region słabiej rozwinięty - 55 567 214
	Poddziałanie 1.2.1	Region słabiej rozwinięty – 50 000 000
	Poddziałanie 1.2.2	Region słabiej rozwinięty – 5 567 214
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	<p>W ramach Działania 1.2 (PI 1b) możliwe jest finansowanie prac B+R do etapu pierwszej produkcji włącznie. Natomiast produkcja masowa wyrobów innowacyjnych będzie wspierana w ramach Działania 1.3 (PI 3c). W związku z powyższym planowana jest harmonizacja i sekwencyjne uruchamianie konkursów w obu działaniach, tak aby przejście z fazy badawczej do produkcyjnej mogło odbywać się płynnie. Dodatkowo w ramach Działania 1.3 przewiduje się system preferencji dla innowacji będących wynikiem prac B+R podejmowanych w ramach PI 1b, niezależnie od programu, w ramach którego będą finansowane (RPOWP czy PO IR).</p> <p>Program Operacyjny Inteligentny Rozwój</p> <p>W obu programach w zakresie PI 1b przewiduje się wsparcie prac B+R prowadzonych przez przedsiębiorstwo lub konsorcjum z wiodącą rolą przedsiębiorstwa, dlatego też w przypadku pokrywania się Krajowych Inteligentnych Specjalizacji z RIS3 konieczne jest oświadczenie Beneficjenta o niefinansowaniu składanego projektu z innych źródeł UE.</p>
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP/ planowana do wyłonienia IP.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Wsparcie doradczo-szkoleniowe związane bezpośrednio z realizowanym projektem inwestycyjnym - max 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1	Nie dotyczy

wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 1.2.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: <ol style="list-style-type: none"> 1. pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 25; 2. regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych w oparciu o art. 14 ; 3. pomocy na rzecz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 18, 19 i 22; 4. pomocy na projekty w zakresie innowacji w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 28 i; oraz na podstawie Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	85 % Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	15% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Typ projektu 1: – minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 100 000 zł – maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 10 000 000 zł Typ projektu 2: – minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 20 000 zł – maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 5 000 000 zł Typ projektu 3: – minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 100 000 zł – maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 20 000 000 zł Projekt kompleksowy obejmujący typ 1, 2 i 3: – minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 200 000 zł – maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 30 000 000 zł, przy czym wydatki na zakres właściwy dla typu 2 nie mniej niż 5 000 000 zł
	Poddziałanie 1.2.2	maksymalna kwota dofinansowania 100 000 zł
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy

instrumentów finansowych		
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Poddziałanie 1.2.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.3	Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.3	<p>Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP</p> <p>Wzrostowi konkurencyjności sektora MŚP ma służyć wsparcie szeroko rozumianych innowacji, obejmujących wdrożenie nowych produktów, procesów, sposobów organizacji i marketingu. Interwencja będzie dotyczyć wszystkich przedsiębiorstw wprowadzających rozwiązania innowacyjne. Podobnie jak w Działaniu 1.2 (PI 1b) szczególnego podejścia wymagają przedsiębiorstwa nie partycypujące do tej pory w procesach związanych z podnoszeniem innowacyjności, wobec których konieczne jest zastosowanie instrumentarium pozwalającego przede wszystkim wygenerować w nich popyt na innowacje. Realizowane będą działania wspierające rozwój MŚP, przede wszystkim koncentrujące się na pozyskaniu i wdrożeniu innowacji, w tym także tych wypracowanych w ramach projektów B+R w CT1. W każdym przypadku zastosowana innowacja powinna przynosić wymierne efekty rynkowe. Podniesienie poziomu innowacyjności w działalności podlaskich przedsiębiorstw powinno przyczynić się do wzrostu ich konkurencyjności na rynkach zewnętrznych, a przez to do istotnego wzrostu sprzedaży produktów i usług wytworzonych w regionie. Wzrost konkurencyjności możliwy jest także poprzez oddziaływanie w kierunku obniżenia kosztów działalności gospodarczej, czemu mają służyć działania związane ze wzrostem efektywności korzystania z zasobów naturalnych oraz wykorzystaniem TIK. Interwencja podejmowana w ramach działania będzie przyczyniać się do wzrostu wydajności pracy i efektywności produkcji.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI 8) 2) Liczba wprowadzonych innowacji produktowych 3) Liczba wprowadzonych innowacji procesowych 4) Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych 5) Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów

<p>4. Lista wskaźników produktu</p>	<p>Działanie 1.3</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R 2) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) 3) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29) 4) Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI 5) 5) Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji 6) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) 7) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) 8) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) 9) Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji 10) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27) 11) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3) 12) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI 7)
<p>5. Typy projektów</p>	<p>Działanie 1.3</p>	<p>Wzrostowi konkurencyjności sektora MŚP ma służyć wsparcie szeroko rozumianych innowacji, obejmujących wdrożenie nowych produktów, procesów, sposobów organizacji i marketingu. Poziom i formy wsparcia będą dostosowane do rodzaju działalności przedsiębiorstw i związanego z nią poziomu ryzyka.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych w sektorze produkcyjnym, w tym np.: rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych produktów, dokonanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego, skutkujące wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych produktów, inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny. Priorytetowym obszarem oddziaływania będą przedsiębiorstwa wykazujące najwyższą konkurencyjność i innowacyjność. Wspierane będą przedsięwzięcia innowacyjne prowadzące do wzrostu eksportu i podnoszące konkurencyjność w wymiarze międzynarodowym. 2. Ekoinnowacje rozumiane jako: <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwiązania służące zintegrowanemu podejściu do kwestii efektywnego wykorzystania zasobów, w tym energii i surowców, ➤ inwestycje ograniczające materiało- i energochłonność oraz związane z odzyskiem surowców wtórnych, ➤ przedsięwzięcia związane z „zieloną gospodarką”, „zielonymi” produktami, ➤ innowacje w takich branżach jak recykling odpadów, oczyszczanie zużytej wody i ścieków, filtracja i kontrola emisji itp., ➤ inwestycje mające na celu poprawę jakości powietrza w sektorze MŚP poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł punktowych oraz wsparcie działalności monitoringowej i pomiarowej, ➤ działania w zakresie dostosowania istniejących instalacji produkcyjnych do standardów najlepszych dostępnych

		<p>technik (best available technology – BAT), wsparcie inwestycji dostosowujących do wymogów ochrony środowiska,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ działania związane z wdrażaniem systemów zarządzania środowiskowego oraz uzyskania certyfikowanych ekoznaków, proekologicznym zarządzaniem i proekologicznym marketingiem, ➤ rozwiązania informatyczne sprzyjające oszczędności energii i wspierające wdrożenie zielonej rachunkowości w przedsiębiorstwie. <p>3. Wdrażanie innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych w sektorze usług, w tym np.: rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych usług, dokonanie zasadniczych zmian w sposobie ich świadczenia, skutkujące wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych usług.</p> <p>4. Inwestycje dotyczące zwiększenia zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie, rozbudowa i unowocześnienie systemów informatycznych. Wspierane procesy informatyzacji wewnętrznej przedsiębiorstw oraz wykorzystania najnowszych osiągnięć technologicznych i organizacyjnych dla wprowadzania procesów modernizacyjnych, wspomagać będą bieżącą działalność firm (B2E). Przykładowe projekty to wdrożenie wirtualnego systemu obsługi działalności, nowoczesnych rozwiązań informatycznych w organizacji i zarządzaniu, stworzenie portalu pracowniczego do zarządzania zasobami personalnymi; ➤ operacje przyczyniające się do rozwoju produktów i usług opartych na TIK (e-biznes) – przez zakup sprzętu, oprogramowania, usług doradczych umożliwiających wprowadzenie nowej e-usługi, wykorzystanie TIK w relacjach pomiędzy przedsiębiorcą a klientem końcowym (B2C), sprzedaż produktów i usług w internecie; ➤ zastosowanie TIK w rozwoju i poprawie efektywności działalności m.in. poprzez wsparcie rozwoju współpracy między przedsiębiorstwami (B2B), automatyzację procesów biznesowych i wymiany danych. <p>W przypadku priorytetu 3c preferowane będą projekty zgodne z RIS3 oraz projekty o największym potencjale rozwojowym, dzięki którym osiągnięta będzie możliwie największa wartość dodana inwestycji. Priorytetowym obszarem oddziaływania będą przedsiębiorstwa wykazujące najwyższą konkurencyjność i innowacyjność. Szczególnie preferowane będą przedsięwzięcia przyczyniające się do podjęcia lub zwiększenia eksportu wytwarzanych dóbr czy usług oraz podnoszące konkurencyjność w wymiarze międzyregionalnym i międzynarodowym.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.3	<p>Typ projektu 1 i 2: Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa²⁴</p> <p>Typ projektu 3 i 4: Fundusze pożyczkowe i poręczeniowe (wyłącznie jako operatorzy)</p>

²⁴ mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)

		Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.3	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.3	Instytucja Pośrednicząca zostanie wyłoniona w trybie zamówienia publicznego
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.3	Nie dotyczy
10. Kategoria (e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.3	Region słabiej rozwinięty - 95 300 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.3	W ramach Działania 1.3 (PI 3c) wspierana będzie produkcja masowa wyrobów innowacyjnych .podczas gdy w ramach Działania 1.2 (PI 1b) możliwe jest finansowanie prac B+R jedynie do etapu pierwszej produkcji łącznie. W związku z powyższym planowana jest harmonizacja i sekwencyjne uruchamianie konkursów w obu działaniach, tak aby przejście z fazy badawczej do produkcyjnej mogło odbywać się płynnie. Dodatkowo w ramach Działania 1.3 przewiduje się system preferencji dla innowacji będących wynikiem prac B+R podejmowanych w ramach PI 1b, niezależnie od programu w ramach którego będą finansowane (RPOWP czy PO IR). W zakresie komplementarnym do PO PW 2014-2020: Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.3	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP/ planowana do wyłonienia IP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.3	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 1.3	Usługi doradczo-szkoleniowe będą mogły być jedynie elementem (uzupełnieniem) projektów inwestycyjnych realizowanych przez przedsiębiorstwa. Maksymalny udział wydatków związanych z finansowaniem krzyżowym na poziomie projektu wynosi 10% kosztów kwalifikowanych.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość	Działanie 1.3	Nie dotyczy

zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych		
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.3	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.3	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: <ol style="list-style-type: none"> 1. regionalnej pomocy inwestycyjnej w zakresie celu tematycznego 3 – w oparciu o art. 14; 2. pomocy na rzecz małych i średnich przedsiębiorców w oparciu o art. 18 i 22; 3. pomocy na rozwój przedsiębiorczości w oparciu o art. 21 i 22; 4. pomocy na rozwój przedsiębiorczości w oparciu o art. 21 i 22; 5. pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, na zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych w oparciu o art. 36 i 37; 6. pomocy na projekty w zakresie innowacji w oparciu o art. 28 i 29; oraz na podstawie Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.3	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.3	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie

na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.3	15% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.3	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 1.3	Typ projektu 1 i 2: – Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych - 100 000 zł; – Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 20 000 000 zł; Typ projektu 3 i 4: do rozstrzygnięcia w ramach strategii inwestycyjnej dla IF
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.3	25 000 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.3	Fundusz funduszy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.3	Typ projektów 3 i 4 : wsparcie w formie pożyczek Maksymalna kwota pożyczki: 1 mln zł Maksymalny okres finansowania: 60 miesięcy Oprocentowanie: 0%, pożyczka udzielana na zasadach pomocy publicznej Okres karencji: brak Informacje uzupełniające: Możliwość zastosowania schematu <i>risk-sharing-loan</i> w ramach <i>off-the-shelf-instruments</i>
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.3	Mikro i mali przedsiębiorcy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.4	Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.4	Lepsze warunki do rozwoju MŚP Konieczne jest stałe dostosowywanie oferty usług IOB do potrzeb przedsiębiorstw, podnoszenie jakości oraz wzrost skali ich świadczenia. Podstawowym wyzwaniem jest profesjonalizacja usług istniejących już podmiotów, tak aby

		<p>mogły nie tylko nadążać za wyzwaniami stawianymi przez rozwijającą się gospodarkę, ale je wyprzedzać i stymulować działania innowacyjne przedsiębiorstw. Profesjonalizacja IOB powinna przekładać się na zwiększenie zdolności przedsiębiorstw sektora MŚP do udziału w procesach wzrostu i innowacji, a tym samym na wzrost transferu wiedzy, innowacji i technologii. W regionie słabo rozwiniętym, o niskim poziomie przedsiębiorczości, takim jak podlaskie, konieczne jest dalsze rozwijanie IOB prowadzących działalność w zakresie wsparcia początkowego i inkubacji oraz wzmacnianie istniejących już przedsiębiorstw przez dostarczanie kapitału we wczesnym okresie funkcjonowania.</p> <p>W województwie podlaskim jako regionie peryferyjnym, o niskim poziomie rozwoju gospodarczego i niskiej atrakcyjności inwestycyjnej niezbędne są nadal inwestycje w zakresie szeroko pojętej infrastruktury biznesowej. Istotnym elementem jest poprawa dostępności terenów inwestycyjnych poprzez stworzenie nowej lub rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego wraz z promocją regionu uwzględniającą potencjał regionalnej gospodarki.</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej województwa powinno przyczynić się do wzrostu poziomu nakładów inwestycyjnych ze strony firm regionalnych, jak i inwestorów zewnętrznych. Położenie województwa na wschodniej granicy UE sprawia, że przez jego terytorium odbywa się znaczny tranzytowy ruch towarowy, z czym związana jest potrzeba inwestycji w zakresie utworzenia kompleksowego centrum logistycznego.</p>
<p>3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<p>Działanie 1.4</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu 2) Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu 3) Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych 4) Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji
<p>4. Lista wskaźników produktu</p>	<p>Działanie 1.4</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw (CI) 2) Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych 3) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) 4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3) 5) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4) 6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI 7) 7) Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu 8) Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług 9) Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego 10) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) 11) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)

<p>5. Typy projektów</p>	<p>Działanie 1.4</p>	<p>1. IOB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie poziomu świadczonych usług funkcjonujących w regionie instytucji otoczenia biznesu (takich jak inkubatory technologiczne, parki naukowo-technologiczne, parki przemysłowe, centra transferu technologii itp.), w szczególności usług specjalistycznych, służące podniesieniu innowacyjności przedsiębiorstw. Wsparcie obejmuje również usługi doradcze i szkoleniowe dla kadr podmiotów zarządzających IOB. Przewiduje się projekty pilotażowe adresowane bezpośrednio do MŚP w modelu popytowym. - Profesjonalizacja istniejących IOB w celu wsparcia promocji przedsiębiorczości, preinkubacji i inkubacji obejmująca takie działania jak: projekty związane z rozwojem inkubatorów przedsiębiorczości, ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką, oferowaniem przez inkubatory wystandaryzowanych usług (np. księgowych, doradztwa prawnego). <p>W wyniku realizacji działania oczekiwana jest profesjonalizacja, czyli podniesienie jakości i rozszerzenie usług inkubatorów. Wsparcie w tym zakresie dotyczy szeroko pojętych inicjatyw edukacyjnych, informacyjnych i upowszechniających ideę przedsiębiorczości, co stanowi uzupełnienie planowanych w zakresie EFS działań związanych z rozwojem kreatywności, inicjatywności, przedsiębiorczości na wszystkich etapach edukacji.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną również usługi świadczone drogą elektroniczną. Uzupełnieniem interwencji są działania mające na celu poprawę dostępności informacyjnej usług IOB wśród przedsiębiorców (działania upowszechniające).</p> <p>Projekty wspierane w ramach Działania 1.4 (PI 3a) będą prowadziły do poszerzenia, w wymiarze jakościowym jak i ilościowym, oferty świadczonych przedsiębiorcom usług, w tym wprowadzenie nowych lub znacząco ulepszonych usług.</p> <p>Warunki wsparcia IOB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IOB posiada strategię biznesową, która wyraźnie wskazuje różne źródła jej przychodów i potwierdza jej zdolność do działania w warunkach rynkowych i samodzielność finansową w zakresie prowadzenia działalności (lub zdolność do stopniowego uzyskania owej samodzielności do końca okresu kwalifikowalności); - IOB posiada roczny plan działalności zawierający: indykatywną listę projektów/usług, które planuje udzielić/dostarczyć, dostępne zasoby, niezbędne szkolenia, wymagany budżet oraz źródła finansowania. Projekty planowane do wsparcia z EFRR, powinny być wyraźnie przedstawione w planie prac; - IOB może wykazać, że będzie stosować istniejące standardy w zakresie dostarczania usług opracowane na poziomie krajowym / europejskim / międzynarodowym; - w ocenie projektu uwzględnione zostaną wyniki osiągnięte w przeszłości przez daną IOB w zakresie doradztwa/wsparcia przedsiębiorców w rozwoju działalności (jak np. badania zadowolenia klientów, liczba świadczonych usług, follow-up itp);
--------------------------	----------------------	---

– IOB monitoruje świadczenie różnych usług i przeprowadza badania satysfakcji klientów w celu oceny swoich wyników oraz przygotowania lepszych opartych o dane statystyczne prognoz ich skuteczności i zapewnienia lepszych prognoz opartych na statystyce;

– wsparcie infrastruktury IOB możliwe będzie tylko w uzasadnionych przypadkach, musi być związane ze świadczeniem specjalistycznych usług ukierunkowanych na podniesieniu innowacyjności przedsiębiorstw i każdorazowo być poparte szczegółową analizą pod kątem zasadności i zapewnienia efektywności wsparcia.

Zgodnie z UP przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury IOB wspierane będą w bardzo ograniczonym zakresie i przy spełnieniu następujących warunków:

– działalność IOB wpisuje się w krajową lub regionalną strategię inteligentnej specjalizacji,

– IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia,

– przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych,

– przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany;

2. Tereny inwestycyjne:

Stworzenie nowej oraz rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, tj. projekty obejmujące uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, w szczególności prace studyjno-koncepcyjne, badania geotechniczne, uzbrojenie w media, budowa lub modernizacja wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej. Wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną – jako uzupełniający element projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego - stanowią jedynie mniejszą część budżetu projektu. Preferowane jest wykorzystanie pod inwestycje terenów zdegradowanych, miejskich nieużytków (inwestycje typu brownfield).

Projekty mające na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych będą realizowane pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, chyba że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. Projekty uwarunkowane będą zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT7. Zewnętrzna infrastruktura komunikacyjna nie podlega dofinansowaniu w ramach niniejszego działania.

Ad typ projektu 1 i 2:

W celu uniknięcia finansowania uzbrojenia terenów inwestycyjnych lub infrastruktury IOB (parków biznesowych), które nie mają potencjału do udostępnienia dla potencjalnych

		<p>inwestorów, w umowie o dofinansowanie zostanie zastosowany wskaźnik powierzchni wykorzystanych przez przedsiębiorców terenów/obiektów w stosunku do powierzchni uzbrojonych terenów przemysłowych/obiektów oraz zasady pomniejszenia wkładu EFRR w przypadku jego nieosiągnięcia. Z uwagi na fakt, iż środki finansowe w ramach CT3 mają służyć podnoszeniu konkurencyjności mikro, małych i średnich firm, wkład EFRR będzie proporcjonalnie pomniejszony w sytuacji wykorzystania wymienionej wyżej infrastruktury przez duże przedsiębiorstwa.</p> <p>3. Centra logistyczne:</p> <p>Realizacja projektów polegających na budowie, przebudowie i modernizacji infrastruktury centrów logistycznych.</p> <p>4. Promocja gospodarcza:</p> <p>Dopełnieniem działań mających na celu podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu będzie realizacja kompleksowych i skoordynowanych działań obejmujących promocję inwestycyjną regionu, obsługę inwestorów, w tym zagranicznych. Promocja gospodarcza województwa będzie oparta na opracowanej wspólnie z partnerami gospodarczymi spójnej polityce inwestycyjnej regionu (długofalowej strategii promocyjnej).</p> <p>5. Wsparcie kapitałowe nowych firm:</p> <p>Wsparcie inwestycyjne dedykowane firmom we wczesnej fazie rozwoju w szczególności w formie funduszy typu <i>seed capital</i>.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.4	<p>W zakresie podniesienia poziomu świadczonych usług IOB:</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcjonujące w regionie instytucje otoczenia biznesu (takie jak inkubatory technologiczne, parki naukowo-technologiczne, parki przemysłowe, centra transferu technologii itp.). <p>W zakresie wsparcia promocji przedsiębiorczości, preinkubacji i inkubacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inkubatory przedsiębiorczości, – ośrodki wspierające przedsiębiorczość akademicką. <p>W zakresie terenów inwestycyjnych i promocji gospodarczej regionu, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa, – jst i jednostki organizacyjne jst, ich związki i stowarzyszenia, – podmioty działające w ramach partnerstw publiczno-prywatnych. <p>W zakresie inwestycji w inną infrastrukturę biznesową, w tym centra logistyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa. <p>W zakresie wsparcia inwestycyjnego firm na wczesnym etapie rozwoju, w szczególności w formie funduszy typu <i>seed capital</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje otoczenia biznesu prowadzące działalność w zakresie wsparcia początkowego i inkubacji, – fundusze kapitałowe. <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie</p>

		sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.4	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.4	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.4	Nie dotyczy
10. Kategoria (e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.4	Region słabiej rozwinięty - 52 500 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.4	Projekty zintegrowane oraz dodatkowo w zakresie komplementarnym do PO PW 2014-2020: Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.4	ZIT BOF ²⁵
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.4	– konkursowy, – pozakonkursowy (w przypadku projektów zidentyfikowanych w Strategii ZIT BOF) Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.4	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 1.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.4	Luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b) jeśli dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form	Działanie 1.4	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych

²⁵ W toku dalszych prac nad Strategią ZIT BOF i jej uzgadniania z IZ RPOWP przewidywane jest wydzielenie dedykowanego poddziałania dla wsparcia w zakresie ZIT

rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek		lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.4	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: 1. regionalnej pomocy inwestycyjnej w zakresie celu tematycznego 3 –w oparciu o art. 14; 2. pomocy na rzecz małych i średnich przedsiębiorców na podstawie art. 18, 22; 3. pomocy na rozwój przedsiębiorczości na podstawie art. 21 i 22; 4. pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną na podstawie art. 56; oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.4	Projekty dot. terenów inwestycyjnych 95%, pozostałe 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 1.4	Projekty dot. terenów inwestycyjnych 95%, pozostałe 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.4	Projekty dot. terenów inwestycyjnych 5%, pozostałe 15% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.4	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna	Działanie 1.4	Nie dotyczy

wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)		
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.4	2 500 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.4	Fundusz funduszy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.4	<p>Typ projektu 5: Rodzaj instrumentu finansowego: Seed capital</p> <p>Główne przeznaczenie instrumentu: Inwestycje w firmy będące we wczesnej fazie rozwoju z udziałem inwestora prywatnego</p> <p>Maksymalna kwota wsparcia jednostkowego: 1 mln zł</p> <p>Maksymalny okres finansowania: 7 lat</p> <p>Informacje uzupełniające:</p> <p>Środki na tworzenie nowych firm, przy założeniu, że spółka zakładana jest przez właściciela oraz fundusz a wkłady dzielone są po połowie.</p> <p>Wsparcie o charakterze pośrednim; beneficjentem pomocy powinien być fundusz inwestycyjny oferując wejścia kapitałowe przedsiębiorstwom nowopowstałym/start-up'om na zasadach venture capital/seed capital.</p> <p>Beneficjentami środków mogą być instytucje otoczenia biznesu istniejące w regionie i ewentualnie nowe instytucje, które dopiero rozpoczną działalność w najbliższych latach.</p> <p>Wejście kapitałowe następuje w sytuacji, gdy po okresie inkubacji zidentyfikowane zostaną znaczące szanse na komercyjny sukces powstającego przedsiębiorstwa, którego działalność jest oparta na innowacyjnym pomysle. Wsparcie powinno być udzielane w oparciu o ocenę biznesplanu. Wsparciu powinny podlegać podmioty ze wszystkich sektorów.</p>
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.4	MŚP w formie spółki handlowej

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/poddziałania	Działanie 1.5	Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Działanie 1.5	<p>Wzrost poziomu zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000</p> <p>Specyfika regionu wymaga koncentracji uwagi na obszarach objętych ochroną prawną, co znalazło wyraz w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, w której wyodrębniono szczególny obszar strategicznej interwencji (OSI), jakim są</p>

		<p>gminy, w których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000. Gminy oferujące miejsca atrakcyjne dla różnych rodzajów turystyki nie zawsze mogą liczyć na adekwatne dochody z tego tytułu. Ponadto przegrywają konkurencję z ośrodkami, w których realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych przebiega w sposób uproszczony w stosunku do obszarów chronionych. Na obszarze tego OSI kluczowe jest wsparcie inwestycji mających na celu zapewnienie alternatywnych źródeł dochodów dla ludności, przy jednoczesnym poszanowaniu wymogów ochrony środowiska oraz utrzymaniu jego dobrego stanu. Interwencja we wskazanym obszarze przyczyni się do zwiększenia liczby nowych miejsc pracy, które będą stanowiły źródło dochodu dla miejscowej ludności. Podwyższony reżim inwestycyjny oraz trudniejsze warunki prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach Natura 2000 powodują konieczność specjalnego potraktowania podmiotów, które zdecydują się tam podjąć działalność. Na tych obszarach wspierana powinna być każda działalność gospodarcza wpisująca się w koncepcję „zielonej gospodarki”, która będzie tworzyć miejsca pracy i powiększać dochód lokalnej społeczności. W ten sposób region ma szansę wykorzystać właściwie swoją „zieloność” i potencjał, m.in. w dziedzinie turystyki kwalifikowanej, rozproszoną energetykę opartą na źródłach odnawialnych oraz business & biodiversity.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.5	1) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI 8)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.5	1) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) 2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) 3) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)
5. Typy projektów	Działanie 1.5	<p>Wsparcie działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw</p> <p>Inwestycje realizowane mogą być w gminach, w których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000, rozumianych jako gminy inne niż miejskie²⁶, w których udział powierzchni obszarów Natura 2000 w powierzchni całkowitej jest wyższy od średniej dla EU27 (18,36%²⁷).</p> <p>Realizowane będą przedsięwzięcia przedsiębiorstw wpisujące się w lokalne strategie rozwoju (LSR) lub inne programy opracowane lokalnie, celem wyeliminowania wspierania projektów jednorazowych i odosobnionych. Projekty otrzymujące wsparcie w ramach działania powinny zapewniać zrównoważone korzyści społeczno-ekonomiczne i charakteryzować się tworzeniem trwałych miejsc pracy. Wszystkie projekty muszą być zrównoważone finansowo, obok elementów takich jak analiza ekonomiczna, analiza finansowa czy analiza ryzyka muszą wykazać zapotrzebowanie na dany projekt. W przypadku projektów realizowanych przez firmy z sektora turystycznego promowana będzie współpraca w zakresie rozwoju istniejących wspólnych produktów turystycznych.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.5	<p>Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki</p>

²⁶ Gminy wiejskie i miejsko-wiejskie

²⁷ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/barometer/index_en.htm

		narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.5	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.5	Instytucja Pośrednicząca zostanie wyłoniona w trybie zamówienia publicznego
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.5	Region słabiej rozwinięty - 14 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.5	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.5	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – planowana do wyłonienia IP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.5	W przypadku projektów z zakresu turystyki i kultury wartość kosztów kwalifikowalnych nie może przekraczać 2 mln euro.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 1.5	Wsparcie doradczo-szkoleniowe związane bezpośrednio z realizowanym projektem inwestycyjnym - max 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.5	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.5	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.5	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad

		udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.5	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: 1. regionalnej pomocy inwestycyjnej wna podstawie art. 14; 2. pomocy na rzecz małych i średnich przedsiębiorców na podstawie art. 18, 22; oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.5	70% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 1.5	70% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.5	30% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.5	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 1.5	W przypadku projektów z zakresu turystyki i kultury wartość kosztów kwalifikowalnych nie może przekraczać 2 mln euro
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.5	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania	Działanie 1.5	Nie dotyczy

instrumentów finansowych		
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.5	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.5	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA II. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Wzrost przedsiębiorczości oraz wzrost poziomu aktywności zawodowej mieszkańców regionu

Działania zaproponowane w ramach osi priorytetowej II służą podniesieniu poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia. Wspieranie przejścia od bezrobocia do zatrudnienia ma pomóc osobom będącym w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w uzyskaniu zatrudnienia. Dla umożliwienia podjęcia zatrudnienia lub powrotu na rynek pracy niezbędne są przedsięwzięcia mające ułatwić godzenie życia zawodowego i prywatnego, poprawiające szanse na zatrudnienie osób, które pełnią funkcje opiekuńcze. Ponadto, zapewnia się działania ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój przedsiębiorczości. Służą one podejmowaniu zatrudnienia, w tym także pracy na własny rachunek. Oferowane kompleksowe wsparcie zdecydowanie zwiększa przeżywalność nowopowstałych przedsiębiorstw. W celu lepszego przystosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian na otwartym rynku planowane są usługi rozwojowe dedykowane mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom. Możliwość elastycznego dostosowania się przedsiębiorstwa do potrzeb regionalnej gospodarki skutkuje wzrostem jego konkurencyjności, co w konsekwencji ugruntowuje już istniejące miejsca pracy i zachęca do tworzenia nowych miejsc pracy. Natomiast programy typu outplacement zapewnią wsparcie osobom zwalnianym z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W ramach uzupełnienia powyższych działań, w odpowiedzi na zmiany demograficzne, przewiduje się przedsięwzięcia skupione na przedłużeniu wieku aktywności zawodowej, które poprzez poprawę zdrowia osób pracujących, eliminację czynników zagrażających zdrowiu oraz ułatwienie powrotu do aktywności zawodowej zwiększają szanse na bycie zatrudnionym.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Społeczny - 84 088 663 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 2.1	Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy
2. Cel/e szczegółowe/ działania/ poddziałania	Działanie 2.1	Zwiększenie aktywności i mobilności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo W województwie podlaskim występuje niedostosowanie podaży i popytu na pracę. Niedostosowana struktura zawodowo-kompetencyjna w regionie przyczynia się do niezagospodarowania zasobów pracy. Tendencja spadkowa liczby pracujących utrzymuje się pomimo obserwowanych niekorzystnych procesów demograficznych. Dlatego należy położyć nacisk na wykorzystanie aktualnych rezerw i zapobieganie ich utracie. Osoby bezrobotne, należące do I i II profilu pomocy, poszukujące pracy i nieaktywne zawodowo potrzebują kompleksowego wsparcia dostosowanego do ich indywidualnych potrzeb, ale też do potrzeb rynku. Zwiększenie zdolności zatrudnieniowej, zwłaszcza osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, nastąpi m.in. poprzez zdiagnozowanie i określanie indywidualnych potrzeb, dostosowanie kompetencji i kwalifikacji, nabycie doświadczenia zawodowego, wzrost mobilności zawodowej oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju zawodowego. Planowane działania aktywizacji zawodowej bezpośrednio przyczynią się do

		<p>wzrostu liczby osób pracujących. Rezultatem podejmowanych działań zawsze będzie wzrost efektywności zatrudnieniowej, także w wyniku samozatrudnienia.</p> <p>Wsparcie osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z obowiązkami opiekuńczymi, polegające na udostępnieniu usługi opieki nad dzieckiem do lat trzech, jest przewidziane w ramach działania 2.2, natomiast w zakresie działań aktywizacyjnych - w ramach niniejszego działania.</p> <p>Wsparcie dla osób należących do III profilu pomocy, które są zagrożone wykluczeniem społecznym oraz wymagają w pierwszej kolejności wsparcia w zakresie integracji społecznej będzie realizowane w ramach CT 9.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej; 2) Liczba pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, po opuszczeniu programu (CI); 3) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (CI);
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CI); 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (CI); 3) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie; 4) Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie; 5) Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (CI); 6) Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (CI); 7) Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.
5. Typy projektów	Działanie 2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instrumenty i usługi rynku pracy obejmujące działania aktywizujące wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych; 2. Programy podnoszące aktywność zawodową i zdolność do zatrudnienia, obejmujące m.in. następujące działania aktywizujące: <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie psychologiczne – doradcze, - pośrednictwo pracy, - poradnictwo zawodowe, - warsztaty oraz szkolenia, w tym z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy i ich praktycznego zastosowania, - subsydiowanie zatrudnienia, - staże, praktyki zawodowe;
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.1	<p>Typ projektu 1: Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Typ projektu 2: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)</p>

		Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.):
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.1	<p>Typ projektu 1: Osoby od 30 roku życia pozostające bez pracy zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami, - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby o niskich kwalifikacjach; <p>Typ projektu 2: Osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia [osoby bezrobotne, w tym zarejestrowane jako osoby bezrobotne w powiatowym urzędzie pracy (przy czym w przypadku osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP należą one do I i II profilu pomocy), biernie zawodowo], należące co najmniej do jednej z poniższych grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby powyżej 50 roku życia - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami, - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby o niskich kwalifikacjach;
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 2.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 2.1	Region słabiej rozwinięty - 35 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 2.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 2.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu	Działanie 2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Typ projektu 1: pozakonkursowy; – Tryb projektu 2: konkursowy;

odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – WUP w Białymstoku
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 2.1	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-finansowaniem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 2.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 2.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.1	<p>Typ projektu 1: rozporządzenia wykonawcze do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p> <p>Typ projektu 2: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>Pomoc <i>de minimis</i>, w tym m.in. na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - subsydiowanie zatrudnienia pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pracowników znajdujących się w bardzo niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych, - doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, - bezzwrotną pomoc finansową na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 2.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 2.1	100% (typ projektu 1) 95% ²⁸ (typ projektu 2)
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	0% (typ projektu 1) 5% (typ projektu 2)
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców	Działanie 2.1	Nie dotyczy

²⁸ Podwyższony poziom dofinansowania uzależniony jest od decyzji MF i MIR w zakresie dofinansowania części projektów realizowanych z EFS z budżetu państwa.

instrumentów finansowych		
--------------------------	--	--

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/poddziałania	Działanie 2.2	Działania na rzecz równowagi praca – życie
2. Cel/e szczegółowe/działania/poddziałania	Działanie 2.2	<p>Zwiększenie aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3</p> <p>Na regionalnym rynku pracy widoczne są dysproporcje w sytuacji kobiet i mężczyzn. Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku produkcyjnym w województwie podlaskim jest znacznie niższy niż wskaźnik zatrudnienia mężczyzn (odpowiednio 62,5% i 72,6% na koniec 2013 r.). Częstą przyczyną bierności zawodowej są obowiązki rodzinne i opieka nad osobą zależną. Integrację zawodową znacznie utrudnia niewystarczający dostęp do usług społecznych, zwłaszcza związanych z opieką nad małym dzieckiem (do lat 3). Konieczne są inwestycje mające na celu poprawę jakości i dostępu do przystępnych cenowo usług związanych z opieką nad najmłodszymi dziećmi. Ponadto, ujemne saldo migracji oraz prognozowany dalszy spadek liczby ludności w regionie dodatkowo przemawiają za tworzeniem warunków sprzyjających godzeniu ról rodzinnych i zawodowych. Rezultat w postaci wzrostu zatrudnienia planuje się osiągnąć poprzez zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3. Priorytetem będzie tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w postaci żłobków i klubów dziecięcych. Wskutek czego osoby pełniące opiekę nad dziećmi będą miały większe szanse na zatrudnienie lub utrzymanie zatrudnienia. Z drugiej zaś strony przewidziane jest upowszechnianie rozwiązań służących godzeniu życia zawodowego z prywatnym, m.in. w zakresie upowszechniania elastycznych form pracy. Wsparcie przedsiębiorców i pracodawców w stosowaniu rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym będzie możliwe jedynie w ramach projektu, którego rezultatem będzie aktywizacja zawodowa bądź pomoc w utrzymaniu zatrudnienia osób opiekujących się dzieckiem do lat 3. Planowane przedsięwzięcia będą miały charakter komplementarny do działań aktywizacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach działania 2.1.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu; 2) Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie; 2) Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
5. Typy projektów	Działanie 2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udostępnienie usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat poprzez tworzenie nowych miejsc opieki (zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3)

		<p>2. Wsparcie pracodawców (w tym przedsiębiorców) w stosowaniu rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym, w połączeniu ze wsparciem kierowanym do osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 w szczególności, poprzez realizację:</p> <ul style="list-style-type: none"> – grantów na stanowisko w formie telepracy, – świadczeń aktywizacyjnych na zatrudnienie, – szkoleń, doradztwa, działań informacyjnych (jako działań uzupełniających), dotyczących elastycznych form pracy. <p>Wsparcie przedsiębiorców i pracodawców w stosowaniu rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym będzie możliwe jedynie w ramach projektu, którego rezultatem będzie aktywizacja zawodowa bądź pomoc w utrzymaniu zatrudnienia osób opiekujących się dzieckiem do lat 3.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.2	<p>Typ projektu 1: gminy, osoby fizyczne oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej;</p> <p>Typ projektu 2: wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.2	<p>Typ projektu 1 i 2: osoby pełniące funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (powracające na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka oraz osoby pozostające bez zatrudnienia)</p> <p>Typ projektu 2: pracodawcy i organizacje pracodawców</p>
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 2.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 2.2	16 518 663
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 2.2	Nie dotyczy

12. Instrumenty terytorialne	Działanie 2.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 2.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – WUP w Białymstoku.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 2.2	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-financingiem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 2.2	Zgodnie z art. 98 rozporządzenia ramowego do poziomu 10% finansowania wspólnotowego (w odniesieniu do każdej osi priorytetowej), pod warunkiem, że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane. Maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financingu wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.2	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 2.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 2.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.2	Podstawa prawna przyznawania pomocy <i>de minimis</i> : 1) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
20. Maksymalny % poziom	Działanie 2.2	85%

dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 2.2	95% ²⁹
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.2	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 2.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 2.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 2.2	Nie dotyczy

²⁹ zgodnie z kontraktem terytorialnym.

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 2.3	Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 2.3	<p>Wzrost samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców</p> <p>Rynek pracy województwa podlaskiego jest słabo rozwinięty, co wynika z wysokiego udziału osób zatrudnionych w rolnictwie oraz niskiego poziomu przedsiębiorczości. Trwała zmiana w zakresie poziomu zatrudnienia wymaga skoncentrowania działań na rozwoju przedsiębiorczości rozumianej jako zakładanie, prowadzenie i rozwijanie własnej działalności. Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia jest jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu. W celu zapewnienia trwałości nowopowstających przedsiębiorstw, w szczególności tych tworzonych przez osoby będące w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, należy zapewnić kompleksowe, zarazem indywidualnie dostosowane wsparcie. Fundamentem takiego wsparcia będzie usługa doradcza, która przede wszystkim zweryfikuje predyspozycje osoby planującej założyć działalność gospodarczą. Kolejnym niezbędnym elementem wsparcia będą szkolenia, w tym szkolenia specjalistyczne z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej. Docelową formą wsparcia, którą uzyska uczestnik projektu będzie jednorazowa dotacja. Uzupełniający charakter będzie miało wsparcie pomostowe w początkowej fazie funkcjonowania przedsiębiorstwa: finansowe oraz doradcze z zakresu przedsiębiorczości, innowacyjności oraz z zasad efektywnego wykorzystania dotacji. Doradztwo (zarówno jako weryfikacja predyspozycji odbiorcy wsparcia, jak i w zakresie prowadzonej działalności) oraz szkolenia będą realizowane również przy wsparciu z zastosowaniem instrumentów finansowych. W celu podniesienia trwałości i efektywności nowopowstających firm podejmowane przedsięwzięcia będą uwzględniały specyfikę odbiorców i ewentualne ryzyka. Planowane działania ukierunkowane na zakładanie własnej działalności gospodarczej mają wspierać tworzenie nowych miejsc pracy.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.3	1) Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej;
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.3	<p>1) Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie;</p> <p>2) Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.</p>
5. Typy projektów	Działanie 2.3	<p>1. Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indywidualne doradztwo w postaci weryfikacji predyspozycji osób planujących założyć działalność gospodarczą, – grupowe szkolenia w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,

		<ul style="list-style-type: none"> – dotacja inwestycyjna, – wsparcie pomostowe: <ul style="list-style-type: none"> ▪ finansowe przez okres 12 miesięcy (6 m-cy: do wysokości minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku ogłoszenia konkursu na niezbędne wydatki związane z prowadzeniem bieżącej działalności gospodarczej – zgodnie z katalogiem wydatków; 6 m-cy: pokrycie opłat publiczno – prawnych), ▪ specjalistyczne wsparcie towarzyszące (indywidualne i grupowe doradztwo w zakresie zasad przedsiębiorczości, prowadzenia własnego biznesu, doradztwo inwestycyjne, w zakresie podejmowania/wdrażania działań innowacyjnych), – forum wymiany doświadczeń; <p>2. Zwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indywidualne doradztwo w postaci weryfikacji predyspozycji osób planujących założyć działalność gospodarczą, – grupowe szkolenia w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, – jednorazowa pożyczka na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 50 tys. zł na osobę, – wsparcie pomostowe: specjalistyczne wsparcie towarzyszące (indywidualne i grupowe doradztwo w zakresie zasad przedsiębiorczości, prowadzenia własnego biznesu doradztwo inwestycyjne, podejmowania/wdrażania działań innowacyjnych).
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.3	<p>Typ projektu 1: wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)</p> <p>Typ projektu 2: fundusze pożyczkowe wyłącznie jako operatorzy</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.3	<p>Typ projektu 1: Osoby od 30 roku życia, bezrobotne, poszukujące pracy i nieaktywne zawodowo, znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnością, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach.</p>

		Typ projektu 2 ³⁰ : Osoby od 30 roku życia bezrobotne, poszukujące pracy i nieaktywne zawodowo spoza grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, wskazanych w punkcie powyżej.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 2.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 2.3	Region słabiej rozwinięty - 10 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 2.3	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 2.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 2.3	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 2.3	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-financingiem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 2.3	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.3	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 2.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków	Działanie 2.3	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie

³⁰ Wsparcie w postaci instrumentów zwrotnych skierowane do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo nieznajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy może wynosić maksymalnie 20% alokacji na PI 8.iii.

i planowany zakres systemu zaliczek		zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.3	Podstawa prawna przyznawania pomocy <i>de minimis</i> : 1) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 2.3	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 2.3	95 ³¹ % (typ projektu 1), 85% (typ projektu 2)
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.3	5% (typ projektu 1), 15% (typ projektu 2)
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 2.3	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 2.3	Nie dotyczy

³¹ zgodnie z kontraktem terytorialnym.

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.3	500 000 zł
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.3	Fundusz funduszy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.3	Typ projektu 2: Pożyczka
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 2.3	Osoby od 30 roku życia bezrobotne, poszukujące pracy i nieaktywne zawodowo spoza grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/poddziałania	Działanie 2.4	Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Działanie 2.4	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP, • Poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy. <p>W celu przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia wywołanego procesami adaptacyjnymi i modernizacyjnymi należy wspomóc przedsiębiorstwa, przedsiębiorców i ich pracowników w zarządzaniu tymi procesami. Konieczne jest zwiększenie kompetencji kadr przedsiębiorstw w zakresie zarządzania zmianami organizacyjnymi oraz przechodzenia przez procesy zmian. Stąd planowane są działania prowadzące do nabycia umiejętności planowania strategicznego oraz wdrażania nowoczesnych metod zarządzania przedsiębiorstwem, a także opracowania i implementacji planów adaptacyjnych i modernizacyjnych. Procesy modernizacyjne i adaptacyjne wymuszają także ciągłą aktualizację, podnoszenie i zmianę kwalifikacji oraz umiejętności pracowników. Świadomość w zakresie potrzeby i celowości podnoszenia kwalifikacji pracowników wśród podlaskich przedsiębiorców jest niezadawalająca, co przekłada się na brak efektywnych działań w tym zakresie. Przedsiębiorcy i pracownicy z województwa podlaskiego w niewielkim stopniu potrafią posługiwać się narzędziami teleinformatycznymi w pracy zawodowej. Regionalne przedsiębiorstwa, stosunkowo słabo z informatyzowane, nie oferują swoim pracownikom środowiska pracy, w którym mogliby takie kompetencje nabyć i rozwinąć. Wsparcie zostanie skoncentrowane na usługach rozwojowych najbardziej skutecznych i potrzebnych z punktu widzenia</p>

		<p>przedsiębiorstw, w tym w szczególności na usługach doradczych i szkoleniowych oraz na diagnozowaniu potrzeb rozwojowych regionalnych firm. W celu złagodzenia skutków zmian restrukturyzacyjnych planowana jest także interwencja skierowana do pracowników zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem. W ramach programów outplacementu wsparcie będzie obejmowało m.in. szkolenia pracowników wszystkich szczebli, w tym specjalistyczne szkolenia zawodowe, doradztwo edukacyjno-zawodowe, pośrednictwo pracy, staże. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących do potrzeb regionalnej gospodarki, a w przypadku osób zwalnianych z przyczyn zakładów pracy także zwiększenie ich aktywności zawodowej, przyczyni się po pierwsze do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw, tym samym ustabilizuje istniejące miejsca pracy, po drugie do zwiększenia zdolności do zatrudnienia. Działanie będzie ukierunkowane także na podjęcie zatrudnienia poza rolnictwem.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.4	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu; 2) Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki uczestnictwu w programie; 3) Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracy lub kontynuowały zatrudnienie.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.4	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (CI); 2) Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie; 3) Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie
5. Typy projektów	Działanie 2.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja usług rozwojowych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w formule podejścia popytowego; 2. Wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement; 3. Inicjatywy podejmowane na poziomie lokalnym i regionalnym, mające na celu zwiększanie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców w szczególności w zakresie organizacji pracy, form świadczenia pracy, promocji podnoszenia kwalifikacji zawodowych, godzenia życia zawodowego i prywatnego; 4. Realizacja działań zdefiniowanych w ramach procesu określania specjalizacji regionalnych stanowiących instrument wsparcia przedsiębiorstw w procesach dostosowawczych i związanych w szczególności z procesami wdrażania innowacji.
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.4	<p>Typ projektu 1: WUP,</p> <p>Typ projektu 2: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność</p>

		<p>gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),</p> <p>Typ projektu 3: organizacje pracodawców i związki zawodowe,</p> <p>Typ projektu 4: przedsiębiorcy, organizacje pracodawców i związki zawodowe, podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich lub potencjału adaptacyjnego przedsiębiorców, niebędące przedsiębiorcami oraz jednostki naukowo-badawcze.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.4	<p>Typ projektu 1: mikro, mali i średni przedsiębiorcy i ich pracownicy, w tym właściciele/kadra zarządzająca,</p> <p>Typ projektu 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracownicy zwolnieni, przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a także osoby zwolnione z zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu, – osoby odchodzące z rolnictwa, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członkowie ich rodzin ubezpieczeni w KRUS. <p>Typ projektu 3 i 4: pracodawcy, organizacje pracodawców, związki zawodowe, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje rynku pracy, społeczność lokalna, organizacje pozarządowe.</p>
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 2.4	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 2.4	Region słabiej rozwinięty - 10 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 2.4	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 2.4	Nie dotyczy

13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 2.4	<ul style="list-style-type: none"> – tryb pozakonkursowy (typ projektu 1), – tryb konkursowy (typ projektu 2,3,4). <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – WUP w Białymstoku.</p>
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 2.4	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-financjowaniem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financjowania</i> (%)	Działanie 2.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.4	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 2.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 2.4	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.4	<p>Podstawa prawna przyznawania pomocy <i>de minimis</i>:</p> <p>1) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>.</p>
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 2.4	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania	Działanie 2.4	Typ projektu 2 - 95% ³² , pozostałe typy projektów 85%

³² zgodnie z kontraktem terytorialnym.

całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.4	Typ projektu 2 - 5%, pozostałe typy projektów 15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 2.4	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 2.4	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.4	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.4	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.4	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 2.4	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 2.5	Aktywne i zdrowe starzenie się
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 2.5	Przedłużenie wieku aktywności zawodowej O procesie starzenia się społeczności regionu świadczy wskaźnik obciążenia demograficznego, który notuje wartości

		<p>wyższe od poziomu krajowego. Zjawisko starzenia się społeczeństwa postępuje i rozprzestrzenia się. Ponadto, konsekwencją podniesienia wieku emerytalnego jest konieczność wydłużenia okresu aktywności zawodowej, której warunkiem niezbędnym jest odpowiedni stan zdrowia. W celu przedłużenia wieku aktywności zawodowej proponowane są usługi świadczone indywidualnym osobom polegające, m.in. na wdrażaniu programów rehabilitacji leczniczej zapobiegających przerwaniu aktywności zawodowej ze względów zdrowotnych i ułatwiających powrót na rynek pracy. Problemem systemu ochrony zdrowia jest niska świadomość zdrowotna społeczeństwa oraz wykrywalność chorób w zaawansowanych stadiach rozwojowych. Istotnym czynnikiem upowszechniania zdrowego stylu życia jest realizacja krajowych programów profilaktycznych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, szyjki macicy i raka piersi oraz realizacja programów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu. Planowane są także programy przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujące do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia. Ponadto, przewiduje się programy ukierunkowane na eliminowanie szkodliwych czynników w miejscu pracy. Działania takie zapobiegają utracie pracy i wypadnięciu z rynku, a w konsekwencji wykluczeniu społecznemu. Oznacza to konieczność zbudowania systemu wspierającego takie osoby w decyzji o pozostaniu aktywnym społecznie i zawodowo, w tym poprzez umożliwienie przekwalifikowania pracownika i umożliwienia mu wykonywania pracy bez narażenia na czynniki zagrażające zdrowiu.</p> <p>Planowana interwencja w zakresie zdrowia będzie zgodna z założeniami wyrażonymi w Policy Paper dla ochrony zdrowia. Realizacja programów polityki zdrowotnej musi wynikać z analizy epidemiologicznej i diagnozy potrzeb w tym zakresie oraz uwzględnić zaangażowanie podstawowego poziomu opieki zdrowotnej.</p> <p>Jednocześnie mechanizm z zakresu programowania i wdrażania polegający na koordynacji interwencji przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia w drodze uzgodnienia Planu działania w sektorze zdrowia zapewni komplementarność interwencji RPOWP z innymi programami operacyjnymi i funduszami krajowymi.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.5	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badania profilaktyczne; 2) Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracy lub kontynuowały zatrudnienie;
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.5	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS 2) Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców.
5. Typy projektów	Działanie 2.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie realizacji krajowych programów profilaktycznych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu szyjki macicy, piersi i jelita grubego.

		<p>2. Realizacja programów rehabilitacji leczniczej zapobiegającej przerywaniu aktywności zawodowej ze względów zdrowotnych ułatwiających powrót na rynek pracy.</p> <p>3. Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej (pierwotnej i wtórnej), dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu.</p> <p>4. Realizacja programów dotyczących przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujących do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia, wspierających osoby w decyzji o pozostaniu aktywnym społecznie i zawodowo, w tym poprzez umożliwienie przekwalifikowania pracownika i umożliwienie mu wykonywania pracy bez narażenia na czynniki zagrażające zdrowiu; dostosowywanie warunków pracy do wyzwań związanych ze starzeniem się społeczeństwa, eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy.</p> <p>Zgodnie z Policy Paper dla ochrony zdrowia realizacja programów polityki zdrowotnej musi wynikać z analizy epidemiologicznej i diagnozy potrzeb w tym zakresie oraz uwzględnić zaangażowanie podstawowego poziomu opieki zdrowotnej. Jednocześnie mechanizm z zakresu programowania i wdrażania polegający na koordynacji interwencji przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia w drodze uzgodnienia Planu działania w sektorze zdrowia zapewni komplementarność interwencji RPOWP z innymi programami operacyjnymi i funduszami krajowymi.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.5	<p>Typ projektu 1,2,3,4: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) w szczególności: podmioty lecznicze, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz ich związki i stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy oraz podmioty ekonomii społecznej.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.5	Typ projektu 1,2,3,4: Mieszkańcy województwa podlaskiego, w wieku aktywności zawodowej, a w szczególności osoby najbardziej narażone na działanie czynników ryzyka.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 2.5	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 2.5	Region słabiej rozwinięty - 12 570 000

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 2.5	Narzędziem koordynacji interwencji w sektorze e-zdrowia z innymi programami operacyjnymi będzie Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 2.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 2.5	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – WUP w Białymstoku.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 2.5	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-finansowaniem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 2.5	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.5	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 2.5	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 2.5	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.5	Nie dotyczy
20. Maksymalny % poziom	Działanie 2.5	85%

dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 2.5	95% ³³
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.5	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 2.5	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 2.5	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.5	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.5	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.5	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 2.5	Nie dotyczy

³³ zgodnie z kontraktem terytorialnym.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA III. KOMPETENCJE I KWALIFIKACJE

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Działania osi priorytetowej III stanowią odpowiedź na wyzwania zidentyfikowane w województwie podlaskim na każdym etapie edukacji. W obszarze edukacji przedszkolnej istotne jest zwiększenie odsetka dzieci w wieku 3-4 lata objętych edukacją na terenie województwa oraz zmniejszenie dysproporcji jakości edukacji przedszkolnej w szczególności między obszarami wiejskimi i miejskimi. Zwiększenie stopnia upowszechnienia edukacji przedszkolnej będzie miało dwuaspektowe korzyści: po pierwsze wyrównywanie szans edukacyjnych w szczególności dzieci pochodzących z obszarów wiejskich, a po drugie wpływ na aktywność zawodową rodzica/opiekuna sprawującego opiekę nad dziećmi w wieku 3-4 lata. Cel ten będzie realizowany poprzez tworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej na obszarach o największym zapotrzebowaniu, jak również tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju dostosowanego do indywidualnych potrzeb dziecka w ramach zajęć wykraczających poza podstawę programową.

Kolejnym istotnym wyzwaniem dla województwa jest sprawna, atrakcyjna i wysokiej jakości edukacja. Niezbędne jest promowanie współpracy szkół z pracodawcami, jak również rozpowszechnienie w szkołach systemu poradnictwa edukacyjno-zawodowego dla młodzieży. Ważnym elementem interwencji na wszystkich etapach edukacji będzie pobudzanie kreatywności, inicjatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości, jak również podniesienie kompetencji kluczowych jako mocnej podstawy do kształcenia na wyższym poziomie. W celu poprawy jakości edukacji konieczne jest podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej, która musi sprostać wyzwaniom dynamicznie rozwijającego się społeczeństwa i gospodarki. Działania te powinny doprowadzić do zmniejszenia dysproporcji w poziomie jakości pracy szkół ze względu na ich lokalizację (miasto-wieś).

Konsekwencją dynamicznych zmian zachodzących w otoczeniu społeczno-gospodarczym jest konieczność budowania mobilnych zawodowo zasobów pracy, poprzez stałe dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych. Priorytetem będzie dostosowanie oferty szkół dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego i placówek kształcenia praktycznego oraz innych tego typu placówek do zmieniającego się rynku pracy. Realizowane będą działania wspierające osoby dorosłe w podnoszeniu kompetencji (w tym podstawowych i przekrojowych) i kwalifikacji z wykorzystaniem różnych form kształcenia, takich jak studia podyplomowe, kursy kompetencji ogólnych oraz inne kursy/szkolenia umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy.

Bardzo istotnym problemem w obszarze rozwoju kompetencji mieszkańców jest niedostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb regionalnego rynku pracy. Szkolnictwo zawodowe boryka się z szeregiem problemów, dotyczy to przede wszystkim niedostatecznego przygotowania absolwentów od strony praktycznej w ramach nauczanego zawodu oraz baza dydaktyczna, która w większości przypadków nie odzwierciedla rzeczywistego środowiska pracy. Aby zniwelować niedostatki bazy materialnej i podnieść atrakcyjność kształcenia, konieczne jest zatem wspieranie współpracy szkół z pracodawcami. Celem wzmocnienia kompleksowości działań w obszarze kształcenia zawodowego, niezbędna jest również interwencja w zakresie doskonalenia umiejętności kadry dydaktycznej, w tym w szczególności nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Społeczny - 129 830 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.1	Kształcenie i edukacja³⁴
	Poddziałanie 3.1.1	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.
	Poddziałanie 3.1.2	Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych.
	Działanie 3.1	

³⁴ W toku dalszych prac nad Strategią ZIT BOF i jej uzgadniania z IZ RPOWP przewidywane jest wydzielenie dedykowanego poddziałania dla wsparcia w zakresie ZIT

2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 3.1.1	<p>Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej wśród dzieci w wieku 3-4 lata.</p> <p>Interwencja w ramach poddziałania ma doprowadzić do zwiększenia stopnia upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Priorytetowym działaniem będzie tworzenie miejsc w ramach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach wiejskich, gdzie to upowszechnienie jest najmniejsze. Istotne są również działania adresowane do przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego zwiększające jakość edukacji przedszkolnej oraz niwelujące występujące dysproporcje w tej jakości między obszarami miejskimi a wiejskimi. Wspierane będą projekty dotyczące stworzenia dodatkowych miejsc przedszkolnych, ale także zakładające podniesienie jakości i atrakcyjności oferty w ramach prowadzonych placówek.</p>
	Poddziałanie 3.1.2	<p>1. Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>2. Uzupelnienie kompetencji kadry pedagogicznej na rzecz poprawy jakości kształcenia ogólnego.</p> <p>Celem poddziałania jest przygotowanie uczniów do zatrudnienia lub kontynuacji nauki, w tym wyposażenie ich w kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy oraz właściwe postawy/umiejętności, które stanowią fundament dla dalszego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności. Interwencja ma także stworzyć warunki do nauczania opartego na metodzie eksperymentu, zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na II i III etapie edukacyjnym, oraz uczniem z niepełnosprawnością i uczniem młodszym na każdym etapie edukacyjnym</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych 2) Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu 3) Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych 4) Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej 2) Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie

	Poddziałanie 3.1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych 2) Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie 3) Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie 4) Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie 5) Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie
5. Typy projektów	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego w ośrodkach istniejących lub tworzenie nowych ośrodków na obszarach gmin o największym zapotrzebowaniu na edukację przedszkolną wyłącznie dla dzieci 3-4 letnich i /lub dzieci niepełnosprawnych³⁵; 2. Rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne i wyrównujące zdiagnozowane deficyty u dzieci. Katalog dodatkowych zajęć dla dzieci obejmuje wyłącznie: <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia specjalistyczne, w tym np.: logopedyczne, terapeutyczne, psychologiczne, – gimnastykę korekcyjną, – zajęcia edukacyjne rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne, językowe i matematyczne; – zajęcia kształtujące postawę przedsiębiorczą i kreatywną u dzieci 3. Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu 1 i 2),
	Poddziałanie 3.1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych, przyrodniczych, ICT i językowych) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), w tym w szczególności: poprawa jakości usług świadczonych w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego, realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, pomoc stypendialna, realizacja zajęć rozwijających uzdolnienia, staże. 2. Wsparcie nauczycieli prowadzących kształcenie ogólne poprzez doskonalenie ich umiejętności interpersonalnych i społecznych oraz kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych,

³⁵ Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego skutkuje zwiększeniem **liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący** na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego **lub przyczynia się do rozwoju lokalnej sieci przedszkolnej, ustalonej przez radę gminy**. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku tworzenia miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami; Jednocześnie interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego;

		<p>przyrodniczych, ICT i językowych) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Kompleksowe programy tworzenia warunków w szkołach i placówkach systemu oświaty dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie nauczania przedmiotów przyrodniczych i matematycznych obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki; b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu; c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki. 4. Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania TIK w szkołach i placówkach systemu oświaty poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej; b) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty, w tym włączenie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego; c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów; d) programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania i myślenia algorytmicznego. 5. Kompleksowe programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty prowadzącą kształcenie ogólne w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością oraz wsparcie na rzecz ucznia młodszego obejmujące w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi,
--	--	---

		<p>które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania³⁶;</p> <p>b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy;</p> <p>c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów) będące organami prowadzącymi lub planującymi założyć publiczne i niepubliczne przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego, w rozumieniu <i>Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.</i>
	Poddziałanie 3.1.2	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów), w szczególności: organy prowadzące publiczne i niepubliczne szkoły/placówki funkcjonujące w systemie oświaty, instytucje naukowe, w tym uczelnie.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – dzieci w wieku przedszkolnym określonym w Ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, – nauczyciele zatrudnieni w ośrodkach wychowania przedszkolnego³⁷, – rodzice dzieci w wieku przedszkolnym, określonym w Ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
	Poddziałanie 3.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie i wychowankowie szkół i placówek (w rozumieniu art. 2 ust 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych) – nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach (w rozumieniu art. 2 ust 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem nauczycieli szkół dla dorosłych); – doradcy zawodowi oraz nauczyciele wyznaczeni do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego

³⁶ Koncepcja uniwersalnego projektowania: projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.

³⁷ Jako ośrodki wychowania przedszkolnego należy rozumieć: publiczne i niepubliczne przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego, w rozumieniu *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*

		<p>zatrudnieni w szkołach i placówkach (w rozumieniu art. 2 ust 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem doradców zawodowi oraz nauczycieli szkół dla dorosłych);</p> <p>– młodzież, która zbyt wcześnie przerwała proces edukacyjny i z własnej inicjatywy chce wrócić na ścieżkę kształcenia i szkolenia;</p>
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.1	Region słabiej rozwinięty – 40 000 000
	Poddziałanie 3.1.1	Region słabiej rozwinięty - 20 000 000
	Poddziałanie 3.1.2	Region słabiej rozwinięty - 20 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Projekty zintegrowane; Strategia ZIT BOF
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.1	ZIT BOF ³⁸
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Tryb konkursowy, Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
	Poddziałanie 3.1.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Limit wydatków związanych z zakupem sprzętu nie przekroczy 30% alokacji na całe Działanie 3.1 (włączając cross-financing).
	Poddziałanie 3.1.2	
15. Warunki i planowany zakres	Działanie 3.1	Zgodnie z art. 98 rozporządzenia ramowego EFRR i EFS mogą finansować działania objęte zakresem pomocy
	Poddziałanie 3.1.1	

³⁸ Zostanie wyodrębniony jako poddziałanie

stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Poddziałanie 3.1.2	z innego funduszu (w komplementarny sposób i z zastrzeżeniem ograniczenia do poziomu 10% finansowania wspólnotowego w odniesieniu do każdej osi priorytetowej), pod warunkiem, że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane. W przypadku projektów zintegrowanych, realizowanych w ramach operacji dwufunduszowych (EFS + EFRR) cross-financing wynosi 0%. W przypadku projektów komplementarnych względem realizowanych w ramach działania 8.2 (EFRR) i dotyczących obszaru realizacji Strategii ZIT BOF cross-financing wynosi 0%.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.1	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 30% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może przekroczyć 30 % wydatków kwalifikowalnych projektu. W przypadku projektów komplementarnych względem realizowanych w ramach działania 8.2 (EFRR) i dotyczących obszaru realizacji Strategii ZIT BOF dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wynosi 0%.
	Poddziałanie 3.1.1	
	Poddziałanie 3.1.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
	Poddziałanie 3.1.1	
	Poddziałanie 3.1.2	
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 3.1.2	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Działanie 3.1	

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 3.1.1	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
	Poddziałanie 3.1.2	95% ³⁹ Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	15%
	Poddziałanie 3.1.2	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 3.1	
	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.1	
	Poddziałanie 3.1.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.1	
	Poddziałanie 3.1.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.1	
	Poddziałanie 3.1.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.1	
	Poddziałanie 3.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ

1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.2	Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu
	Poddziałanie 3.2.1	Rozwój kompetencji językowych i TIK oraz wsparcie wybranych form kształcenia ustawicznego zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki

³⁹ zgodnie z kontraktem terytorialnym

	Poddziałanie 3.2.2	Pozaszkolne formy kształcenia dorosłych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.2	Podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych poprzez wzrost uczestnictwa w kształceniu ustawicznym Województwo podlaskie zmagają się z niedostosowaniem oferty kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy, co powoduje, że kompetencje i umiejętności zawodowe są nieadekwatne i niedostosowane do faktycznych potrzeb pracodawców. Obserwowany jest zbyt niski udział osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie powodujący braki w dostosowaniu ich kompetencji do faktycznych potrzeb rynku pracy. Interwencje w ramach działania mają doprowadzić przede wszystkim do dostosowania oferty kształcenia ustawicznego do zmieniającego się rynku pracy, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz upowszechnienia idei kształcenia przez całe życie. Celem podnoszenia kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych planowane jest wsparcie wybranych pozaszkolnych form kształcenia dorosłych, takich jak kwalifikacyjne kursy zawodowe i kursy umiejętności zawodowych. Takie formy kształcenia są istotne z punktu widzenia funkcjonowania osób dorosłych na rynku pracy. Dają one możliwość uzyskania lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych w elastycznym systemie, który jest w stanie reagować na potrzeby lokalnego rynku.
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.2	
	Poddziałanie 3.2.1	1) Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu 2) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu 3) Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 3.2.2	1) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.2	
	Poddziałanie 3.2.1	1) Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie 2) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie 3) Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie
	Poddziałanie 3.2.2	1) Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie.
5. Typy projektów	Działanie 3.2	
	Poddziałanie 3.2.1	Projekty grantowe (tzw. „bon na szkolenie”) obejmujące: 1. szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane rozwijaniem kompetencji w zakresie TIK i języków obcych oraz nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności poprzez kursy kompetencji ogólnych ⁴⁰

⁴⁰ Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 186),

		<p>2. rozwijanie kompetencji i umiejętności osób dorosłych istotnych z punktu widzenia funkcjonowania na rynku pracy, w celu nabycia lub zmiany posiadanych kwalifikacji i poziomu wykształcenia, poprzez studia podyplomowe</p> <p>3. poradnictwo edukacyjno-zawodowe skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane uzyskaniem pomocy w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru i znalezienia odpowiedniej oferty edukacyjnej</p> <p>4. szkolenia i kursy umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy nieuwzględnione w 1 i 2 typie projektu⁴¹</p>
	Poddziałanie 3.2.2	Projekty grantowe (tzw. bon na szkolenie) dotyczące pozaszkolnych formy kształcenia dorosłych, takie jak: kwalifikacyjne kursy zawodowe i kursy umiejętności zawodowych
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.2	<p>Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności podmioty prowadzące kształcenie i szkolenie osób dorosłych w systemie formalnym i pozaformalnym.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.2	
	Poddziałanie 3.2.1	<p>Osoby dorosłe uczestniczące z własnej inicjatywy w kształceniu ustawicznym, w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby powyżej 50 roku życia</p> <p>Osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby starsze będą stanowiły co najmniej 80% osób objętych wsparciem.</p>
	Poddziałanie 3.2.2	Osoby dorosłe uczestniczące w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego, tj. kwalifikacyjnych kursach zawodowych i kursach umiejętności zawodowych
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.2	Region słabiej rozwinięty - 45 000 000
	Poddziałanie 3.2.1	Region słabiej rozwinięty - 30 000 000
	Poddziałanie 3.2.2	Region słabiej rozwinięty - 15 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	

⁴¹ Typ projektu możliwy do realizacji w momencie włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych poza systemem oświaty i szkolnictwa wyższego

poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO		
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.2	Tryb konkursowy - projekty grantowe ⁴² . Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - WUP w Białymstoku
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 3.2	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.2	Zakup środków trwałych będzie kwalifikowalny jedynie gdy ma na celu wspomaganie procesu wdrażania projektu. Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków	Działanie 3.2	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 3.2.1	

⁴² Zgodnie z art. 35-36 ustawy wdrożeniowej

kwalfikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 3.2.2	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalfikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 3.2	
	Poddziałanie 3.2.1	90% ⁴³ Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 3.2.2	90% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalfikowalnych	Działanie 3.2	
	Poddziałanie 3.2.1	10%
	Poddziałanie 3.2.2	10%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalfikowalnych projektu (PLN)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.2.1	
	Poddziałanie 3.2.2	

⁴³ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.3	Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki⁴⁴
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.3	Podniesienie kompetencji uczniów szkół zawodowych zwiększających szanse na regionalnym rynku pracy. Obecne zmiany na rynku pracy oraz modernizacja kształcenia zawodowego wymagają poszerzenia współpracy szkół ze środowiskiem pracodawców. Priorytetowym obszarem wsparcia będą przedsięwzięcia nastawione na doskonalenie przez uczniów i słuchaczy umiejętności praktycznych w formie staży oraz praktyk zawodowych u pracodawców. Realizowane będą również projekty ukierunkowane na tworzenie w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez ich wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne. Wsparciem będą mogły być objęte także działania realizowane przez centra kształcenia zawodowego i ustawicznego, oferujące różne formy kształcenia i poradnictwa zawodowego dla młodzieży, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami. Jednocześnie warunkiem sukcesu procesu modernizacji szkolnictwa zawodowego są działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej. Ponadto ze względu na słabnącą popularność kształcenia zawodowego wśród uczniów, niezbędne są działania mające na celu szerokie rozpropagowanie wśród gimnazjalistów i ich rodziców zmian, jakie zachodzą w obszarze kształcenia zawodowego w województwie podlaskim pod kątem jego atrakcyjności i jakości.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu 2) Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje lub uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu 3) Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS 4) Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki .
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego 2) Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji i nabywania kwalifikacji w programie 3) Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy 4) Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie
5. Typy projektów	Działanie 3.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popularyzacja kształcenia zawodowego wśród gimnazjalistów realizowana w oparciu o wielosektorową współpracę w formie kompleksowych projektów partnerskich angażujących placówki systemu oświaty, pracodawców, podmioty specjalizujące się w poradnictwie edukacyjno-zawodowym, organizacje pozarządowe, przy wsparciu specjalistów w dziedzinie marketingu społecznego.

⁴⁴ W toku dalszych prac nad Strategią ZIT BOF i jej uzgadniania z IZ RPOWP przewidywane jest wydzielenie dedykowanego poddziałania dla wsparcia w zakresie ZIT

	<p>2. Realizacja kompleksowych programów rozwojowych poprzedzonych diagnozą potrzeb konkretnej szkoły/placówki kształcenia zawodowego (w tym uwzględniając sytuację na regionalnym i lokalnych rynkach pracy) wraz z opracowaniem i wdrożeniem programu wsparcia obejmująca w szczególności⁴⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych, przyrodniczych, ICT i językowych) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej); b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w szczególności poprzez: wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego, wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy; programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji⁴⁶; c) programy uwzględniające indywidualne potrzeby uczniów, tworzące odpowiednie warunki do ich rozwoju i wyrównywania szans edukacyjnych; d) poradnictwo zawodowo-edukacyjne; e) staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców; f) pomoc stypendialna dla uczniów i słuchaczy szczególnie uzdolnionych także w zakresie przedmiotów zawodowych; g) podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej w obszarze kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji; h) doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli i dostosowanie go do najnowszych trendów i technologii w danej branży oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczaniem zawodem, realizowane we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego⁴⁷; i) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez ich wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne; <p>3. Współpraca szkół i placówek z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym mająca na celu lepsze dostosowanie oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy obejmująca m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, b) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
--	---

⁴⁵ Projekt realizowany w tym typie obejmuje co najmniej elementy wymienione w lit. a), b), c) i d)

⁴⁶ Nie dotyczy kwalifikacji nabywanych w ramach realizowanej podstawy programowej.

⁴⁷ Jako otoczenie społeczno-gospodarcze należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe i inne instytucje sektora B+R.

		<p>c) tworzenie klas patronackich w szkołach,</p> <p>d) tworzenie nowej oferty edukacyjnej we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,</p> <p>e) modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących,</p> <p>f) dodatkowe zajęcia specjalistyczne dla uczniów umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych,</p> <p>g) organizacja kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,</p> <p>h) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;</p> <p>4. Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców,</p> <p>5. Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.3	<p>Wszystkie podmioty, w szczególności organy prowadzące szkoły/placówki, w tym: technika, zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły policealne dla dorosłych, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, szkoły/placówki systemu oświaty uprawnione do prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz kursów umiejętności zawodowych; a także pracodawcy i przedsiębiorcy, jednostki naukowe, w tym uczelnie, organizacje pozarządowe, IOB oraz powiązania kooperacyjne.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczególnych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.3	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie i słuchacze szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe - nauczyciele kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu - doradcy zawodowi oraz nauczyciele wyznaczeni do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego zatrudnieni w szkołach/placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe - uczniowie gimnazjów i ich rodzice (w zakresie działań upowszechniających)
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.3	Region słabiej rozwinięty - 44 830 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/	Działanie 3.3	Projekty zintegrowane z zakresem działania 8.2

poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO		
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.3	ZIT BOF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.3	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów		Limit wydatków związanych z wyposażeniem szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego nie przekroczy 20% całkowitej alokacji PI 10iv (włączając cross-financing).
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 3.3	Zgodnie z art. 98 rozporządzenia ramowego EFRR i EFS mogą finansować działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu (w komplementarny sposób i z zastrzeżeniem ograniczenia do poziomu 10% finansowania wspólnotowego w odniesieniu do każdej osi priorytetowej), pod warunkiem, że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane. W przypadku projektów komplementarnych względem realizowanych w ramach działania 8.2 (EFRR) i dotyczących obszaru realizacji Strategii ZIT BOF cross-financing wynosi 0%.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.3	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu. W przypadku projektów zintegrowanych, realizowanych w ramach operacji dwufunduszowych (EFS + EFRR) cross-financing wynosi 0%. W przypadku projektów komplementarnych względem realizowanych w ramach działania 8.2 (EFRR) i dotyczących obszaru realizacji Strategii ZIT BOF dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wynosi 0%.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.3	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj	Działanie 3.3	Nie dotyczy

i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)		
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 3.3	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 3.3	95% ⁴⁸ Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.3	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 3.3	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 3.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 3.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.3	Nie dotyczy

⁴⁸ zgodnie z kontraktem terytorialnym

28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.3	Nie dotyczy
--	---------------	-------------

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA IV. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększona dostępność transportowa regionu w ruchu drogowym oraz w ruchu kolejowym

Problemem województwa podlaskiego jest bardzo słaba dostępność komunikacyjna, która jest jedną z przyczyn niskiej atrakcyjności inwestycyjnej, a jej utrzymywanie się może doprowadzić do marginalizacji regionu. Położenie województwa na wschodniej granicy UE stwarza szansę na to, aby stało się ono ważnym szlakiem komunikacyjnym o znaczeniu europejskim, jednak obecny układ transportowy sprawia, że nasilony ruch tranzytowy, który odbywa się przez terytorium województwa, powoduje znaczne obciążenia dla mieszkańców i środowiska oraz pogarszanie się stanu istniejących dróg i linii kolejowych. W związku z tym jednym z głównych wyzwań w rozwoju województwa jest zasadnicza poprawa dostępności terytorialnej, zarówno w układzie wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Jako cele szczegółowe osi priorytetowej wskazano zwiększoną dostępność transportową regionu w ruchu drogowym oraz w ruchu kolejowym.

Planowana interwencja przyczyni się do poprawy atrakcyjności inwestycyjnej regionu poprzez połączenie z krajowymi i międzynarodowymi ośrodkami wzrostu. Powinna prowadzić również do optymalizacji i integracji systemów transportowych, zwiększenia ich efektywności, zmniejszenia obciążeń środowiskowych i poprawy bezpieczeństwa ich użytkowania, z uwzględnieniem walorów przyrodniczych województwa. Realizowane inwestycje będą przyczyniały się do budowania gospodarki niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu dzięki odpowiedniemu planowaniu infrastruktury. Celem podejmowanych działań jest także poprawa spójności przestrzennej, co jest szczególnie ważne ze względu na bardzo niską gęstość zaludnienia oraz znaczne rozproszenie sieci osadniczej w wielu częściach regionu. W tym kontekście istotne są również inwestycje prowadzące do stworzenia efektywnego niskoemisyjnego systemu transportu publicznego, ułatwiającego dojazd do pracy, szkoły i innych usług. Planowanym rezultatem podejmowanych działań będzie poprawa międzygałęziowej dostępności transportowej, zarówno w transporcie drogowym jak i kolejowym.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 208 000 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania	Działanie 4.1	Mobilność regionalna
2. Cel szczegółowy działania	Działanie 4.1	<p>Zwiększona dostępność transportowa regionu w ruchu drogowym</p> <p>Z uwagi na peryferyjne położenie województwa inwestycje polegające na łączeniu węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T przyczynią się do poprawy dostępności zewnętrznej i wewnętrznej. Dzięki rozbudowie sieci transportowej, w szczególności dróg o wysokiej przepustowości, województwo ma szansę stać się ważnym szlakiem komunikacyjnym o znaczeniu europejskim.</p> <p>Działania zwiększające mobilność regionalną będą prowadziły do poprawy spójności przestrzennej w wymiarze międzyregionalnym, co jest szczególnie ważne z uwagi na znaczne dysproporcje w poziomie rozwoju pomiędzy województwem podlaskim a innymi regionami UE i słabe skomunikowanie ze stolicami sąsiednich województw oraz – z uwagi na brak portu lotniczego – innymi miastami europejskimi. Interwencja w ramach działania będzie służyć także poprawie dostępności i spójności wewnątrzregionalnej oraz włączeniu regionalnej infrastruktury transportowej obsługującej</p>

		miasta i ośrodki lokalne do sieci TEN-T. Realizowane inwestycje będą obejmować również działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu na tych drogach. Planowanym rezultatem działania jest poprawa międzygałęziowej dostępności transportowej w transporcie drogowym.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.1	Nie dotyczy
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych 2) Całkowita długość nowych dróg (CI 13) 3) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) 4) Liczba projektów w zakresie poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego 5) Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego
5. Typy projektów	Działanie 4.1	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa/przebudowa dróg wojewódzkich, umożliwiających połączenie do sieci TEN-T oraz systemu dróg krajowych. – Budowa i przebudowa dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) jedynie gdy⁴⁹: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnią konieczne bezpośrednie połączenia z siecią TEN-T, przejściami granicznymi, portami lotniczymi, terminalami towarowymi bądź centrami lub platformami logistycznymi ▪ zapewnią właściwy dostęp do terenów inwestycyjnych, bądź uzupełnią luki w połączeniach transgranicznych – Inwestycje w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu na budowanych/ przebudowywanych drogach, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS) ▪ wyposażenie inwestycji w specjalistyczne urządzenia służące do kontroli masy pojazdów ciężarowych (w uzasadnionych przypadkach) – Budowa i rozbudowa parkingów buforowych niwelujących spiętrzenie ruchu w pobliżu przejść granicznych. <p>Priorytetowo traktowane będą projekty, które w najwyższym stopniu przyczyniają się do integracji systemu transportowego, poprawiają łączność z siecią TEN-T oraz zwiększają dostępność obszarów przemysłowych i centrów gospodarczych. Pierwszeństwo będą miały projekty przyczyniające się do usuwania niedoborów w przepustowości sieci oraz cechujące się względnie najwyższą wartością społeczno-ekonomiczną. Projekty wybierane do realizacji będą musiały uwzględniać kwestie odporności na zagrożenia klimatyczne oraz działania zapobiegawcze i łagodzące w odniesieniu do wpływu infrastruktury na środowisko. Projektowane inwestycje powinny uwzględniać takie warunki jak: zmniejszanie uciążliwości hałasowej, tworzenie pasów zieleni przy drogach o dużym natężeniu ruchu w pobliżu zabudowy mieszkaniowej.</p> <p>Wsparcie projektów z zakresu budowy i przebudowy dróg wojewódzkich warunkowane będzie uwzględnieniem inwestycji</p>

⁴⁹ spełniony musi być przynajmniej jeden z wymienionych warunków

		<p>w planie transportowym województwa, a do czasu jego sporządzenia – w Planie Działań.</p> <p>Program przewiduje do realizacji inwestycje drogowe na terenie całego województwa z wyłączeniem miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego, gdzie inwestycje będą finansowane z PO Polska Wschodnia.</p> <p>Finansowanie projektów zlokalizowanych w mieście wojewódzkim i jego obszarze funkcjonalnym dopuszczalne będzie z chwilą wyczerpania alokacji PI 7b w PO Polska Wschodnia.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.1	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jest posiadające osobowość prawną – Podmioty działające w ramach partnerstw publiczno-prywatnych <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.1	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 4.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 4.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 4.1	Region słabiej rozwinięty - 160 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 4.1	<ul style="list-style-type: none"> – plan transportowy – projekty zintegrowane – Kontrakt Terytorialny – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 4.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.1	<ul style="list-style-type: none"> – Tryb konkursowy – Tryb pozakonkursowy (w stosunku do projektów dotyczących dróg wojewódzkich z uwagi na monopol kompetencyjny – Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich) <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP</p>

14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 4.1	Inwestycje w drogi lokalne w ramach CT7 nie będą stanowiły więcej niż 15% alokacji programu przeznaczonej na transport drogowy.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 4.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 4.1	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 4.1	95% ⁵⁰ Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie

⁵⁰ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

(środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.1	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 4.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 4.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 4.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania	Działanie 4.2	Infrastruktura kolejowa
2. Cel szczegółowy działania	Działanie 4.2	Zwiększona dostępność transportowa regionu w ruchu kolejowym. Potrzeba inwestycji w zakresie dostępności transportowej regionu w ruchu kolejowym wynika ze słabo rozwiniętej infrastruktury kolejowej, jej bardzo złego stanu technicznego, niskiej gęstości sieci kolejowej oraz braku pełnej sieci połączeń pomiędzy wszystkimi największymi ośrodkami regionu oraz Białymstokiem i stolicami sąsiednich województw. Poprzez wpływ na poprawę

		<p>wewnętrznej dostępności transportowej inwestycje w infrastrukturę kolejową przyczynią się do wzmocnienia spójności terytorialnej. Celem interwencji jest także zapewnienie efektywnego systemu transportu publicznego, łączącego ważne ośrodki wewnątrz województwa. Z powodu środowiskowych uwarunkowań województwa, należy zwrócić szczególną uwagę na stan i rozwój środka transportu, jakim jest kolej. Dzięki inwestycjom prowadzącym do jego unowocześnienia, ma on szansę odgrywać większą rolę szczególnie w przewozach towarowych. Z perspektywy powiązań międzynarodowych, z uwagi na położenie regionu istotna jest również poprawa jakości połączeń kolejowych z Białorusią, Litwą.</p> <p>Ze względu na brak terminali przeładunkowych przystosowanych do obsługi transportu intermodalnego oraz zły stan i złą jakość istniejącej infrastruktury punktowej (terminalowej) w regionie planowana jest realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury terminali przeładunkowych. Celowe jest stworzenie warunków do ułatwienia przejścia z drogowego transportu towarowego na inne rodzaje transportu, zwłaszcza transport kolejowy, za pomocą platform intermodalnych i inteligentnych systemów transportowych. Działania te przyczynią się do zmniejszenia natężenia drogowego transportu towarowego, a tym samym do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p> <p>Planowanym rezultatem działania jest poprawa międzygałęziowej dostępności transportowej w transporcie kolejowym.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.2	Nie dotyczy
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych [CI 12] 2) Długość zrehabilitowanych linii kolejowych 3) Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych 4) Liczba przebudowanych/ odnowionych dworców kolejowych 5) Liczba wspartych intermodalnych terminali przeładunkowych 6) Dodatkowa zdolność przeładunkowa intermodalnych terminali przeładunkowych 7) Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo
5. Typy projektów	Działanie 4.2	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa, modernizacja i rewitalizacja sieci kolejowej poza siecią TEN-T. – Budowa i przebudowa terminali przeładunkowych nie należących do sieci TEN-T. – Inwestycje w zakresie infrastruktury towarzyszącej, w tym na przejazdach kolejowych, mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu kolejowego. <p>Dodatkowe elementy inwestycji, możliwe do realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Inwestycje z zakresu przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania budynków dworcowych (jako element inwestycji dotyczących modernizacji lub rewitalizacji linii kolejowych, niekoniecznie w ramach jednego projektu).

		<p>Wsparcie projektów z zakresu budowy, modernizacji i rewitalizacji sieci kolejowej, warunkowane będzie uwzględnieniem inwestycji w planie transportowym województwa, a do czasu jego sporządzenia – w Planie Działań. Kierunkowymi kryteriami identyfikacji inwestycji w tym obszarze będzie komplementarność z istniejącą infrastrukturą transportową – łączenie transportu kolejowego z innymi rodzajami transportu oraz przyczynianie się do przenoszenia transportu towarów z dróg na linie kolejowe. Dofinansowanie uzyskać będą mogły wyłącznie linie, dla których długoterminowe prognozy ruchu towarowego lub pasażerskiego będą uzasadniały interwencję.</p> <p>Priorytetowo traktowane będą również projekty, które w najwyższym stopniu przyczyniają się do integracji systemu transportowego, poprawiają łączność z siecią TEN-T oraz zwiększają dostępność obszarów przemysłowych i centrów gospodarczych. Pierwszeństwo będą miały projekty przyczyniające się do usuwania niedoborów w przepustowości sieci oraz cechujące się względnie najwyższą wartością społeczno-ekonomiczną. Projekty wybierane do realizacji będą musiały uwzględniać kwestie odporności na zagrożenia klimatyczne oraz działania zapobiegawcze i łagodzące w odniesieniu do wpływu infrastruktury na środowisko.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.2	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia, – Jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną, – Podmioty wykonujące usługi na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów/akcji ma jednostka samorządu, – Operatorzy infrastruktury kolejowej, zarządcy infrastruktury kolejowej i dworcowej, – Przedsiębiorstwa oraz inne podmioty działające w ramach partnerstw publiczno-prywatnych. <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U.Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.2	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 4.2	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 4.2	Nie dotyczy

10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 4.2	Region słabiej rozwinięty - 48 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 4.2	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrakt Terytorialny - Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej - synchronizacja procesu naboru projektów - plan transportowy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 4.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.2	<ul style="list-style-type: none"> - Tryb pozakonkursowy – projekty z zakresu budowy/modernizacji/ rewitalizacji sieci kolejowej (z uwagi na monopol kompetencyjny PKP PLK S.A. oraz powiatu hajnowskiego jako właściciela linii kolejowej nr 52) - Tryb konkursowy – projekty z zakresu budowy i przebudowy terminali przeładunkowych oraz przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania budynków dworcowych (na trasie modernizowanych lub rewitalizowanych linii) <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP</p>
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 4.2	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 4.2	Stawka zryczałtowana – 20%
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie

		kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.2	<p>Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 - na podstawie art. 56 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,</p> <p>Akty regulujące udzielanie wsparcia, w tym udzielanie pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> w systemie Usług w ogólnym interesie gospodarczym</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE C 8 z dnia 11.01.2012, str. 4) - Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust.2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) - Komunikat Komisji Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz. Urz. UE 2012 C 8 z dnia 11.01.2012, str. 15) - Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 360/2012 z dnia 25.04.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 114, 26.04.2012, str. 8)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 4.2	<p>85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie</p>
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł)	Działanie 4.2	<p>85%</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie</p>

przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.2	15% Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 4.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 4.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 4.2	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA V. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem wspólnym dla całej osi priorytetowej a wynikającym ze Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 jest upowszechnienie gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach na rzecz poprawy bilansu energetycznego. W chwili obecnej bowiem województwo jest uzależnione od importu energii elektrycznej przez przestarzałe sieci, które z jednej strony grożą przerwami w dostępie do energii, a z drugiej powodują jej straty w trakcie przesyłu. Wyzwaniem przed jakim stoi w najbliższych latach województwo podlaskie jest rewolucja energetyczna, której efektem będzie nie tylko do wzrost udziału energii odnawialnej w konsumpcji, ale również fakt, iż właścicielami zdecentralizowanych źródeł energii będą podlascy mieszkańcy i przedsiębiorcy. Ma ona doprowadzić m.in. do zmniejszenia uzależnienia energetycznego województwa poprzez zmianę struktury wytwarzania energii i zwiększenia lokalnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz efektywności wykorzystania energii pierwotnej, poprawę efektywności energetycznej sektora publicznego i mieszkaniowego. Wsparciu przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz realizacji celów Strategii Europa 2020 w zakresie klimatu i energii będzie służyć promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 180 530 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.1	Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 5.1	Zwiększony udział rozproszonej produkcji energii ze źródeł odnawialnych Realizacja działania ma przyczynić się do zwiększenia udziału energii odnawialnej w produkcji energii ogółem, ale też w zużyciu końcowym energii brutto. Efektem podjętych działań będzie redukcja emisji CO ₂ i poprawa stanu środowiska, ale także wzrost potencjału ekonomicznego słabych strukturalnie obszarów wiejskich. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych powinna odbywać się w modelu rozproszonym – w małych zdecentralizowanych wytwórniach, które jednocześnie mogą być dodatkowym źródłem dochodów lokalnych społeczności (co jest możliwe w przypadku wytwórni zarządzanych przez osoby fizyczne lub podmioty prawne tworzone przez mieszkańców gminy i samorząd). Przy takich założeniach produkcja energii odnawialnej będzie przyczyniać się dodatkowo do wzrostu potencjału ekonomicznego regionów wiejskich.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 5.1	1) Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE 2) Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 5.1	1) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) 2) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE 3) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE 4) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30)

		<p>5) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)</p> <p>6) Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów</p> <p>7) Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw</p> <p>8) Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii</p>
<p>5. Typy projektów</p>	<p>Działanie 5.1</p>	<p>1. Inwestycje z zakresu budowy nowych lub zwiększenia mocy jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z OZE (biomasy, biogazu, energii wiatru, słońca, wody oraz Ziemi) wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej</p> <p>Nieprzekraczalna moc instalacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energia wodna – do 5 MWe, - energia wiatru – do 5 MWe, - energia słoneczna – do 2 MWe/MWth, - energia geotermalna – do 2 MWth, - energia biogazu – do 1 MWe, - energia biomasy – do 5 MWth/MWe. <p>Warunki szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku energii cieplnej (np. pompy ciepła, geotermia) możliwe wsparcie efektywnej dystrybucji ciepła z OZE, - inwestycje w zakresie biogazowni łącznie z zagospodarowaniem ciepła. Wytworzona energia cieplna może być wykorzystana na potrzeby własne. Pozyskanie lub produkcja biomasy nie może prowadzić do konkutowania o rolniczą przestrzeń produkcyjną oraz oddziaływać negatywnie na różnorodność biologiczną, - inwestycje powinny zmierzać do zagospodarowania odpadów pochodzących z rolnictwa i hodowli, - w przypadku produkcji energii z biomasy lub biogazu, preferowane będą projekty, w których wykorzystywane surowce są produkowane lokalnie, w niewielkich odległościach w stosunku do miejsca wytwarzania energii, - w przypadku produkcji energii z biomasy, preferowane będą projekty zakładające efektywne wykorzystanie pofermentu, - w przypadku produkcji energii z biomasy lub biogazu, nie mogą być wspierane instalacje wykorzystujące pełnowartościowe drewno i zboże do produkcji energii, - istotnym aspektem w instalacjach, wytwarzających energię elektryczną i ciepłą w kogeneracji z OZE, jest kompleksowość koncepcji zagospodarowania ciepła, - inwestycje muszą być realizowane zgodnie z programami ochrony powietrza, z poszanowaniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej emisji, oraz celem dotyczącym zmniejszenia emisji, - projekty małych elektrowni wodnych muszą być zgodne z dyrektywą 2000/60/WE ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz dokumentami strategicznymi. Inwestycje mogą być prowadzone wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej,

		<ul style="list-style-type: none"> - projekty muszą przyczyniać się do realizacji krajowego celu dotyczącego 15% udziału OZE w konsumpcji energii ogółem w 2020 oraz muszą zapewniać poszanowanie środowiska i ochronę krajobrazu (co jest możliwe zwłaszcza w przypadku zastosowania mikroinstalacji), Lokalizacja inwestycji OZE musi uwzględniać ograniczenia wynikające z planowania przestrzennego na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz potencjalny wpływ projektów na środowisko (np. oddziaływanie na tereny cenne przyrodniczo i gatunki chronione); - projekty powinny kumulować efekty środowiskowe (bilans energetyczny, bilans CO₂, różnorodność biologiczną, krajobraz oraz emisję zanieczyszczeń powietrza/emisję PM) oraz efekty społeczno-gospodarcze (wzrost zatrudnienia, zwiększenie dostępnych zasobów kapitału w celu powiększenia produkcji i wydajności pracy w regionie), - preferowane będą mikroinstalacje służące do produkcji energii z biogazu oraz instalacje wykorzystujące energię słoneczną. <p>2. Przedsięwzięcia z zakresu rozwoju infrastruktury wytwórczej biokomponentów i biopaliw produkowanych w dużej mierze z surowców odpadowych i pozostałości z produkcji rolniczej oraz przemysłu rolno-spożywczego. Wytworzone biopaliwa muszą być wykorzystywane na własne potrzeby (produkcja rolna) w gospodarstwach rolnych. Powstała infrastruktura nie może służyć do produkcji biopaliw z roślin spożywczych. Możliwe wsparcie produkcji biopaliw wytwarzanych m.in. z roślin oleistych uprawianych wspólnie, pod warunkiem, że nie będzie prowadzić do konkurencji o rolniczą przestrzeń produkcyjną oraz przyczyni się istotnie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, poprawy bezpieczeństwa energetycznego i polepszenia warunków ekonomicznych w regionie.</p> <p>3. Budowa oraz modernizacja sieci w zakresie niezbędnym, aby umożliwić przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy pomocy OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, w tym również przebudowę lub rozbudowę sieci w zakresie prawidłowego funkcjonowania przyłącza.</p> <p>Projekty realizowane przez operatorów systemu dystrybucyjnego (OSD) dotyczące sieci dystrybucyjnej o napięciu SN i nn (poniżej 110kV).</p> <p>Priorytetowo traktowane będzie wdrażanie nowatorskich rozwiązań (np. technologicznych, organizacyjnych) z zastosowaniem OZE realizowanych przez samorządy i lokalne społeczności.</p> <p>W ramach działania nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 5.1	<ul style="list-style-type: none"> - mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, - duże przedsiębiorstwa dla których podstawową działalnością nie jest produkcja energii, - producenci rolni, grupy producenckie, - spółdzielnie, - wspólnoty mieszkaniowe, - towarzystwa budownictwa społecznego,

		<ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe, - kościoły i związki wyznaniowe, - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej), - podmioty działające w ramach partnerstw publiczno-prywatnych. - operatorzy systemu dystrybucyjnego (OSD). <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.1	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 5.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 5.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 5.1	Region słabiej rozwinięty - 60 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 5.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 5.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 5.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia	Działanie 5.1	Nie dotyczy

w realizacji projektów		
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 5.1	Szkolenia jako element lub uzupełnienie projektu inwestycyjnego - max. 10% kosztów kwalifikowanych projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 5.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 5.1	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: 1. pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 40, 41 i 49; 2. pomocy inwestycyjnej w zakresie infrastruktury energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 48 i 49; oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 5.1	Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania	Działanie 5.1	Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami

całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)		Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.1	Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 5.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 20 000 zł
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 5.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 5.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 5.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ

1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.2	Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
---	---------------	--

<p>2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania</p>	<p>Działanie 5.2</p>	<p>Poprawiona efektywność gospodarowania energią w sektorze MŚP</p> <p>Inwestycje w zakresie OZE w przedsiębiorstwach wspierane w ramach przyjaznego środowiska modelu zdecentralizowanego wytwarzania energii będą miały istotny wpływ na zmianę struktury i zwiększenie lokalnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej przyczynią się do ograniczania presji na środowisko naturalne oraz pośrednio do poprawy bezpieczeństwa energetycznego regionu. Rezultatem podjęcia kompleksowych działań prowadzących do racjonalizacji zużycia i ograniczenia strat energii i ciepła z zastosowaniem OZE będzie spadek zużycia energii pierwotnej w MŚP. Z kolei zmniejszenie zapotrzebowania na energię i ciepło wytwarzane w źródłach konwencjonalnych i pozyskiwanie ich za pomocą instalacji OZE przyczyni się do redukcji emisji CO₂. Jednocześnie interwencja w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE może przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności podlaskich przedsiębiorstw. Oszczędność energii i jej efektywne wykorzystanie przez MŚP obniży koszty ich funkcjonowania. Skutkiem tego powinno być mniejsze zużycie energii w przeliczeniu na jednostkę produktu lub usługi.</p>
<p>3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<p>Działanie 5.2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej 2) Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej 3) Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów
<p>4. Lista wskaźników produktu</p>	<p>Działanie 5.2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE 2) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE 3) Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) 5) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30) 6) Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną 7) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)
<p>5. Typy projektów</p>	<p>Działanie 5.2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowe inwestycje na rzecz efektywności energetycznej MŚP służące zmniejszeniu strat energii, ciepła: <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja i ulepszenia wprowadzające do zakładów nowe obiekty, systemy sterowania, instalacje i urządzenia techniczne mające na celu poprawę efektywności energetycznej w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych, - instalacje umożliwiające odzysk energii cieplnej powstającej w trakcie procesów przemysłowych lub podczas jej produkcji, poprawiające sprawność energetyczną układów technologicznych, oszczędność energii cieplnej oraz zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery, - zastosowanie urządzeń i technologii energooszczędnych oraz wdrażanie systemów zarządzania energią, - głęboka modernizacja energetyczna budynków należących do przedsiębiorstwa.

		<p>2. Budowa urządzeń do produkcji energii na własne potrzeby w oparciu o OZE lub zmiana systemu wytwarzania lub wykorzystania paliw i energii. Instalacje OZE muszą stanowić integralną część systemu produkcji czy funkcjonowania przedsiębiorstwa a konieczność ich instalacji będzie wynikała z audytu energetycznego.</p> <p>3. Audyty energetyczne – jako element obowiązkowy projektów muszą określić m.in. możliwości oszczędności energii, przeliczalnej na zmniejszenie zużycia energii pierwotnej oraz wdrożenie najbardziej efektywnych energetycznie technologii.</p> <p>Audytom będą podlegały m.in. budynki, źródła energii elektrycznej, ciepła, i chłodu, wewnętrzne sieci ciepłownicze wewnętrzne sieci przemysłowe, procesy technologiczne, układy skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła.</p> <p>4. Działania upowszechniające efektywność energetyczną oraz jej wkład w zielony rozwój, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz szeroko pojęta promocja usług energetycznych.</p> <p>W ramach działania nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 5.2	<p>Typ projektu 1-3: Fundusze pożyczkowe (wyłącznie jako operatorzy)</p> <p>Typ projektu 4: Podmioty posiadające doświadczenie w zakresie kampanii upowszechniających na rzecz gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania jego zasobami</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.2	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa,
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 5.2	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 5.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 5.2	Region słabiej rozwinięty - 15 530 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w	Działanie 5.2	Nie dotyczy

ramach PO lub z innymi PO		
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 5.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 5.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 5.2	Wsparte mogą zostać wyłącznie te projekty modernizacji energetycznej budynków należących do przedsiębiorstw, które prowadzą do poprawy efektywności energetycznej o minimum 25% w stosunku do stanu wyjściowego, określonego w audycie energetycznym. Jednocześnie, preferencję otrzymają projekty przewidujące poprawę efektywności w modernizowanym budynku o minimum 60%.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 5.2	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 5.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 5.2	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: 1. pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 na podstawie art. 38, 39 i 49;

		<p>2. pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 na podstawie art. 40, 41 i 49;</p> <p>3. pomocy na rozwój przedsiębiorczości w ramach regionalnych programów na podstawie art. 21 i 22;</p> <p>oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 5.2	<p>85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 5.2	<p>85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.2	<p>15%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 5.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 5.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 5.2	15 000 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 5.2	Fundusz funduszy

27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 5.2	Typ projektu 1-3: Pożyczka <ul style="list-style-type: none"> - Max. kwota pożyczki 1 mln zł - Okres finansowania 72 miesiące - Oprocentowanie poniżej rynkowego na zasadach pomocy publicznej - Okres karencji do 6 miesięcy - Możliwość umorzenia odsetek po osiągnięciu założonych wskaźników efektywnościowych.
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 5.2	- Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa,

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.3	Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej
	Poddziałanie 5.3.1	Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w tym budownictwo komunalne
	Poddziałanie 5.3.2	Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Poprawiona efektywność energetyczna w sektorze publicznym W celu poprawy efektywności energetycznej niezbędna jest głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne. Redukcja kosztów ogrzewania pozwoli na obniżenie kosztów funkcjonowania instytucji publicznych. Efektem interwencji będzie podniesienie świadomości pracowników sektora publicznego w zakresie oszczędności gospodarowania energią oraz realizacja funkcji pełnienia przez samorządy wzorcowej roli w zakresie zarządzania energią. Zmniejszenie nadmiernego zużycia energii w budownictwie komunalnym wzmocni spójność społeczną i pozwoli na ograniczenie ryzyka występowania zjawiska określonego mianem ubóstwa energetycznego.
	Poddziałanie 5.3.2	Poprawiona efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym W celu poprawy efektywności energetycznej niezbędna będzie głęboka modernizacja energetyczna budynków mieszkaniowych wielorodzinnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne. Redukcja kosztów ogrzewania przełoży się na stan budżetów gospodarstw domowych. Rezultatem podjęcia kompleksowych działań prowadzących do racjonalizacji zużycia i ograniczenia strat energii, ciepła i wody z zastosowaniem OZE będzie spadek zużycia energii pierwotnej w sektorze mieszkaniowym.
	Działanie 5.3	

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 5.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba dodatkowych użytkowników energii podłączonych do inteligentnych sieci (CI 33) 2) Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej 3) Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej
	Poddziałanie 5.3.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba dodatkowych użytkowników energii podłączonych do inteligentnych sieci (CI 33) 2) Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej 3) Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32) 2) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) 3) Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 4) Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31) 5) Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji 6) Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła
	Poddziałanie 5.3.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) 2) Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 3) Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31) 4) Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji 5) Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła
5. Typy projektów	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	<p>1. Kompleksowa (tzw. głęboka modernizacja wykraczająca poza minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej oparta o system monitorowania i zarządzania energią) modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych budynków mieszkalnych na terenie województwa podlaskiego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja przegród zewnętrznych budynków obiektu polegająca głównie na: izolacji ścian, podłóg i dachów, zastosowanie podwójnych lub potrójnych szyb, zapewnienie szczelności, - wymiana wyposażenia na energooszczędne m.in. wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz źródeł światła i systemów zarządzania/sterowania, - przebudowa systemów grzewczych wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła opalanych węglem), systemów wentylacji i klimatyzacji, systemów wodno-kanalizacyjnych, <p>Wsparte projekty dotyczące wymiany źródeł ciepła muszą skutkować znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanej paliwa) oraz wykazać długotrwały</p>

charakter. Wspierane urządzenia powinny charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń określonymi w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE.

Inwestycje w kotły spalające biomasę lub paliwa gazowe, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby (nie jest uzasadnione ekonomicznie podłączenie do sieci ciepłowniczej).

Budowa instalacji OZE lub chłodzących w modernizowanych energetycznie budynkach. Instalacja OZE musi być uzasadniona potrzebami energetycznymi obiektu, a jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej może być oddawana do sieci dystrybucyjnej. Projekty wykorzystujące OZE będą wspierane priorytetowo.

Warunkiem wsparcia projektów dotyczących kompleksowej (głębokiej) modernizacji energetycznej budynków jest konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Dodatkowo istnieje obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.

Inwestycje powinny być zgodne z technicznymi wytycznymi KE *Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności*.

Projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania.

Inwestycje powinny zwiększać efektywność energetyczną (preferowane powyżej 60%) oraz być uzasadnione ekonomicznie i społecznie a także przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.

W obszarze ochrony zdrowia projekty z zakresu termomodernizacji mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia.

Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska.

W zakresie wymiany lub modernizacji źródeł ciepła, nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem.

2. Audyty energetyczne dla sektora publicznego – jako obowiązkowy element wszystkich typów projektów inwestycyjnych, które pozwolą m.in. na określenie możliwości oszczędności energii, przeliczalnej na zmniejszenie zużycia energii pierwotnej.

		<p>3. Działania upowszechniające efektywność energetyczną oraz jej wkład w zielony rozwój i przeciwdziałanie zmianom klimatu, które będą realizowane w koordynacji z programami krajowymi.</p>
	<p>Poddziałanie 5.3.2</p>	<p>1. Kompleksowa (tzw. głęboka modernizacja wykraczająca poza minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej oparta o system monitorowania i zarządzania energią) modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenie województwa podlaskiego z wyłączeniem inwestycji realizowanych na obszarze ZIT BOF przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja przegród zewnętrznych budynków (izolacja cieplna), - wymiana wyposażenia na energooszczędne m.in. wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia, - przebudowa systemów grzewczych wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła opalanych węglem), systemów wentylacji i klimatyzacji, systemów wodno-kanalizacyjnych, <p>Warunkiem wsparcia projektów dotyczących kompleksowej (głębokiej) modernizacji energetycznej budynków jest konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Dodatkowo istnieje obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpijonowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.</p> <p>Wsparte projekty dotyczące wymiany źródeł ciepła muszą skutkować znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanej paliwa) oraz wykazać długotrwały charakter. Wspierane urządzenia powinny charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń określonymi w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE</p> <p>Inwestycje w kotły spalające biomasę lub paliwa gazowe, w szczególności uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby (nie jest uzasadnione ekonomicznie podłączenie do sieci ciepłowniczej).</p> <p>Budowa instalacji OZE lub chłodzących w modernizowanych energetycznie budynkach. Instalacja OZE musi być uzasadniona potrzebami energetycznymi obiektu, a jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej może być oddawana do sieci dystrybucyjnej. Projekty wykorzystujące OZE będą wspierane priorytetowo.</p> <p>Inwestycje powinny być zgodne z technicznymi wytycznymi KE <i>Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności.</i></p>

		<p>Projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. Inwestycje powinny zwiększać efektywność energetyczną (preferowane powyżej 60%) oraz być uzasadnione ekonomicznie i społecznie a także przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.</p> <p>Kompleksowa modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych będzie uwzględniać wymogi związane z dyrektywą 2006/32/WE w zakresie zgodnym z wynikami przeprowadzonych audytów energetycznych.</p> <p>Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska.</p> <p>W zakresie wymiany lub modernizacji źródeł ciepła, nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem.</p> <p>2. Audyty energetyczne dla sektora mieszkaniowego – jako obowiązkowy element wszystkich typów projektów inwestycyjnych, które pozwolą m.in. na określenie możliwości oszczędności energii, przeliczalnej na zmniejszenie zużycia energii pierwotnej.</p>
6. Typ beneficjenta	<p>Działanie 5.3</p> <p>Poddziałanie 5.3.1</p> <p>Poddziałanie 5.3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podmioty sprawujące zarząd nieruchomościami, których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne - Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia - Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną - Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia (z wyłączeniem towarzystw budownictwa społecznego) - Podmioty działające w ramach partnerstw publiczno-prywatnych - Kościoły i związki wyznaniowe - Organizacje pozarządowe - Podmioty posiadające doświadczenie w zakresie kampanii upowszechniających na rzecz gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania jego zasobami <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fundusze pożyczkowe (wyłącznie jako operatorzy)

		Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Mieszkańcy regionu
	Poddziałanie 5.3.2	– Spółdzielnie mieszkaniowe i ich związki oraz wspólnoty mieszkaniowe z obszaru województwa podlaskiego z wyłączeniem obszaru realizacji ZIT BOF, – Towarzystwa budownictwa społecznego
8. Instytucja pośrednicząca)	Działanie 5.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.1	
	Poddziałanie 5.3.2	
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 5.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.1	
	Poddziałanie 5.3.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 5.3	Region słabiej rozwinięty - 75 000 000
	Poddziałanie 5.3.1	Region słabiej rozwinięty – 52 750 000
	Poddziałanie 5.3.2	Region słabiej rozwinięty - 22 250 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Z interwencji w odniesieniu do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych wyłączony jest obszar ZIT BOF, podmioty z obszaru ZIT BOF będą wspierane w ramach POIS 2014-2020.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Tryb konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocen wniosków oraz przyjmowanie protestów: IZ RPOWP
	Poddziałanie 5.3.2	Tryb konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocen wniosków oraz przyjmowanie protestów: IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy

15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Szkolenia jako element lub uzupełnienie projektu inwestycyjnego. Max. 10% kosztów kwalifikowanych projektu.
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b)
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	O ile wystąpi pomoc publiczna wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio: 1. pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 na podstawie art. 38, 39 i 49 pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 na podstawie art. art. 46 oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488)
	Poddziałanie 5.3.2	O ile wystąpi pomoc publiczna wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za

		<p>zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 na podstawie art. 38, 39 i 49 2. pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 na podstawie art. 40, 41 i 49 3. pomocy na rozwój przedsiębiorczości w ramach regionalnych programów na podstawie art. 21 i 22 <p>oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488)</p>
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
	Poddziałanie 5.3.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 95⁵¹%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
	Poddziałanie 5.3.2	85%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 5%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
	Poddziałanie 5.3.2	15%
23. Minimalna i maksymalna	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy

⁵¹ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

wartość projektu (PLN)		
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	22 250 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Fundusz funduszy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Pożyczka <ul style="list-style-type: none"> - Max. kwota pożyczki 5 mln zł - Okres finansowania 72 miesiące - Oprocentowanie poniżej rynkowego na zasadach pomocy publicznej - Okres karencji do 12 miesięcy Możliwość umorzenia odsetek po osiągnięciu założonych wskaźników efektywnościowych.
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Spółdzielnie mieszkaniowe spoza obszaru ZIT BOF, - Wspólnoty mieszkaniowe spoza obszaru ZIT BOF, - Towarzystwa budownictwa społecznego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.4	Strategie niskoemisyjne⁵²
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 5.4.	<p>Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza poprzez realizację planów gospodarki niskoemisyjnej</p> <p>W ramach gospodarki niskoemisyjnej wsparcie skierowane będzie do obszarów posiadający uprzednio przygotowane plany gospodarki niskoemisyjnej. Dokumentem takim może być każda lokalna strategia odnosząca się do kwestii związanej z zapewnieniem lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, a także przyczyniająca się do osiągnięcia celów pakietu energetyczno-klimatycznego 3x20 (w przypadku Polski 2x20 i 1x15% w zakresie OZE).</p> <p>Celem realizacji strategii niskoemisyjnych na poziomie poszczególnych gmin oraz obszarów funkcjonalnych jest poprawa stanu środowiska, w tym przede wszystkim poprawą</p>

⁵² W toku dalszych prac nad Strategią ZIT BOF i jej uzgadniania z IZ RPOWP przewidywane jest wydzielenie dedykowanego poddziałania dla wsparcia w zakresie ZIT

		<p>stanu jakości powietrza w skali lokalnej. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi, takich jak SO₂, czy PM10 przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców. Dodatkowym efektem będzie zwiększenie świadomości społecznej w zakresie oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii, co będzie skutkowało zmniejszeniem obciążeń finansowych mieszkańców.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 5.4	<ol style="list-style-type: none"> 1) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) 2) Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 5.4	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej 2) Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej 3) Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych 4) Długość wybudowanych dróg dla rowerów 5) Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” 6) Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” 7) Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych
5. Typy projektów	Działanie 5.4	<p>Wsparcie dla projektów wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej dla poszczególnych typów obszarów miast, miast i ich obszarów funkcjonalnych niekwalifikujących się do dofinansowania w ramach PI 4.1, 4.2 czy 4.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje w zakresie ciepłownictwa i chłodnictwa (spoza obszaru realizacji ZIT BOF) w zakresie m.in. <ul style="list-style-type: none"> - budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej i chłodniczej spełniającej po realizacji projektu wymogi „efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego” w celu przyłączenia nowych obiektów do sieci wraz z budową nowych niskoemisyjnych, bądź modernizacją istniejących niskosprawnych źródeł ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła opalanych węglem); - modernizacji sieci ciepłowniczej/chłodniczej w celu redukcji strat energii w procesie dystrybucji ciepła, również poprzez wdrażanie systemów zarządzania ciepłem i chłodem wraz z infrastrukturą wspomagającą wraz z budową nowych niskoemisyjnych, bądź modernizacją istniejących niskosprawnych źródeł ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła opalanych węglem); 2. Modernizacja indywidualnych źródeł ciepła tj. likwidacja indywidualnych kotłowni lub palenisk węglowych, zastąpienie ich źródłami o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła, z wyłączeniem montażu pieców węglowych – projekty samorządów spełniające

		<p>warunki określone dla inwestycji związanych z wymianą źródeł ciepła w ramach Działania 5.3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Montaż/instalacja efektywnego energetycznie oświetlenia w gminach lub obiektach użyteczności publicznej oraz systemy sterowania oświetleniem (ulicznym). 4. Projekty demonstracyjne w zakresie budownictwa pasywnego/zeroemisyjnego, którym towarzyszą działania informacyjno - promocyjne na rzecz upowszechnienia gospodarki niskoemisyjnej. 5. Systemy pomiaru zanieczyszczeń w miastach (takich, jak pył PM10 i benzo(a)piren) oraz systemy informowania mieszkańców o poziomach zanieczyszczeń. 6. Zrównoważona mobilność miejska (projekt z wyłączeniem Miasta Białostok i jego obszaru funkcjonalnego w zakresie, w jakim kwalifikuje się do wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko): <ol style="list-style-type: none"> a) zakup, modernizacja niskoemisyjnego taboru na potrzeby transportu publicznego preferencje dla zakupu pojazdów bezpiecznych dla środowiska o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem itp.), w przypadku pojazdów o napędzie diesel spełniających co najmniej normę emisji spalin EURO 6, o ile wynika to z wielowariantowej analizy; b) budowa instalacji do dystrybucji nośników energii dla niskoemisyjnego transportu; c) wyposażenie dróg/ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego (np.: zatoki, podjazdy, zjazdy, pętle) oraz pasażerów (np.: przystanki, wysepki); d) budowa, przebudowa, rozbudowa liniowej i punktowej infrastruktury transportu publicznego i niezmotoryzowanego, np. <ul style="list-style-type: none"> - zintegrowanych centrów przesiadkowych, - dróg rowerowych, - parkingów Park&Ride i Bike&Ride - modernizacja lub budowa buspasów; e) budowa systemu roweru publicznego f) Inteligentne Systemy Transportowe (wdrożenie nowych/ rozbudowa lub modernizacja istniejących systemów telematycznych na potrzeby komunikacji miejskiej), w tym: <ul style="list-style-type: none"> - system centralnego sterowania ruchem drogowym oraz monitorowania ruchu drogowego (np.: sygnalizacja akustyczna, świetlna, znaki drogowe o zmiennej treści), - system zarządzania zdarzeniami i automatyczna rejestracja wykroczeń drogowych, - system zarządzania miejscami parkingowymi i kontrola dostępu,
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - zintegrowany system elektronicznej obsługi podróżnych w transporcie publicznym: elektroniczny system informacji pasażerskiej (np. elektroniczne tablice informacyjne), elektroniczny system dystrybucji i identyfikacji biletów; g) działania informacyjne i edukacyjne promujące wśród mieszkańców regionu niskoemisyjny transport publiczny, w szczególności publiczny transport miejski jako element kompleksowych projektów realizowanych w ramach przedmiotowego poddziałania. h) inwestycje w drogi lokalne lub regionalne jako niezbędny i uzupełniający element projektu dotyczącego systemu zrównoważonej mobilności miejskiej (wydatki związane z tym zakresem mogą stanowić mniejszą część wydatków kwalifikowalnych projektu). <p>Modernizacja czy rozbudowa systemu transportu publicznego nie może być celem samym w sobie, ale musi przyczyniać się do zwiększania efektywności energetycznej systemu transportowego lub zmniejszania zatorów drogowych, poprawy dostępności i mobilności.</p> <p>7. Działania informacyjno-promocyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kampanie informujące o efektach ekologicznych i ekonomicznych inwestycji na rzecz efektywności energetycznej. - Kampanie promujące budownictwo zeroemisyjne.
	Poddziałanie 5.4.1	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 5.4.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
6. Typ beneficjenta	Działanie 5.4	<ul style="list-style-type: none"> - Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia, - Podmioty działające w ramach partnerstw publiczno-prywatnych - Podmioty posiadające doświadczenie w zakresie kampanii upowszechniających na rzecz gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania jego zasobami
	Poddziałanie 5.4.1	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 5.4.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.4	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 5.4	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 5.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów)	Działanie 5.4	Region słabiej rozwinięty - 30 000 000
	Poddziałanie 5.4.1	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF

wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Poddziałanie 5.4.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ podziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 5.4	Strategia ZIT BOF oraz w zakresie komplementarnym do PO PW 2014-2020: Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej
	Poddziałanie 5.4.1	
	Poddziałanie 5.4.2	
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 5.4	Strategia ZIT BOF
	Poddziałanie 5.4.1	
	Poddziałanie 5.4.2	
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 5.4	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 5.4.1	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 5.4.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 5.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.1	
	Poddziałanie 5.4.2	
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 5.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 5.4	Projekty z zakresu transportu miejskiego - stawka ryczałtowa 20% (art. 61 ust. 3 lit. a), pozostałe - luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.4	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.

<p>19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Działanie 5.4</p>	<p>Typ 1 W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, w oparciu o art. 46 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014), <p>Typ 2, 3, 4, 5 Co do zasady wsparcie w ramach typu 2, 3, 4, 5 nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, w oparciu o art. 46 rozporządzenia KE nr 651/2014, – na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie efektywności energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, w oparciu o art. 38 i 39 rozporządzenia KE nr 651/2014, – na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014, – na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie infrastruktury energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, w oparciu o art. 48 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014, – jako pomoc <i>de minimis</i> - zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., Poz. 488), oraz na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). <p>Typ 6 Co do zasady wsparcie w ramach typu 6 nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p>
--	----------------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014, – jako pomoc <i>de minimis</i> - zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., Poz. 488), oraz na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). – zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym (wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych) <p>Typ 7 – nie przewiduje się wystąpienia pomocy publicznej</p>
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 5.4	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 5.4	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 95%⁵³</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.4	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – min. 5%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
23. Minimalna i maksymalna	Działanie 5.4	Nie dotyczy

⁵³ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

wartość projektu (PLN)		
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 5.4	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	Działanie 5.4	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 5.4	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 5.4	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 5.4	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA VI. OCHRONA ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

W ramach osi priorytetowej VI realizowane będą działania mające na celu ochronę potencjału endogenicznego regionu jakim jest duża różnorodność biologiczna i dobry stan środowiska przyrodniczego. Z uwagi na walory przyrodnicze województwa oraz duży udział obszarów prawnie chronionych i obszarów objętych siecią Natura 2000, niezbędne jest podjęcie działań, które zapewnią ochronę istniejącego potencjału endogenicznego regionu, a jednocześnie umożliwią jego zrównoważony rozwój. Brak inwestycji w ochronę środowiska, w tym oczyszczanie ścieków i właściwą gospodarkę odpadami, zwiększenie ruchu ciężarowego na drogach województwa podlaskiego, nie idące w parze z rozwojem infrastruktury transportowej, niekontrolowane inwestycje na obszarach chronionych czy w ich otulinie, a także zła kultura rolna mogą pogorszyć jakość środowiska przyrodniczego w regionie. Działania te mogą bowiem wpłynąć na wzrost ilości zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, zanieczyszczenie gleb oraz wód powierzchniowych, a przez to także ograniczyć bioróżnorodność regionu. Minimalizowanie presji gospodarki na środowisko, przy jednoczesnym wykonaniu wszelkich niezbędnych inwestycji w obszarze ochrony środowiska (w tym przede wszystkim w rozwój sieci kanalizacyjnej oraz budowę oczyszczalni ścieków) pozwolą zachować dziedzictwo przyrodnicze, którym dysponuje województwo i które może racjonalnie wykorzystywać do celów rozwojowych. Obok działań służących poprawie stanu wód, gleb, powietrza, zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu czy też ich ochronie, oś priorytetowa obejmie także działania niezbędne do zapewnienia efektywnego systemu gospodarowania odpadami. Osiągnięcie celu, jakim jest ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami, oprócz działań polegających na inwestowaniu w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną czy gospodarowania odpadami, wymaga przede wszystkim prowadzenia szeroko zakrojonych działań upowszechniających, edukacyjnych, informacyjnych.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 57 000 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.1	Efektywny system gospodarowania odpadami
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.1	Wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie W działaniu przewiduje się wsparcie kompleksowych i zintegrowanych inwestycji w zakresie rozwoju gospodarki odpadami komunalnymi, w których nie przewidziano komponentu dotyczącego termicznego przekształcenia odpadów. Projekty realizowane w ramach działania zwiększą efektywność systemu gospodarowania odpadami poprzez szerokie spektrum interwencji zarówno w rozbudowę, remont istniejących zakładów, zwiększenia ich wyposażenia technicznego lub modernizacji parku maszynowego, jak i identyfikację konieczności powstania nowych zakładów. Sam system zostanie usprawniony poprzez inwestycje w stacje transportu odpadów i ich zbiórkę. W ramach działania będą też realizowane inwestycje w instalacje i zakłady specjalizujące się w recyklingu i unieszkodliwiania. Usprawnienie systemu gospodarowania odpadami pozwoli zwiększyć udział odpadów zebranych i zebranych selektywnie w stosunku do wytworzonych odpadów komunalnych. Rezultatem interwencji ma być także wzrost liczby ludności objętej selektywną zbiórką odpadów.

<p>3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<p>Działanie 6.1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów 2) Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów 3) Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI 17) 4) Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych
<p>4. Lista wskaźników produktu</p>	<p>Działanie 6.1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów 2) Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest 3) Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
<p>5. Typy projektów</p>	<p>Działanie 6.1</p>	<p>1. Projekty dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi:</p> <p>Dopuszcza się jedynie operacje uwzględnione w planie inwestycyjnym gospodarki odpadami komunalnymi opracowanym przez Zarząd Województwa i zatwierdzonym przez ministra właściwego ds. środowiska (priorytetowo w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów u źródła) z zakresu m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych w tym surowców odnawialnych, <ul style="list-style-type: none"> ▪ w ramach pojedynczych operacji można realizować takie elementy jak: pojemniki na odpady, pojazdy do przewożenia odpadów, urządzenia i obiekty do sortowania i przetwarzania odpadów: szkła, metalu, plastiku, papieru oraz pozostałych odpadów komunalnych, ▪ operacje dotyczące odpadów opakowaniowych, zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych, remontowych i budowlanych, zużytych baterii i akumulatorów, - instalacje do odzysku i recyklingu odpadów, - zapobieganiu powstawaniu odpadów w tym ponownego wykorzystania i naprawy, - instalacje do utylizacji/unieszkodliwiania pozostałych odpadów (reszkowych), - selektywnego odbioru odpadów biodegradowalnych w tym punktów zbiórki oraz transportu, - infrastruktura do recyklingu bioodpadów tj. kompostowanie w tym kompostownie przydomowe lub instalacje metanowe, - instalacje do odzysku energii lub do przetwarzania mechaniczno-biologicznego tylko jako część szerszego systemu gospodarki odpadami komunalnymi <p>(zakres zostanie doprecyzowany po zakończeniu prac nad Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami oraz planem inwestycyjnym zatwierdzonym przez Ministra Środowiska).</p> <p>Wsparcie będzie dotyczyć kompleksowych inwestycji w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizowane w regionach gospodarki odpadami, w których nie przewidziano komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów, zapewniające zintegrowane podejście zgodne z hierarchią</p>

	<p>sposobów postępowania z odpadami na poziomie wynikającym ze zobowiązań dyrektywy.</p> <p>Regiony gospodarki odpadami są wyznaczone w wojewódzkich planach gospodarki odpadami na poziomie wynikającym z zobowiązań akcesyjnych tj. dyrektywy ramowej o odpadach i dyrektywy w sprawie składowania odpadów.</p> <p>Dopuszcza się łączenie wielu lokalnych inwestycji w ramach projektów zintegrowanych.</p> <p>Operacje będą zgodne z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawą o odpadach. Projekty nie mogą obejmować kosztów bieżących gospodarki odpadami, za które odpowiedzialne są jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Projekty przewidujące działania związane z selektywną zbiórką odpadów i ich przygotowaniem do recyklingu oraz działania na rzecz centrów sortowania zmieszanych surowców wtórnych będą traktowane priorytetowo (dodatkowa punktacja w ramach kryteriów wyboru projektów).</p> <p><u>2. Projekty dotyczące odpadów innych niż komunalne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje kompleksowo poprawiające gospodarkę odpadami (m.in. zapobieganie powstawaniu odpadów, wdrażanie nowych technologii odzysku i utylizacji), – tworzenie infrastruktury gospodarki odpadami niebezpiecznymi specjalistyczna zbiórka, transport, przechowywanie, przetwarzanie oraz zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych (w szczególności unieszkodliwiania azbestu), <p>Inwestycje muszą być zgodne z wymogami ramowej dyrektywy o odpadach (2008/98/WE) i dyrektywy w sprawie składowania odpadów (1999/31/WE) i zapewniać zintegrowane podejście zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (zapobieganie ich powstawaniu, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, np. odzysk energii, unieszkodliwianie).</p> <p>Budowa lub modernizacja/rozbudowa zakładów zagospodarowania odpadów powinna zwiększać efektywność ekologiczną i ekonomiczną różnych metod zagospodarowania odpadów. Weryfikacji podlegać będzie dostosowanie danej instalacji do ilości i rodzaju spodziewanych do obsługi odpadów.</p> <p><u>3. Działania informacyjno-edukacyjne, upowszechniające</u> w formie szerszej operacji, przewidzianej dla projektów z zakresu osi priorytetowej V i VI.</p> <p>Działania edukacyjne i upowszechniające będą planowane jako komplementarne i uzupełniające względem działań krajowych (w ramach PO IŚ), tj. skupione na zidentyfikowanych dla regionu potrzebach w zakresie działań informacyjno-edukacyjnych zaspakajających je w pogłębiony sposób.</p>
6. Typ beneficjenta	<p>Działanie 6.1</p> <p>Typ projektu 1 i 2:</p> <p>Kluczowym wyznacznikiem zakwalifikowania danego podmiotu jako beneficjenta nie będzie forma prawna wnioskodawcy, a przedmiot jego działalności. Wsparcie otrzymają:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, w tym ich związki i porozumienia, nadzorowane lub podległe im jednostki organizacyjne, – administracja rządowa, – podmioty nie będące przedsiębiorcami, świadczące usługi publiczne w ramach obowiązków własnych, – przedsiębiorstwa świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jst, – spółki prawa handlowego nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadają jst, – jednostki sektora finansów publicznych, – podmioty działające w ramach porozumień publiczno-prywatnych <p>Typ projektu 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty posiadające niezbędny potencjał i doświadczenie w tym zakresie, w tym organizacje pozarządowe prowadzące działalność statutową w ochronie środowiska. <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.1	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 6.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 6.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.1	Region słabiej rozwinięty - 15 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 6.1	<ul style="list-style-type: none"> – Plan inwestycyjny dotyczący gospodarki odpadami komunalnymi opracowany przez Zarządu Województwa i zatwierdzony przez ministra właściwego ds. środowiska – Projekty zintegrowane
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 6.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu	Działanie 6.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP

odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 6.1	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 6.1	Zryczałtowana procentowa stawka dochodu w odniesieniu do sektora odpadów stałych – 20%, pozostałe - luka w finansowaniu
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 6.1	<ol style="list-style-type: none"> Akty regulujące udzielanie wsparcia, w tym udzielanie pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> w systemie Usług w ogólnym interesie gospodarczym <ul style="list-style-type: none"> Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE C 8 z dnia 11.01.2012, str. 4) Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust.2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) Komunikat Komisji Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz. Urz. UE 2012 C 8 z dnia 11.01.2012, str. 15) Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 360/2012 z dnia 25.04.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>

		<p>przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 114, 26.04.2012, str. 8)</p> <ul style="list-style-type: none"> - w oparciu o wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami. <p>2. Wsparcie udzielane będzie na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 6.1	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 6.1	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p> <p>Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.1	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 15%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p>
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty	Działanie 6.1	Nie dotyczy

finansowe (EUR)		
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 6.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 6.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 6.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.2	Ochrona wody i gleb
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.2	<p>Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych</p> <p>Wsparcie w obszarze gospodarki wodno-ściekowej stanowić będzie kontynuację dotychczas realizowanych działań mających na celu poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz będzie zgodne z dyrektywą dotyczącą gospodarki wodno-ściekowej. Efektem wsparcia będzie poprawa stanu środowiska naturalnego w szczególności wód i gleby poprzez ograniczenie wprowadzania nieczystości do środowiska.</p> <p>Inwestycje w sektorze gospodarki wodnej powinny połączyć potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego z gospodarką tak, aby przy możliwie najniższym koszcie ekonomicznym korzyści w zakresie społeczeństwa i środowiska były jak największe. Działania będą prowadziły m.in. do zwiększenia dostępu do linii wodociągowych, tak aby zmniejszyć zagrożenia związane z deficytem wody. Efektem zrealizowanych projektów będzie możliwość zdalnego i stałego monitorowania, diagnozowania problemów oraz zarządzanie i dystrybucja wody w istniejących sieciach, co w konsekwencji poprawi jakość wody pitnej, jakość świadczonych usług jak i zmniejszy koszty utrzymania sieci. Działaniami uzupełniającymi będą przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem deszczówki z wykorzystaniem inżynierii ekologicznej.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI 18) 2) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI 19) 3) Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody

		4) Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych 2) Długość kanalizacji sanitarnej 3) Długość sieci wodociągowej 4) Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków
5. Typy projektów	Działanie 6.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty polegające na kompleksowym wsparciu gospodarki wodno-ściekowej, będące kontynuacją dotychczas realizowanych działań: <ul style="list-style-type: none"> – budowa nowych/modernizacja istniejących oczyszczalni, – inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi, w tym wyposażenie aglomeracji w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych, – inwestycje z zakresu gospodarki osadami ściekowymi z uwzględnieniem hierarchii postępowania z osadami ściekowymi (osady ściekowe są uznawane za odpady) oraz lokalnymi możliwościami przyrodniczego ustabilizowania osadów, – zagospodarowanie lub przekształcenie termiczne osadów ściekowych oraz pozyskanie biogazu powstającego w procesie oczyszczania ścieków – budowa kanalizacji rozproszonej, lokalnych lub indywidualnych systemów oczyszczania ścieków pod warunkiem, że budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie i ekologicznie nieuzasadniona np. na terenach o zabudowie rozproszonej. Z uwagi na wsparcie tego typu projektów przewidziane w działaniu 8.6 w formule RLKS, wsparcie w niniejszym działaniu będzie możliwe jedynie w przypadku gdy w LSR dla danego obszaru nie przewidziano analogicznej interwencji. <p>Podstawą wyboru projektów jest <i>Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)</i> na poziomie regionalnych aglomeracji od 2 tys. do 10 tys. RLM wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG. Wymogi w zakresie jakości oczyszczonych ścieków w aglomeracjach z przedziału 2-10 tys. RLM (biologiczne oczyszczanie ścieków) opisane w załączniku do dyrektywy ściekowej muszą spełniać również indywidualne systemy oczyszczania ścieków na terenach zabudowy rozproszonej w danej aglomeracji.</p> 2. Projekty z zakresu zwiększenia dostępności do linii wodociągowych oraz poprawy jakości wody pitnej w ramach kompleksowych projektów gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach poniżej 10 tys. RLM lub gdy na danym terenie zapewniona jest sieć kanalizacyjna: <ul style="list-style-type: none"> – budowa i modernizacja linii wodociągowych, tj.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ systemów zaopatrzenia w wodę, ▪ ujęć i stacji uzdatniania wody, w tym zakup urządzeń i aparatury kontrolnej i pomiarowej, – zakup lub remont urządzeń służących do gromadzenia, odprowadzania, uzdatniania i przesyłu wody.

		<p>3. Uzupełniająco w formie pilotażu projekty dotyczące zagospodarowania deszczówki w tym z wykorzystaniem inżynierii ekologicznej, np. „zielone dachy” jako rodzaj zrównoważonego systemu odwadniania gruntu.</p> <p>Operacje będą przyczyniać się do poprawy stanu środowiska naturalnego w szczególności wód i gleby poprzez ograniczenie wprowadzania nieczystości do środowiska, m.in. na obszarze Natura 2000. Inwestycje w tym obszarze umożliwią wypełnienie zobowiązań wynikających z prawa unijnego określone, m.in. w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE).</p> <p>4. Działania informacyjno-edukacyjne, upowszechniające w formie szerszej operacji, przewidzianej dla projektów z osi V i VI</p> <p>Działania edukacyjne i upowszechniające będą planowane jako komplementarne i uzupełniające względem działań krajowych (w ramach PO IŚ), tj. skupione na zidentyfikowanych dla regionu potrzebach w zakresie działań informacyjno-edukacyjnych zaspakajających je w pogłębiony sposób.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 6.2	<p>Typ projektu 1 i 2:</p> <p>Beneficjenci nie będą definiowani ze względu na formę prawną lub status, a ze względu na branżę oraz przedmiot działalności. Wsparcie otrzymają podmioty, które z racji regulacji prawnych oraz działalności statutowej odpowiedzialne są za prowadzenie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, tj. m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, - podmioty świadczące usługi z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej - inne podmioty wykonujące usługi publiczne, w tym przedsiębiorstwa <p>Typ projektu 3:</p> <p>Analogicznie do podmiotów właściwych dla typy projektu 1 i 2 oraz dodatkowo spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz przedsiębiorcy.</p> <p>Typ projektu 4:</p> <p>podmioty posiadające niezbędny potencjał i doświadczenie w tym zakresie, w tym organizacje pozarządowe prowadzące działalność statutową w ochronie środowiska.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.2	Mieszkańcy regionu

8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 6.2	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 6.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.2	Region słabiej rozwinięty - 22 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 6.2	<ul style="list-style-type: none"> - KPOŚK wraz z opracowanym w toku jego aktualizacji Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG. - Projekty zintegrowane
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 6.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 6.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 6.2	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 6.2	Zryczałtowana procentowa stawka dochodu - 25% w odniesieniu do projektów z zakresu gospodarki wodnej (typ projektu 1 i 2) , w przypadku pozostałych typów projektów – luka w finansowaniu
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.

<p>19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Działanie 6.2</p>	<p>Co do zasady nie przewiduje się wystąpienia pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej, wsparcie będzie udzielane zgodnie z zasadami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty regulujące udzielanie wsparcia, w tym udzielanie pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> w systemie Usług w ogólnym interesie gospodarczym <ul style="list-style-type: none"> – Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE C 8 z dnia 11.01.2012, str. 4) – Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust.2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) – Komunikat Komisji Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz. Urz. UE 2012 C 8 z dnia 11.01.2012, str. 15) – Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 360/2012 z dnia 25.04.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 114, 26.04.2012, str. 8) 2. Wsparcie udzielane będzie na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
<p>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Działanie 6.2</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
<p>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne)</p>	<p>Działanie 6.2</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 95%⁵⁴ Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>

⁵⁴ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.2	Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 5 % Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 6.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 6.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 6.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.3	Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.3	Zachowanie cennych zasobów przyrodniczych regionu Celem interwencji będzie zahamowanie niekorzystnych przekształceń, degradacji i fragmentacji siedlisk flory i fauny, zmiany sposobu użytkowania terenu, nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zanieczyszczeń środowiska i rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych. Konieczne są działania pozwalające na unormowanie sposobu użytkowania środowiska naturalnego w regionie. Ze względu na wyróżniający się w skali kraju krajobraz województwa o zróżnicowanych ekosystemach,

		<p>celowe z punktu widzenia potrzeb ruchu turystycznego i wypoczynkowego oraz pełnionej funkcji korytarzy ekologicznych są działania polegające na ochronie zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, pomników przyrody, użytków ekologicznych, parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.</p> <p>Za sukces zostanie uznane utrzymanie stabilności układów przyrodniczych oraz stworzenie i wdrożenie spójnego programu gospodarowania środowiskiem zapewniającego zachowanie różnorodności biologicznej i dobrego stanu środowiska przyrodniczego, które będzie w stanie dostarczać szeregu dóbr i świadczeń ekosystemowych.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23) 2) Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych form ochrony przyrody 2) Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody 3) Długość szlaków turystycznych 4) Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem 5) Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną
5. Typy projektów	Działanie 6.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych i określenie wartości świadczeń i usług ekosystemowych m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie planów zadań ochronnych siedlisk i gatunków N2000, – opracowanie planów restytucji gatunków i renaturyzacji zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i struktur ekologicznych, – opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach NATURA 2000), – tworzenie dokumentacji na potrzeby opracowania miejscowych planów zagospodarowania na terenie obszarów chronionych, – działania na rzecz zwiększenia znaczenia funkcji pozaprodukcyjnych (ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona gleb) na rolnych i leśnych obszarach wykorzystywanych gospodarczo. <p>Wszelkie projekty zakładające wdrożenie instrumentów zarządczych w ochronie przyrody, w tym projekty dotyczące sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej gmin muszą być uzgodnione z GDOŚ, w celu uniknięcia dublowania interwencji.</p> 2. Działania związane z ochroną dolin rzecznych i mokradeł będących obszarami naturalnej retencji wodnej oraz odbudową naturalnej powierzchniowej i podziemnej retencji wodnej (wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni

poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych), renaturyzacją rzek i dolin rzecznych.

Projekty, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będą współfinansowane do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską.

3. Budowa i odbudowa infrastruktury związanej z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (trwałe inwestycje o zasięgu regionalnym w ramach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody, tj: obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody).

4. Projekty polegające na utworzeniu centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o rodzime gatunki, np.: banki genowe, ogrody botaniczne, ekoparki,

5. Dopuszczenie i modernizacja ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej,

6. Inwestycje wykorzystujące naturalne zasoby przyrodnicze takie jak tereny wypoczynkowe, ścieżki dydaktyczne - finansowanie uzależnione od bezpośredniego i silnego związania niniejszej interwencji z promowaniem ochrony różnorodności biologicznej i przyrodniczej.

Ad typów projektu 3-6:

Operacje mogą wspomagać potencjał rozwojowy regionu w zakresie ekorozwoju (inżynieria ekologiczna, ekologiczne zarządzanie środowiskiem, ekoturystyka, badania nad bioróżnorodnością) oraz bramy na wschód (wspólne dziedzictwo przyrodnicze).

Finansowane działania na obszarze NATURA 2000 muszą być zgodne z wymogami Priorytetowych Ram Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020 (PAF). Zakwalifikowanie danego projektu realizowanego na NATURA 2000 (obszar interwencji POIS) i parku krajobrazowego, rezerwatu przyrody (obszar interwencji RPOWP) do interwencji w Programie nastąpi tylko w części interwencji leżącej na obszarze parku krajobrazowego lub rezerwatu przyrody.

Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które

		<p>znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły.</p> <p>7. Kampanie informacyjno-edukacyjne, prowadzone w obszarze działania, będą wchodziły w skład szerszej operacji, wspólnej dla osi V i VI.</p> <p>Działania edukacyjne i upowszechniające będą planowane jako komplementarne i uzupełniające względem działań krajowych (w ramach PO IŚ). Komplementarność i uzupełnianie się interwencji opiera się na zdefiniowaniu zakresu i grupy docelowej właściwej dla regionu podlaskiego.</p> <p>Projekt powinien się skupiać na zidentyfikowanych potrzebach właściwych dla województwa.</p> <p>Wyłącza się możliwość finansowania emisji spotów reklamowych w TV.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 6.3	<p>Typ projektu 1-6: Decydujący będzie przedmiot działalności wnioskodawcy, a nie forma prawna. Wsparcie otrzymają podmioty, które z racji regulacji prawnych oraz działalności statutowej odpowiedzialne są za ochronę różnorodności biologicznej, tj. m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parki krajobrazowe, - państwowe jednostki budżetowe realizujące zadania z zakresu monitoringu środowiska np. RDOŚ, - JST, ich związki i stowarzyszenia, - podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają JST lub ich związki i stowarzyszenia, - jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej), - organizacje pozarządowe, - podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, - porozumienia podmiotów wyżej wymienionych reprezentowane przez lidera, - przedsiębiorcy, <p>Typ projektu 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmioty posiadające niezbędny potencjał i doświadczenie w tym zakresie, w tym organizacje pozarządowe prowadzące działalność statutową w ochronie środowiska <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.3	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 6.3	Nie dotyczy

9. Instytucja wdrażająca	Działanie 6.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.3	Region słabiej rozwinięty - 20 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 6.3	Projekty zintegrowane
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 6.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 6.3	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 6.3	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 6.3	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 6.3	Metoda luki w finansowaniu jeśli dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.3	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.

<p>19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Działanie 6.3</p>	<p>Co do zasady nie przewiduje się wystąpienia pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej, wsparcie będzie udzielane zgodnie z zasadami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty regulujące udzielanie wsparcia, w tym udzielanie pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> w systemie Usług w ogólnym interesie gospodarczym <ul style="list-style-type: none"> – Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE C 8 z dnia 11.01.2012, str. 4) – Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust.2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) – Komunikat Komisji Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz. Urz. UE 2012 C 8 z dnia 11.01.2012, str. 15) – Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 360/2012 z dnia 25.04.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE 2012 L 114, 26.04.2012, str. 8) 2. Wsparcie udzielane będzie na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
<p>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Działanie 6.3</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
<p>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub</p>	<p>Działanie 6.3</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną - max. 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>

innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję (jeśli dotyczy)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.3	Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 15% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 6.3	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 6.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 6.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 6.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 6.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 6.3	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA VII. POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Działania zaproponowane w ramach osi priorytetowej VII służą poprawie integracji społecznej osób wykluczonym i zagrożonym wykluczeniem społecznym. Wyzwaniem przed jakim stoi województwo jest eliminacja barier ograniczających aktywność społeczną i zawodową osób będących w niekorzystnej sytuacji. Skuteczność wsparcia uzależniona jest od włączenia obok aktywizacji zawodowej działań z zakresu aktywizacji społecznej, jak również zastosowania działań o charakterze środowiskowym. Niwelowanie barier napotykanym przez osoby wykluczone będzie możliwe dzięki zastosowaniu kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia. Podejmowane wobec osób wykluczonym i zagrożonym wykluczeniem społecznym działania przyczynią się do ich usamodzielnienia, zmniejszenia zależności od instytucji pomocowych, a w rezultacie zwiększą szansę na zatrudnienie i trwałe utrzymanie się na rynku pracy.

Decydującym elementem poprawy spójności społecznej w regionie jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, w tym usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Ponadto do wzrostu dostępności usług przyczyni się zwiększenie liczby miejsc ich świadczenia w czym pomocna powinna być ich deinstytucjonalizacja i wsparcie alternatywnych form opieki nad osobami zależnymi. Efektem interwencji będzie zwiększenie dostępności usług dedykowanych osobom zagrożonym osobom wykluczonym społecznym, zwłaszcza osobom starszym, z niepełnosprawnościami i niesamodzielnym, jak również rodzinom zagrożonym dysfunkcją lub przeżywającym trudności. Podejmowane działania w zakresie usług społecznych będą sprzyjały wyrównywaniu szans w rozwoju dzieci i młodzieży, aktywizacji osób opiekujących się osobą zależną oraz ułatwieniu godzenia obowiązków rodzinnych z pracą zawodową.

W ramach osi priorytetowej VII stworzone zostaną miejsca pracy dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez wsparcie ukierunkowane na tworzenie nowych przedsiębiorstw społecznych lub poprzez wsparcie na rzecz ekonomizacji już istniejących podmiotów ekonomii społecznej. Przedsięwzięcia podejmowane w obszarze ekonomii społecznej będą zgodne z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Społeczny - 59 000 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.1	Rozwój działań aktywnej integracji
	Poddziałanie 7.1.1	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
2. Cel/e szczegółowe/e działania/ poddziałania	Działanie 7.1	Zwiększenie aktywizacji społecznej i zawodowej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia. Zjawisko wykluczenia społecznego dotyka najczęściej osób długotrwale bezrobotnych, oddalonych od rynku pracy o niskich kompetencjach społecznych i kwalifikacjach zawodowych, osób żyjących w niekorzystnych warunkach ekonomicznych, dotkniętych niepełnosprawnością, uzależnieniami, bezdomnością. Głównymi barierami, które uniemożliwiają pełne uczestnictwo w życiu społecznym jest bezrobocie i ubóstwo. W ramach Działania realizowane będą
	Poddziałanie 7.1.1	

		<p>programy na rzecz integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej, zawodowej), zapewniające zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie. Przewiduje się również wspieranie usług reintegracji społeczno-zawodowej skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym świadczonych przez KIS i CIS, a także usług na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ. Wsparcie będzie również skierowane do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie niezbędnym do wsparcia tych osób w ramach programu. Wsparcie w ramach Działania będzie zmierzać do wzmocnienia współpracy instytucji zorientowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (m.in. instytucji pomocy społecznej, publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej). Efektem realizowanych działań aktywnej integracji będzie przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności zawodowej, wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.</p>
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu 3) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) 4) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie 2) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CI)
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
5. Typy projektów	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	1. Programy na rzecz integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia ukierunkowane na aktywizację społeczno-

		<p>zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej, zapewniające wsparcie kompleksowe oraz zindywidualizowane w oparciu o ścieżkę reintegracji stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb⁵⁵</p> <p><u>Instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności, obejmujących m.in.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – działania z zakresu poradnictwa specjalistycznego (m.in. socjoterapeuty, psychologa, prawnika, mediatora) oraz jako element uzupełniający - udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach (poradnictwo prawne i obywatelskie), służące przywróceniu lub wzmocnieniu kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej; – działania z zakresu poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową (m.in. warsztaty rozwoju osobistego, indywidualny coaching, warsztaty kompetencji pedagogiczno-wychowawczych, trening umiejętności społecznych, praca metodą mentoringu); – rozwój pracy socjalnej opartej o działania w ramach różnych form kontraktu socjalnego⁵⁶ <p><u>Instrumenty aktywnej integracji o charakterze zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, obejmujących m.in.:</u> ⁵⁷</p> <ul style="list-style-type: none"> – staże zawodowe, praktyki zawodowe, – subsydiowane zatrudnienie (w tym doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy); – poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trening pracy jako usługi wspierające aktywizację zawodową;
--	--	---

⁵⁵ W ramach ścieżki reintegracyjnej, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne, (w tym usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami) jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny, środowiska i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług... Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS są uznawane za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującej aktywną integrację społeczną i zawodową.

⁵⁶ Praca socjalna obowiązkowo stosowana jest w projektach przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są przyjmowane do dofinansowania.

⁵⁷ Działania z zakresu aktywizacji zawodowej nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. W przypadku projektów OPS/PCPR instrumenty aktywizacji zawodowej są realizowane wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej określone w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. W ramach aktywizacji zawodowej możliwe są również do sfinansowania działań wspierających w postaci wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osoby z niepełnosprawnością.

		<ul style="list-style-type: none"> - kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy; - zatrudnienie wspierane/wspomagane/usługi trenera zatrudnienia wspieranego; - sfinansowanie udziału w KIS, CIS ZAZ, spółdzielni socjalnej, przedsiębiorstwie społecznym i sfinansowanie kosztów zatrudnienia; <p><u>Instrumenty aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, (łącznie z działaniami w zakresie aktywizacji zawodowej) m.in.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja zajęć szkolnych uzupełniających wykształcenie na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz organizację zajęć komplementarnych w stosunku do zajęć szkolnych (zajęcia wyrównawcze, korepetycje); - nauka na poziomie wyższym dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub inne formy opieki zastępczej; <p><u>Instrumenty aktywnej integracji o charakterze zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy, m. in.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej; - udział w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu alkoholizmowi; - udział w programach psychoterapii /programach terapeutycznych dla osób uzależnionych; <p>2. Usługi reintegracji społeczno-zawodowej skierowanej do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym świadczone przez CIS i KIS, w tym także⁵⁸:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie nowych miejsc reintegracji społeczno – zawodowej w istniejących podmiotach, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; - utworzenie podmiotów o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. <p>3. Usługi na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób</p>
--	--	---

⁵⁸ Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS są uznawane za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującej aktywną integrację społeczną i zawodową. W ramach ścieżki reintegracji, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne, (w tym usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami) jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny, środowiska i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług

		<p>z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ poprzez⁵⁹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ oraz objęcie tych osób usługami aktywnej integracji; wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie tych osób do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ; - wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ; wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji⁶⁰ - tworzenie nowych ZAZ⁶¹ <p>4. Działania o charakterze środowiskowym z wykorzystaniem form aktywizacji społecznej, skierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży, wyłącznie jako wsparcie towarzyszące (jako uzupełnienie działań wskazanych w typie operacji nr 1) niezbędne do aktywizacji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym: praca animacyjna i streetworkerska w terenie, praca metodą mentoringu).</p> <p>–</p> <p>Dla projektów realizowanych w ramach Działania założono wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej na poziomie, który zostanie określony w Regulaminie konkursu, zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.</p> <p>Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie wielosektorowym o charakterze podmiotowym (sektory: społeczny, prywatny, publiczny/rząd i samorząd/partnerstwo samorządów różnych szczebli) w celu kompleksowego wsparcia działaniami w projekcie grupy docelowej.</p> <p>Ze środków EFS w ramach projektów realizowanych przez OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu.</p>
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Działanie 7.1	

⁵⁹ W ramach ścieżki reintegracji, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne, (w tym usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami) jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny, środowiska i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług

⁶⁰ Wsparcie powinno być ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej.

⁶¹ Możliwość utworzenia ZAZ w ramach RPO zostanie określona w ramach regulaminu konkursu na podstawie nalyze potrzeb regionu oraz zagwarantowaniu trwałości funkcjonowania nowo tworzonych podmiotów.

6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 7.1.1	<p>1) instytucje pomocy i integracji społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – inne podmioty prowadzące działalność w sferze pomocy i integracji społecznej (których głównym celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej). <p>2) podmioty ekonomii społecznej⁶²,</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa społeczne, w tym spółdzielnie socjalne – podmioty reintegracyjne realizujące usługi reintegracji społecznej i zawodowej (CIS, KIS, ZAZ, W TZ) – organizacje pozarządowe lub podmioty, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – podmioty sfery gospodarczej utworzone w związku z realizacją celu społecznego bądź dla którego leżący we wspólnym interesie cel społeczny jest racją bytu działalności komercyjnej <p>3) jednostki sektora finansów publicznych (w tym jst), instytucje publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia (w zakresie wspólnych działań partnerskich z instytucjami pomocy i integracji społecznej).</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	<p>1) Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym^{63,64}</p> <p>a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące</p>

⁶² Zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020

⁶³ Zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020

⁶⁴ Preferowane do wsparcia są osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa w punkcie 1.

		<p>się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;</p> <p>b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;</p> <p>c) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;</p> <p>d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382);</p> <p>e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);</p> <p>f) osoby z niepełnosprawnością – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);</p> <p>g) rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością;</p> <p>h) osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.);</p> <p>i) osoby niesamodzielne;</p> <p>j) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;</p> <p>k) osoby korzystające z PO PŻ.</p> <p>2) Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (tylko w zakresie, jakim jest to niezbędne do skutecznego wsparcia osób zagrożonych</p>
--	--	--

		<p>ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu).</p> <p>W zakresie wsparcia osób bezrobotnych, wsparcie jest kierowane do osób, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, w tym do osób zakwalifikowanych do III profilu pomocy i skierowanych do objęcia Programem Aktywizacja i Integracja w oparciu o ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</p> <p>Wsparcie przewidziane w ramach Działania 7.1 nie obejmuje osób odbywających kary pozbawienia wolności.</p>
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 7.1	Region słabiej rozwinięty - 40 000 000
	Poddziałanie 7.1.1	Region słabiej rozwinięty - Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 7.1.2	Region słabiej rozwinięty - Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.1	<ul style="list-style-type: none"> - wspólne nabory wniosków na projekty zintegrowane (Działanie 8.4 Infrastruktura społeczna, 8.5 Rewitalizacja, 7.2 Rozwój usług społecznych) - realizacja projektów w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF) <p>W celu zwiększenia efektywności wsparcia realizowane będą projekty zintegrowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF). Przedsięwzięcia podejmowane w ramach Osi priorytetowej VII, Działanie 7.1 zostaną uzupełniane przez działania współfinansowane ze środków EFRR w ramach Osi priorytetowej VIII, Działanie 8.4 Infrastruktura społeczna oraz będą komplementarne z inicjatywami podejmowanymi w ramach Osi priorytetowej VII, Działanie 7.2 Rozwój usług społecznych. Ponadto dla zapewnienia efektywnej, kompleksowej i dopasowanej do potrzeb poszczególnych grup docelowych interwencji zostanie położony nacisk na współpracę podmiotów publicznych i niepublicznych działających w obszarze i na rzecz aktywnej integracji oraz integrowanie oferowanych przez nie usług. Podejmowane działania będą komplementarne do wsparcia realizowanego w ramach PO</p>
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	

		Pomoc Żywnościowa, wsparcie z EFS będzie obejmowało dalszą aktywizację społeczną osób najbardziej potrzebujących, wspieranych bezpośrednio z FEAD.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.2	ZIT BOF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny: IZ RPOWP
	Poddziałanie 7.1.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.1	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-financingiem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 7.1	Zgodnie z art. 98 rozporządzenia ramowego do poziomu 10% finansowania wspólnotowego (w odniesieniu do każdej osi priorytetowej), pod warunkiem, że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane.
	Poddziałanie 7.1.1	Maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financingu wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. W przypadku projektów zintegrowanych, w tym projektów BOF realizowanych w ramach operacji dwufunduszowych (EFS + EFRR) cross-financing wynosi 0%.
	Poddziałanie 7.1.2	W przypadku projektów zintegrowanych w ramach ZIT BOF realizowanych w ramach operacji dwufunduszowych (EFS + EFRR) cross-financing wynosi 0%.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.1	.
	Poddziałanie 7.1.1	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu
	Poddziałanie 7.1.2	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu
	Działanie 7.1	Nie dotyczy

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.1	W zakresie udzielanej pomocy mają zastosowanie: 1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 7.1.2	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	85% ⁶⁵ 95% ⁶⁶ Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF

⁶⁵ Zgodnie z kontraktem terytorialnym (Dotyczy OPS i CPR)

⁶⁶ Zgodnie z kontraktem terytorialnym (Dotyczy podmiotów ekonomii społecznej, innych podmiotów niepublicznych, KIS, CIS, ZAZ, WTZ z wyłączeniem projektów OPS i CPR)

beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	15% ⁶⁷ 5% ⁶⁸
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN. Maksymalnej wartości projektu nie określono.
	Poddziałanie 7.1.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.1	
	Poddziałanie 7.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.2	Rozwój usług społecznych
	Poddziałanie 7.2.1	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	Poddziałanie 7.2.2	Dedykowane ZIT BOF
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	1. Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia

⁶⁷ Zgodnie z kontraktem terytorialnym (Dotyczy OPS i CPR)

⁶⁸ Zgodnie z kontraktem terytorialnym (Dotyczy podmiotów ekonomii społecznej, innych podmiotów niepublicznych, KIS, CIS, ZAZ, WTZ z wyłączeniem projektów OPS i CPR)

		<p>rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</p> <p>2. Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych</p> <p>Ograniczony dostęp do usług społecznych w województwie wynika z rozproszonej sieci osadniczej i niskiej gęstości zaludnienia, które w połączeniu z relatywnie niskim dochodem na mieszkańca, koncentracją dostępnych usług społecznych w ośrodkach miejskich oraz postępującymi negatywnymi procesami demograficznymi potęgują nasilenie negatywnych efektów nierówności w zakresie dostępu do usług. Ponadto w województwie słabiej niż średnio w kraju dzieci i młodzież objęte są opieką zastępczą.</p> <p>Przewiduje się zatem wsparcie procesu deinstytucjonalizacji oraz rozwoju usług dostosowanych do specyficznych potrzeb mieszkańców, w tym usług środowiskowych. Oczekiwany efektem planowanej interwencji będzie ograniczenie istniejących nierówności w zakresie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych, jak również podwyższenie standardu świadczonych usług i zwiększenie liczby miejsc ich świadczenia. Ponadto interwencja przyczyni się do rozwijania usług na rzecz rodzin, promowania idei rodzicielstwa zastępczego, wspierania opieki w rodzinach zastępczych oraz wspierania funkcjonowania mieszkalnictwa wspomaganego.</p>
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu 2) Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu
	Poddziałanie 7.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie
	Poddziałanie 7.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie
5. Typy projektów	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	<p>Działania zmierzające do deinstytucjonalizacji usług oraz zwiększenia dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług społecznych, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, przez:</p> <p>1. Wsparcie usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych oraz usług asystenckich dla osób</p>

		<p>z niepełnosprawnościami⁶⁹ świadczonych w lokalnej społeczności, w szczególności poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie stałych lub krótkookresowych miejsc pobytu dziennego lub stałych lub krótkookresowych miejsc pobytu całodobowego (o ile stanowią formę usług świadczonych w lokalnej społeczności)⁷⁰; 1.2. Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷¹; 1.3. Świadczenie usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami.⁷² 1.4. Inne usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych (np. dowóz osób niesamodzielnych, dowożenie posiłków, sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób)⁷³; 1.5. Aktualizacja wiedzy i kompetencji pracowników i wolontariuszy instytucji pomocy i integracji społecznej (wyłącznie w powiązaniu z działaniami na rzecz osób niesamodzielnych). <p>2. Działania skierowane do rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, osób i instytucji</p>
--	--	---

⁶⁹ Wsparcie jest adresowane w pierwszej kolejności do osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych, których dochód nie przekracza 150% właściwego kryterium dochodowego (na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie), o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Korzystanie z usług asystenckich lub opiekuńczych osobom niespełniającym kryterium dochodowego, o którym mowa powyżej mogą umożliwiać kryteria rekrutacji określone przez IZ RPO lub beneficjenta, które uwzględniają w szczególności sytuację materialną osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów faktycznych, rodzaj usług i specyfikę grupy docelowej. Decyzja o przyznaniu osobie niesamodzielnej lub jej opiekunom usług asystenckich lub opiekuńczych jest poprzedzana każdorazowo indywidualną oceną sytuacji materialnej i życiowej (rodzinnej i zawodowej) danej osoby niesamodzielnej oraz opiekunów faktycznych tej osoby. W przypadku osób niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa powyżej, istnieje również możliwość częściowej lub całkowitej odpłatności za usługi asystenckie lub opiekuńcze na zasadach określonych przez IZ RPO lub przez beneficjenta skorelowanych z zasadami dotychczas stosowanymi przez beneficjenta. Zasady odpłatności uzależnione są w szczególności od sytuacji materialnej osób niesamodzielnych i ich opiekunów faktycznych, rodzaju usługi i specyfiki grupy docelowej. Stosowanie odpłatności w projekcie musi być zaplanowane we wniosku o dofinansowanie, a odpłatności te stanowią wkład własny w projekcie.

⁷⁰ Wsparcie usług opiekuńczych prowadzi każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Liczba miejsc świadczenia usług opiekuńczych jest zwiększana wyłącznie w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności.

⁷¹ W ramach działań wspierających opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi możliwe jest kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymiana doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, a także poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych.

⁷² Wsparcie usług asystenckich prowadzi każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług asystenckich prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Liczba miejsc świadczenia usług asystenckich jest zwiększana wyłącznie w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności lub w celu umożliwienia osobom przebywającym w opiece instytucjonalnej, tj. w placówkach opiekuńczo-pobytowych, przejście do usług świadczonych w lokalnej społeczności. Wsparcie dla usług asystenckich odbywa się poprzez zwiększenie liczby asystentów funkcjonujących w ramach nowych podmiotów lub podmiotów istniejących, z zastrzeżeniem o którym mowa powyżej.

⁷³ Tego rodzaju działania realizowane są wyłącznie jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub usług opiekuńczych i mogą być finansowane z EFS lub w ramach cross-financingu.

		<p>sprawujących pieczę zastępczą i dzieci w nich umieszczonych⁷⁴:</p> <p>2.1 Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych poniżej 14 dzieci⁷⁵, w tym poprzez kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, osób prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego poniżej 14 dzieci oraz doskonalenie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w ww. formach;</p> <p>2.2 Działania na rzecz usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą w zakresie wskazanym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;⁷⁶</p> <p>2.3 Działania na rzecz usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem lokalnym osób opuszczających ośrodki socjoterapii, ośrodki wychowawcze.</p> <p>2.4 Wsparcie w postaci rodzin wspierających oraz rozwój usług asystentury rodzinnej w zakresie wskazanym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;</p> <p>2.5 Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania środowiskowych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży m.in. ogniska wychowawcze i koła zainteresowań, świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne, kluby młodzieżowe organizujące zajęcia socjoterapeutyczne lub z programami socjoterapeutycznymi;</p> <p>2.6 Wsparcie rodzin w rozwoju i samodzielnym wypełnianiu funkcji społecznych przez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo rodzinne i poradnictwo rodzinne specjalistyczne, poradnictwo pedagogiczne, psychologiczne, terapia dla rodzin dotkniętych przemocą, mediacja, usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, grupy wsparcia lub grupy samopomocowe.</p> <p>2.7 Aktualizacja wiedzy i kompetencji pracowników i wolontariuszy jednostek wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej w zakresie udzielanego wsparcia.</p>
--	--	--

⁷⁴ W przypadku osób będących w pieczy zastępczej istnieje możliwość korzystania z usług aktywnej integracji, w szczególności o charakterze społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności samodzielności i aktywności społecznej, a w przypadku osób w wieku 15+ także usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym.

⁷⁵ Z EFS nie jest finansowane tworzenie nowych miejsc w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powyżej 14 osób.

⁷⁶ Z EFS nie są finansowane świadczenia wypłacane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenia te mogą stanowić wkład własny do projektu).

		<p>3. Wsparcie dla funkcjonowania mieszkalnictwa wspomaganego (chronionego⁷⁷, treningowego lub wspieranego) przez tworzenie miejsc pobytu w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach o charakterze wspomaganym dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.</p> <p>4. Wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami niesamodzielnymi poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w formie teleopieki, systemów przywoławczych.</p> <p>5. Wdrożenie programów polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci obejmujących tworzenie i działalność wyspecjalizowanych zespołów wczesnej interwencji świadczących usługi edukacyjne, rehabilitacyjne, wspierające skierowane do rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami.⁷⁸</p> <p>Z EFS nie jest finansowane tworzenie nowych miejsc świadczenia usług opiekuńczych w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w ramach placówek opiekuńczo-pobytowych ani nie są utrzymywane dotychczas istniejące miejsca świadczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w ramach placówek opiekuńczo-pobytowych.⁷⁹</p> <p>Dla projektów realizowanych w ramach Działania zakłada się wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej na poziomie, który zostanie określony w Regulaminie konkursu, zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.⁸⁰</p> <p>Warunkiem koniecznym w zakresie realizacji usług zdrowotnych jest uzgodnienie interwencji przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze</p>
--	--	--

⁷⁷ W przypadku mieszkań chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosowany jest standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ww. ustawy. W przypadku innych form mieszkań wspomaganym, mieszkania te spełniają definicję usług świadczonych w lokalnej społeczności.

⁷⁸ Programy polityki zdrowotnej muszą być zatwierdzone w Planie działania sektora zdrowia i posiadać pozytywną lub warunkową opinię Agencji Oceny Technologii Medycznej i Taryfikacji. Interwencja w obszarze sektora ochrony zdrowia każdorazowo musi uwzględniać sytuację epidemiologiczno-demograficzną regionu i odpowiadać na zidentyfikowane deficyty oraz zapotrzebowanie. Każdy z planowanych konkursów będzie wymagać uzgodnienia na poziomie Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia oraz wpisania do Planu Działań w sektorze zdrowia.

⁷⁹ Wsparcie dla osób będących w opiece instytucjonalnej, tj. w placówkach opiekuńczo-pobytowych możliwe jest w celu przejścia tych osób do opieki realizowanej w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności, o ile przyczynia się do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych w postaci usług świadczonych w lokalnej społeczności.

⁸⁰ W odniesieniu do osób będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – do których są kierowane usługi aktywnej integracji nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej.

		<p>zdrowia, działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia w ramach Planu działań w sektorze zdrowia oraz ujęcie inwestycji w ramach mapy potrzeb zdrowotnych. Demarkacja usług zostanie przeprowadzona w oparciu o kryterium podmiotowe, zgodnie z którym o przynależności danej usługi do usług społecznych lub do usług zdrowotnych decyduje to, kto jest faktycznym wykonawcą danej usługi.</p> <p>Preferowane będą projekty zakładające wysoką efektywność i trwałość zaproponowanych rozwiązań.</p> <p>Preferowane będą projekty zakładające współpracę finansową i pozafinansową administracji publicznej i organizacji pozarządowych.</p>
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych, w tym instytucje pomocy i integracji społecznej, publiczne i prywatne instytucje opieki medycznej, jednostki organizacyjne systemów wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, podmioty ekonomii społecznej oraz organizacje pozarządowe.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym⁸¹, w tym: osoby starsze, z niepełnosprawnością⁸². 2. Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla skutecznego wsparcia osób wykluczonych społecznie objętych wsparciem w ramach projektu)⁸³. 3. Rodziny, w tym rodziny z dziećmi oraz dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym (w zakresie typu operacji nr 2).

⁸¹ Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym definiowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. Preferowane do wsparcia są osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej przesłanki o której mowa w rozdziale 3 pkt 11 Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 oraz osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

⁸² Preferowane do wsparcia są osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz z zaburzeniami psychicznymi.

⁸³ Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym definiowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020

		<p>4. Rodziny z dziećmi w zakresie wdrożenia programów polityki zdrowotnej (w zakresie typu operacji nr 5).</p> <p>5. Pracownicy i wolontariusze instytucji pomocy społecznej i integracji społecznej (w zakresie typu operacji nr 1.5.).</p> <p>6. Pracownicy i wolontariusze jednostek wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz osoby sprawujące pieczę zastępczą (w zakresie typu operacji nr 2.1., 2.7.).</p>
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.1	
	Poddziałanie 7.2.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 7.2	Region słabiej rozwinięty - 11 000 000
	Poddziałanie 7.2.1	Region słabiej rozwinięty - Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 7.2.2	Region słabiej rozwinięty - Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.2	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne nabory wniosków na projekty zintegrowane (Działanie 8.4 Infrastruktura społeczna, Działanie 8.5 Rewitalizacja, Działanie 7.1 Aktywna integracja) – realizacja projektów zintegrowanych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF) – Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia – Plan działań w obszarze zdrowia oraz ujęcie inwestycji w ramach mapy potrzeb zdrowotnych
	Poddziałanie 7.2.1	
	Poddziałanie 7.2.2	
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	ZIT BOF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
	Poddziałanie 7.2.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.2	Warunkiem koniecznym w zakresie realizacji usług zdrowotnych jest uzgodnienie interwencji przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia w ramach <i>Planu działań w sektorze zdrowia</i> oraz ujęcie inwestycji w ramach mapy potrzeb zdrowotnych.
	Poddziałanie 7.2.1	
	Poddziałanie 7.2.2	

		Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-finansowaniem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)	Działanie 7.2	Zgodnie z art. 98 rozporządzenia ramowego EFRR i EFS mogą finansować działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu (w komplementarny sposób i z zastrzeżeniem ograniczenia do poziomu 10% finansowania wspólnotowego w odniesieniu do każdej osi priorytetowej), pod warunkiem, że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane.
	Poddziałanie 7.2.1	Maksymalna wartość wydatków w ramach cross-finansingu wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. W przypadku projektów zintegrowanych, w tym projektów BOF realizowanych w ramach operacji dwufunduszowych (EFS + EFRR) cross-financing wynosi 0%.
	Poddziałanie 7.2.2	W przypadku projektów zintegrowanych w ramach ZIT BOF realizowanych w ramach operacji dwufunduszowych (EFS + EFRR) cross-financing wynosi 0%.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-finansingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu.
	Poddziałanie 7.2.2	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-finansingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.1	
	Poddziałanie 7.2.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
	Poddziałanie 7.2.1	
	Poddziałanie 7.2.2	
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.2	W zakresie udzielanej pomocy mają zastosowanie: 1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie
	Poddziałanie 7.2.1	
	Poddziałanie 7.2.2	

		stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	95% ⁸⁴ Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	5% ⁸⁵
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN. Maksymalnej wartości projektu nie określono.
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN. Maksymalnej wartości projektu nie określono.
	Poddziałanie 7.2.2	Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Nie dotyczy

⁸⁴ zgodnie z kontraktem terytorialnym

⁸⁵ zgodnie z kontraktem terytorialnym

instrumentów finansowych	Poddziałanie 7.2.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 7.2	
	Poddziałanie 7.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.3	Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 7.3	Tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych Celem realizacji działania jest tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Zapewnione zostaną w regionie dogodne warunki do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych poprzez działania mające na celu wzrost wiedzy i zaufania społecznego na temat ekonomii społecznej, a także ugruntowanie jej pozycji na lokalnym rynku. Ponadto tworzone będą sprzyjające warunki dla rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie poprzez kompleksowe wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.3	1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) 2) Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.3	1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie 2) Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
5. Typy projektów	Działanie 7.3	1. Realizowane przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej ⁸⁶ działania wspierające rozwój ekonomii społecznej, obejmujące łącznie typy usług: 1.1. usługi animacji lokalnej (usługi animacyjne), w tym: działania o charakterze animacyjnym, umożliwiającym tworzenie podmiotów obywatelskich i wsparcie dla ich rozwoju, tworzenie partnerstw publiczno-społecznych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i partycypacji społecznej, działania animacyjne, edukacyjne i integracyjne oraz przygotowanie i wsparcie lokalnych animatorów, którzy będą rozwijać te działania; 1.2. usługi rozwoju ekonomii społecznej (usługi inkubacyjne), w tym: działania zmierzające do inicjowania tworzenia nowych

⁸⁶ Warunkiem pełnienia przez daną instytucję funkcji Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej jest wdrożenie opracowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej standardów działania instytucji wsparcia ekonomii społecznej oraz uzyskanie akredytacji dla prowadzenia usług wsparcia ekonomii społecznej.

	<p>podmiotów ekonomii społecznej (w tym np. szkolenia, doradztwo indywidualne i grupowe), działania ukierunkowane na ekonomizowanie istniejących organizacji poprzez podjęcie działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej oraz prowadzenie działań edukacyjnych na temat możliwości tworzenia przedsiębiorstw społecznych oraz przygotowanie grup założycielskich;</p> <p>1.3. usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych (usługi biznesowe), w tym: doradztwo prawne, księgowość, biznesowe, marketingowe, finansowe, przyznawanie dodatkowego wsparcia związanego z wdrażaniem innowacji lub planów rozwoju;</p> <p>1.4. wsparcie na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym, obejmujące następujące instrumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) usługi służące nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia i/lub przystąpienia i/lub pracy w przedsiębiorstwie społecznym, w tym: szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, wizyty studyjne; b) przyznanie bezzwrotnych środków finansowych na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym⁸⁷ w wysokości do 20 tys. zł na osobę zakładającą, przystępującą lub zatrudnianą w przedsiębiorstwie społecznym⁸⁸; c) wsparcie pomostowe (w trakcie rozpoczynania prowadzenia przedsiębiorstwa i w początkowym okresie jego rozwoju) w formie finansowej⁸⁹ oraz w formie zindywidualizowanych usług, o których mowa w pkt 1.3 i 1.4a. <p>2. Realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej działania mające na celu koordynację i monitorowanie rozwoju ekonomii społecznej w regionie, obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności podmiotami ekonomii społecznej, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych lub społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej, wspieranie realizacji przez podmioty ekonomii społecznej usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie; - organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej,
--	--

⁸⁷ Maksymalna kwota dotacji dla jednego podmiotu stanowi nie więcej niż 100 tys. zł.

⁸⁸ Bezzwrotne wsparcie finansowe (dotacja) jest udzielane na osobę bezrobotną, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy lub osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym lub na osobę o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

⁸⁹ Wsparcie pomostowe w formie finansowej przyznawane jest w formie comiesięcznej dotacji w kwocie do 1 tys. zł na utworzone miejsce pracy.

		<p>sprzedaż produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej za pomocą jednego regionalnego portalu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie; - tworzenie regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej oraz włączanie podmiotów ekonomii społecznej w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry); - tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiąganiu standardów usług; - budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym w celu nawiązania stałej współpracy; - monitoring kondycji sektora ekonomii społecznej w regionie; - zapewnienie funkcjonowania regionalnego komitetu do spraw ekonomii społecznej, organizowanie jego prac oraz tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie; <p>wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego planu rozwoju ekonomii społecznej oraz analiza i koordynacja jego wdrażania</p> <p>Działania upowszechniające wiedzę z zakresu ekonomii społecznej będą możliwe do sfinansowania jedynie jeśli będą stanowić część projektu i będą uzupełniać działania o charakterze wdrożeniowym w ramach tego projektu.</p> <p>W ramach wyboru projektów Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej odnoszących się do działań wspierających rozwój ekonomii społecznej (typ operacji nr 1) zastosowane zostaną kryteria efektywnościowe, określone każdorazowo w Regulaminie konkursu dla wszystkich typów usług wsparcia ekonomii społecznej.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.3	<p>W zakresie typu operacji nr 1: Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, który uzyskał akredytację na województwo podlaskie.</p> <p>W zakresie typu operacji nr 2: Województwo Podlaskie/ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.3	<p>W zakresie typu operacji nr 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa społeczne⁹⁰, - podmioty ekonomii społecznej⁹¹ podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz inne podmioty zainteresowane tworzeniem przedsiębiorstw społecznych (w zakresie 1.1, 1.2, 1.4a) - osoby fizyczne w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w zakresie 1.1, 1.2, 1.4a), - instytucja rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej w obszarze usług animacyjnych (w zakresie 1.1),

⁹⁰ Zgodnie z definicją określoną w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020

⁹¹ Zgodnie z definicją określoną w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020

		<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, przedstawiciele lokalnych przedsiębiorstw i mediów w zakresie usług animacyjnych (w zakresie 1.1). <p>W zakresie typu operacji nr 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa społeczne, - jednostki sektora finansów publicznych w tym jednostki samorządu terytorialnego, - podmioty ekonomii społecznej i ich kadra zarządzająca, pracownicy oraz członkowie, - instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej, - organizacje pozarządowe, - kościoły i związki wyznaniowe, - Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), - przedstawiciele sfery nauki i biznesu - media lokalne i regionalne. <p>Wsparcie przewidziane w ramach Działania 7.3 nie obejmuje osób odbywających karę pozbawienia wolności.</p>
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 7.3	Region słabiej rozwinięty - 8 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.3	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.3	<p>Typ projektu 1: tryb konkursowy.</p> <p>Typ projektu 2: tryb pozakonkursowy – zgodnie z KPRES beneficjentem jest Województwo Podlaskie/ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.</p> <p>Podmiotem odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: IZ RPOWP</p>
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.3	W zakresie typu projektu nr 2: wydatki będą stanowiły nie więcej niż 10% alokacji na Działanie. Wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych wraz z cross-finansowaniem nie może przekroczyć 10% alokacji na całe Działanie.
15. Warunki i planowany zakres	Działanie 7.3	Nie dotyczy

stosowania <i>cross-financingu</i>		
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.3	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.3	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.3	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.3	85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł)	Działanie 7.3	typ projektu 1: 95% ⁹² typ projektu 2: 85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie

⁹² zgodnie z kontraktem terytorialnym (Wskazany procent odnosi się do wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na tworzenie podmiotów ekonomii społecznej)

przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.3	typ projektu 1: 5% ⁹³ typ projektu 2: 15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 7.3	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 7.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 7.3	Nie dotyczy

⁹³ zgodnie z kontraktem terytorialnym

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA VIII. INFRASTRUKTURA DLA USŁUG UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Województwo podlaskie charakteryzuje niska gęstość zaludnienia, rozproszona sieć osadnicza, zróżnicowanie przestrzenne, np. biorąc pod uwagę poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, szczególnie pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi, co powoduje, iż dostępność oraz jakość usług użyteczności publicznej jest zróżnicowana w regionie, a w lokalnych ośrodkach niska. Komisja Europejska podkreśla wagę usług użyteczności publicznej, stanowiących filar europejskiego modelu społeczeństwa, a także konieczność zapewnienia dostępu do – wysokiej jakości i przystępnych cenowo – usług wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom w UE. Usługi użyteczności publicznej pozostają podstawowym czynnikiem zapewniającym spójność i terytorialną spójność.

Oś priorytetowa wdrażana będzie przez sześć działań związanych z rozwojem usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną, uzupełnieniem deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, ochroną dziedzictwa kulturowego, infrastrukturą społeczną, rewitalizacją, inwestycjami na rzecz rozwoju lokalnego.

W obszarze usług publicznych kluczowym wyzwaniem będzie transformacja cyfrowa. Wykorzystanie technologii teleinformatycznych, w tym internetowych ma szansę radykalnie zmienić sposób funkcjonowania administracji, zdrowia, kultury, a zarazem pomóc w niwelowaniu różnic rozwojowych w skali kraju, pomiędzy miastami, a peryferiami w województwie. Rozwój usług świadczonych drogą elektroniczną umożliwi mieszkańcom lepszy dostęp do usług publicznych, szczególnie osobom z terenów wiejskich lub mniejszych miejscowości.

Wyrównywaniu szans edukacyjnych służyć będzie interwencja polegająca na zapewnieniu odpowiedniego standardu infrastruktury edukacyjnej niezbędnej do poprawy jakości kształcenia i wzrostu poziomu wykształcenia mieszkańców województwa oraz polepszenia dostępu do edukacji. Natomiast efektywne wykorzystanie zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego przyczyni się do poprawy atrakcyjności regionu jako miejsca zamieszkania i spędzania czasu wolnego.

Skoncentrowanie wsparcia infrastruktury społecznej na inwestycjach odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby, uwzględniające zmiany w strukturze demograficznej społeczeństwa, sytuację epidemiologiczną i zapotrzebowanie na usługi medyczne wpłynie na zmniejszenie czynników ryzyka zagrażających zdrowiu oraz pomnażanie potencjału zdrowotnego mieszkańców województwa. Inwestycje adresowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i powiązane z procesem aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, przyczynią się do walki z ubóstwem, wzmacniania procesu włączania społecznego, czy rozwijania umiejętności samodzielnego funkcjonowania osób zależnych w społeczeństwie.

Uzupełnieniem ww. działań będzie wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej obszarów zmarginalizowanych na obszarach miejskich oraz wsparcie inwestycji dokonywanych w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Konstrukcja osi warunkuje potrzebę podjęcia kompleksowych i zintegrowanych działań na rzecz grup docelowych wymagających wsparcia, jak również konieczność silnego, także w ujęciu przestrzennym, powiązania powyższych kwestii z inwestycjami realizowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Ponadto zaproponowana konstrukcja osi przyczyni się do osiągnięcia założeń programu, w obszarach w których realizacja inwestycji jedynie przy wsparciu środków EFS nie byłaby wystarczająca.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 179 320 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.1	Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną
2. Cel/e szczegółowe/e	Działanie 8.1	Zwiększenie poziomu korzystania z usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.

działania/ poddziałania	<p>Niska gęstość zaludnienia i rozproszona sieć osadnicza województwa podlaskiego ogranicza dostępność mieszkańców i przedsiębiorców do wielu usług publicznych, które świadczone są w ośrodkach wyższego rzędu (powiatowych lub wojewódzkim). Niezwykle istotne są zatem poprawa i wyrównanie warunków dostępu do usług publicznych wszystkim mieszkańcom województwa, które będzie możliwe dzięki rozwojowi usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną z zakresu administracji, zdrowia oraz upowszechnieniu korzystania z e-usług wśród mieszkańców województwa podlaskiego. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy wiąże się również z potrzebą zwiększenia dostępu do zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych, w tym kultury i dziedzictwa kulturowego za pomocą nowych technologii.</p> <p>Interwencja w ramach Działania 8.1 będzie polegać na wsparciu przedsięwzięć dotyczących informatyzacji systemu świadczenia usług medycznych i zastosowania rozwiązań telemedycznych w systemie ochrony zdrowia; wdrażania usług elektronicznych w administracji. Wspierane będzie również wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie digitalizacji zasobów (w tym zasobów nauki, kultury i dziedzictwa kulturowego) będących w posiadaniu instytucji publicznych w celu zapewnienia powszechnego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej oraz ich ponownego wykorzystania związanego ze świadczeniem e-usług (z uwzględnieniem zapisów Dyrektywy nr 2013/37/UE). Ponadto dofinansowywane będą przedsięwzięcia dotyczące dostosowania elektronicznych usług i treści cyfrowych w powyższych obszarach do potrzeb społeczności mniejszościowych i osób z niepełnosprawnością.</p> <p>W dziedzinie usług świadczonych drogą elektroniczną wyzwaniem jest zwiększenie skali ich stosowania oraz poprawa jakości oferowanych usług, w tym na poziomie administracja – biznes, administracja – klienci indywidualni. Priorytetowo traktowane będą działania w ramach e-usług adresowanych do przedsiębiorstw i mieszkańców województwa, których spodziewane korzyści ekonomiczne będą najwyższe. Interwencja w zakresie e-usług będzie koncentrować się na dostarczeniu najbardziej dojrzałych usług (o stopniu dojrzałości 4 – tj. poziom transakcyjny⁹⁴), dopuszczając jednocześnie usługi o stopniu dojrzałości 3 – tj. dwustronna interakcja⁹⁵.</p> <p>Preferowane będą przedsięwzięcia, które pozytywnie wpływają na rozwój przedsiębiorczości i uproszczeń w administracji, wykazują efektywność kosztową planowanych działań, są komplementarne z inwestycjami realizowanymi w okresie 2007-2013 (z uwzględnieniem systemów tworzonych w ramach RPOWP 2007-2013), w ramach których przeprowadzane są wspólne postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez partnerów projektu, mają pozytywne oddziaływanie na środowisko, których proces przygotowania jest zaawansowany. Przy realizacji dofinansowanych projektów wymagana będzie zgodność z przyjętymi krajowymi i</p>
----------------------------	---

⁹⁴ Poziom transakcyjny usługi wiąże się z możliwością dokonania wszystkich czynności niezbędnych do załatwienia danej sprawy drogą elektroniczną.

⁹⁵ Usługa o charakterze dwustronnej interakcji umożliwia transfer danych w dwóch kierunkach: od usługodawcy do klienta oraz od klienta do usługodawcy.

		<p>międzynarodowymi standardami oraz przepisami prawa w zakresie danej inwestycji.</p> <p>Rezultatem działań związanych z upowszechnieniem wykorzystania TIK w opiece zdrowotnej, administracji, kulturze, informacji przestrzennej będzie zwiększenie poziomu korzystania z usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną oraz ich jakości. Wsparcie rozwoju e-administracji w regionie przyczyni się do skrócenia czasu i usprawnienia obsługi klientów administracji, co w konsekwencji doprowadzi do poprawy dostępu do usług mieszkańców województwa i przedsiębiorców. Ponadto rozwój e-zdrowia doprowadzi do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców regionu poprzez lepszą koordynację funkcjonowania jednostek służby zdrowia, dostęp do elektronicznej dokumentacji medycznej, czy możliwość skorzystania z nowoczesnych rozwiązań z zakresu telemedycyny i teleopieki w regionie. Natomiast digitalizacja zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych umożliwi mieszkańcom województwa powszechny dostęp do tych zasobów w postaci cyfrowej oraz wytworzenie na ich podstawie nowych usług cyfrowych przez podmioty spoza sektora publicznego.</p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego 2) Liczba utworzonych API
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych 2) Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego 3) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych, O/K/M 4) Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja 5) Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja 6) Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A) 7) Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego 8) Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API 9) Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne
5. Typy projektów	Działanie 8.1	<p>1. Rozwój usług elektronicznych w administracji</p> <p>Wsparcie zostaną objęte przedsięwzięcia służące rozwojowi usług elektronicznych w administracji na terenie województwa podlaskiego w zakresie obejmującym w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) aktualizację i integrowanie katalogu świadczonych e-usług - w tym elektroniczną nową usług, bądź poprawę funkcjonalności oraz e-dojrzałości istniejących usług; zapewnienie integracji świadczonych e-usług z usługami dostępnymi poprzez platformę ePUAP; przygotowanie wzorów dokumentów i formularzy elektronicznych, dla

których organem właściwym do określenia wzoru jest organ jst;

- b) promocję e- usług administracji publicznej (tylko jako element projektu);
- c) udostępnienie zasobów rejestrów publicznych innym podmiotom publicznym oraz klientom administracji na drodze elektronicznej,
  - w tym w zakresie informacji przestrzennej i publicznych rejestrów geodezyjnych – przedsięwzięcie dotyczące modernizacji i cyfryzacji ewidencji gruntów i budynków (EGIB) mające na celu jej ujednoczenie, poprawę jakości danych o gruntach, budynkach i lokalach, dostosowanie dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej do wymogów norm prawnych, przekształcenie istniejących zbiorów do postaci cyfrowej, budowy baz danych obiektów topograficznych (BDOT500), geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT) oraz wdrażania zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach (ZSIN). Niezbędnymi elementami przedsięwzięcia będą również zapewnienie interoperacyjności danych przestrzennych krajowej, regionalnej i lokalnej infrastruktury informacji przestrzennej, bezpieczeństwa danych i systemów teleinformatycznych oraz budowa i rozbudowa narzędzi informatycznych do przeglądania i udostępniania rejestrów publicznych EGIB, BDOT500, GESUT, ZSIN.
- d) zakup i wdrożenie aplikacji/oprogramowania zapewniającego elektroniczną dostępność urzędu i jego usług dla osób z niepełnosprawnością oraz społeczności mniejszościowych jako jeden z elementów projektu a) – c).
- e) rozwój niezbędnej infrastruktury informatycznej w administracji jako jeden z elementów projektu a) – c), w tym w szczególności zakup, wdrożenie i rozbudowę aplikacji i systemów bazodanowych, służących poprawie efektywności zarządzania oraz upowszechnianiu komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych, np.: aplikacji i systemów mających na celu:
  - informatyzację usług i procedur wewnętrznych,
  - zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz przetwarzania danych osobowych,
  - elektroniczne zarządzanie zasobami, dokumentami i rejestrami publicznymi;

2. Rozwój e-zdrowia

Wsparciem zostaną objęte przedsięwzięcia służące informatyzacji systemu usług medycznych oraz wdrażaniu rozwiązań telemedycznych w systemie ochrony zdrowia w zakresie obejmującym w szczególności:

- a) integrację i zapewnienie interoperacyjności systemów teleinformatycznych w ochronie zdrowia; w tym przedsięwzięcia polegające na dostosowaniu systemów teleinformatycznych placówek ochrony zdrowia do wymiany z platformą regionalną Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie oraz z Systemem Informacji Medycznej platform krajowych P1 i P2 (Placówki ochrony zdrowia rozumiane jako podmioty lecznicze prowadzące

		<p>działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 112, poz. 654), które świadczą usługi zdrowotne finansowane ze środków publicznych.);</p> <p>b) implementację standardów wymiany dokumentacji medycznej opracowanych na poziomie krajowym i wdrożenie systemów elektronicznej dokumentacji medycznej w placówkach ochrony zdrowia (projekty dotyczące elektronicznej dokumentacji medycznej muszą uwzględniać <i>Wytyczne, zasady i rekomendacje dla usługodawców w zakresie budowy i stosowania systemu bezpiecznego przetwarzania elektronicznej dokumentacji medycznej</i> oraz reguły tworzenia Elektronicznej Dokumentacji Medycznej wydane przez CSIOZ;</p> <p>c) zwiększenie stopnia wykorzystania systemów elektronicznych repozytoriów wytycznych podstępowania medycznego i ścieżek klinicznych, systemów wspomagania decyzji medycznych poprzez zakup i wyposażenie placówek ochrony zdrowia w ww. systemy lub dostosowanie systemów placówek ochrony zdrowia do współpracy z ww. systemami;</p> <p>d) zakup, tworzenie i wdrażanie w placówkach ochrony zdrowia systemów telemonitoringu stanu zdrowia pacjenta (w tym z obszaru homemonitoringu), telesystemów umożliwiających zdalne sterowanie procesem treningów rehabilitacyjnych, systemów umożliwiających konsultacje telemedyczne, systemów informatycznych do digitalizacji i obrazowania wyników badań umożliwiających ich przesłanie w postaci cyfrowej;</p> <p>e) wyposażenie placówek ochrony zdrowia w narzędzia i urządzenia niezbędne do stosowania rozwiązań z zakresu telemedycyny;</p> <p>f) zakup i wdrożenie aplikacji/oprogramowania ułatwiających dostęp do usług medycznych dla osób z niepełnosprawnością jako jeden z elementów projektu a) – e).</p> <p>3. Digitalizacja zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych oraz ich ponowne wykorzystanie</p> <p>W zakresie digitalizacji zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych wsparciem zostaną objęte przedsięwzięcia służące:</p> <p>a) przetwarzaniu na treści cyfrowe zasobów sektora publicznego – budowa, zakup lub rozbudowa systemów i sprzętu do prowadzenia prac digitalizacyjnych;</p> <p>b) przechowywaniu i udostępnianiu zasobów sektora publicznego w celu zapewnienia powszechnego dostępu do zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ich ponownego wykorzystania (z uwzględnieniem zapisów Dyrektywy nr 2013/37/UE) związanego ze świadczeniem na ich podstawie e-usług – budowa, zakup i rozbudowa baz i platform zapewniających warunki bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych, scalania informacji o zdigitalizowanych zasobach oraz udostępniania treści cyfrowych;</p> <p>c) zapewnieniu elektronicznej dostępności zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych dla osób z niepełnosprawnością i społeczności mniejszościowych</p>
--	--	---

jako jeden z elementów projektu a) – b) – zakup i wdrożenie niezbędnych aplikacji/oprogramowania.

Przez zasoby będące w posiadaniu instytucji publicznych rozumie się: informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, informację sektora publicznego w rozumieniu dyrektywy 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (w brzmieniu zmienionym przez dyrektywę 2013/37/UE zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego), zasoby audiowizualne, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania, zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystania, zasoby nauki, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania. Wyłączone ze wsparcia będą projekty dotyczące digitalizacji zasobów, w odniesieniu do których nie zostały uregulowane prawa autorskie. Udostępniając zasoby publiczne, podmiot zobowiązany powinien kierować się następującymi zasadami ogólnymi określonymi w projekcie założeń Ustawy o otwartych zasobach publicznych z dnia 21.12.2012 r.: zasadą otwartości, zasadą dostępności, zasadą jakości, zasadą użyteczności, zasadami przejrzystości oraz udostępniać interfejs programistycznego (API) w ramach realizowanych projektów

Dodatkowe uwarunkowania:

I. Wspierane projekty z zakresu usług cyfrowych:

- interoperacyjność⁹⁶ z istniejącymi i planowanymi e-usługami oraz komponentami projektów e-administracji na poziomie krajowym i regionalnym, w tym realizowanymi w ramach POPC 2014-2020 lub PO WER 2014-2020;
- komplementarność projektów z zakresu informacji przestrzennej na poziomie regionalnym względem działań podejmowanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii.

II. Projekty z obszaru e-zdrowia powinny spełniać następujące warunki:

- komplementarność przedsięwzięć polegających na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej względem krajowych platform w systemie ochrony zdrowia (P1 i P2) oraz nie dublowanie funkcjonalności przewidzianych w platformach P1 i P2;
- zgodność przedsięwzięć z obszaru e-zdrowia z Planem działań w sektorze zdrowia, uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia;
- zgodność z obowiązującymi wymaganiami zawartymi w przepisach dotyczących informatyzacji w dziedzinie zdrowia, opieki zdrowotnej, praw pacjenta, zawodu lekarza i lekarza dentystry oraz innych aktach prawnych.

III. W przypadku wszystkich projektów w działaniu 8.1

		<ul style="list-style-type: none"> - inwestycje w „twardą infrastrukturę⁹⁷” będą dopuszczalne w ograniczonym zakresie, wyłącznie jako element uzupełniający projekt. Warunkiem wparcia będzie wykazanie przez beneficjenta, że inwestycje w taką infrastrukturę są niezbędne do realizacji celów projektu oraz wynikają z analizy potwierdzającej niedostępność zasobów beneficjenta/partnera projektu; - dostosowanie systemów/aplikacji/oprogramowania do potrzeb osób z niepełnosprawności powinno uwzględniać standardy Content Accessibility Guidelines 2.0 (WCAG 2.0).
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.1	<p>Typ projektów nr 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną; - administracja rządowa: w zakresie projektów o zasięgu wyłącznie regionalnym; - partnerstwa wyżej wymienionych podmiotów. <p>Typ projektów nr 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia; - podmioty lecznicze (w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 112, poz. 654), - przedsiębiorstwa - jedynie w przypadku projektów dotyczących ponownego wykorzystania ISP - partnerstwa ww. podmiotów <p>Typ projektów nr 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, - podmioty wykonujące usługi użyteczności publicznej na podstawie umowy zawartej z jst, - instytucje kultury, określone w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. z 2012 r., poz. 406 z późn. zm.), które prowadzą swoją działalność na poziomie regionalnym/lokalnym⁹⁸, - organizacje pozarządowe, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,

⁹⁶ Wszystkie wspierane systemy informatyczne, aplikacje, bazy danych, platformy w ramach projektów muszą spełniać m.in. wymagania określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych

⁹⁷ Inwestycje w infrastrukturę „twardą” rozumiane jako inwestycje w infrastrukturę inną niż informatyczna w zakresie wyłącznie sprzętu i wyposażenia instalowanego w istniejących obiektach wraz z niezbędnymi pracami instalacyjnymi zapewniającymi poprawne i bezpieczne funkcjonowanie zakupionego sprzętu.

⁹⁸ Z wsparcia wykluczone są instytucje kultury, które mogą otrzymać dofinansowane w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

		<ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi działalność oświatową i edukacyjną - partnerstwa ww. podmiotów. <p>Forma prawna beneficjenta zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.1	<p>Typ projektu 1: przedsiębiorcy i mieszkańcy województwa korzystający bezpośrednio lub pośrednio z cyfrowych usług,</p> <p>Typ projektu 2: pacjenci, placówki ochrony zdrowia, pracownicy placówek ochrony zdrowia,</p> <p>Typ projektu 3: mieszkańcy województwa,</p>
8. Instytucja pośrednicząca)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.1	Region słabiej rozwinięty - 40 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.1	<ul style="list-style-type: none"> - koordynacja terminów organizacji konkursów; - Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020; - kryteria wyboru projektów w zakresie komplementarności; - w odniesieniu do e-zdrowia: Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. - "Linia Współpracy rządu i samorządu" opracowana przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji celem zapewnienia interoperacyjności systemów teleinformatycznych, - Zespół ds. koordynacji powołanym przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.1	<p>Tryb konkursowy - podstawowy tryb wyboru</p> <p>Tryb pozakonkursowy może mieć zastosowanie w stosunku do operacji w obszarze informacji przestrzennej i publicznych rejestrów geodezyjnych (w przypadku tzw. monopolu kompetencyjnego).</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP</p>
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.1	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania	Działanie 8.1	Zastosowanie mechanizmu finansowania krzyżowego przewiduje się w odniesieniu do szkoleń i usług doradczych związanych z wdrożeniem e-usług jako uzupełnienie projektu.

<i>cross-financingu</i> (%)		Wartość wydatków planowanych we wniosku o dofinansowanie projektu w ramach cross-financingu co do zasady nie może stanowić więcej niż 10% wszystkich wydatków kwalifikowalnych projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.1	Luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.1	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.1	<p>W zakresie informatyzacji usług w ochronie zdrowia, jeżeli wsparcie spełni przesłanki pomocy publicznej, pomoc taka będzie mogła być udzielana na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu 2) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488) <p>W zakresie digitalizacji i udostępniania zasobów kultury i dziedzictwa kulturowego w postaci cyfrowej, jeżeli wsparcie spełni przesłanki pomocy publicznej, pomoc taka będzie mogła być udzielana na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego na podstawie art. 53 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu); 2) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488)

<p>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – max. 85% Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
<p>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – max. 85% Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
<p>22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – 15% Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p>
<p>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>Działanie 8.1</p>	<p>Nie dotyczy</p>

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.2	Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
	Poddziałanie 8.2.1	Infrastruktura przedszkolna, kształcenia zawodowego i ustawicznego
	Poddziałanie 8.2.2	Infrastruktura edukacyjna na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	<p>1. Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej,</p> <p>2. Lepsze warunki kształcenia ustawicznego i zawodowego</p> <p>Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci, szczególnie z obszarów wiejskich oraz zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej powinno być uzupełnione inwestycjami w infrastrukturę przedszkolną, w szczególności gdzie występuje słaby dostęp do tego typu usług. Dzięki zapewnieniu lepszego dostępu do placówek wychowania przedszkolnego świadczących wysokiej jakości usługi opieki przedszkolnej wzrośnie liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.</p> <p>Jednym z głównych wyzwań przed jakimi stoi województwo podlaskie jest również sprawne, wysokiej jakości kształcenie zawodowe i ustawiczne, dostosowane do potrzeb gospodarczych i społecznych regionu.</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę muszą uwzględniać komplementarność wsparcia ze wsparciem w ramach działania 3.1, 3.2 i 3.3 oraz być realizowane w powiązaniu z projektami wdrażanymi w ramach ww. działań. Inwestycje w zakresie EFRR mają stanowić jedynie element uzupełniający interwencję EFS.</p>
	Poddziałanie 8.2.2	<p>1. Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej na obszarze BOF,</p> <p>2. Lepsze warunki kształcenia ustawicznego i zawodowego na obszarze BOF</p> <p>3. Lepsze warunki do promocji nauki i innowacji</p> <p>Celem w obszarze inwestycji w infrastrukturę edukacyjną jest zwiększenie wykorzystania w edukacji innowacyjnych rozwiązań oraz wzrostu zainteresowania naukami ścisłymi. Służyć temu będzie wspieranie rozwoju usług dydaktycznych świadczonych przez instytucje popularyzujące naukę i innowacje.</p> <p><i>Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF</i></p>
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Nie określono wskaźników rezultatu bezpośredniego dla Poddziałania 8.2.1.
	Poddziałanie 8.2.2	1) Liczba osób objętych działaniami instytucji popularyzujących naukę i innowacje
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	1) Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego

		<ul style="list-style-type: none"> 2) Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej 3) Potencjał objęte wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub Infrastruktury edukacyjnej (CI 35) 4) Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
	Poddziałanie 8.2.2	<ul style="list-style-type: none"> 1) Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego 2) Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej 3) Liczba wspartych instytucji popularyzujących naukę i innowacje 4) Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub Infrastruktury edukacyjnej (CI 35) 5) Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełno sprawnościami
5. Typy projektów	Poddziałanie 8.2.1	<p>1. Inwestycje w infrastrukturę wychowania przedszkolnego⁹⁹, mające na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) utworzenie nowych miejsc w ramach edukacji przedszkolnej; b) dostosowanie infrastruktury do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym i przygotowanie zaplecza socjalno-bytowego dla dzieci i nauczycieli, w szczególności w przypadku konieczności dostosowania obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnością. <p>Inwestycja rozumiana jako budowa, rozbudowa, przebudowa, remont infrastruktury, w tym adaptacja i dostosowanie pomieszczeń; zagospodarowanie terenu w szczególności w zakresie utworzenia i wyposażenia placu zabaw. Działaniem uzupełniającym do powyższych inwestycji może być wyposażenie placówek wychowania przedszkolnego w sprzęt i pomoce optymalizujące proces kształcenia jako jeden z elementów projektu. Budowa nowych obiektów jedynie w przypadku udokumentowania braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków.</p> <p>2. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, kształcenia ustawicznego, państwowych wyższych szkół zawodowych oraz infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych, mające na celu dostosowanie oferty do potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy, przystosowanie oferty do kierunków rozwojowych województwa (zgodnie ze strategią inteligentnych specjalizacji) oraz stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej, będą realizowane w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rozbudowy, przebudowy oraz funkcjonalnego dostosowania bazy lokalowej, bazy techniczno-dydaktycznej szkół i placówek kształcenia zawodowego i ustawicznego służąca

⁹⁹ Wychowanie przedszkolne zgodnie z definicją rozdz. 2, art. 14 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

		<p>doskonaleniu zawodowemu i praktycznej nauce zawodu,</p> <ul style="list-style-type: none"> b) tworzenia i modernizacji pracowni, warsztatów, laboratoriów do praktycznej nauki zawodu; c) wyposażenia parku maszynowego, wyposażenia bazy dydaktyczno-technicznej w sprzęt, narzędzia, urządzenia służące doskonaleniu zawodowemu i praktycznej nauce zawodu w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego oraz ustawicznego d) rozbudowy, przebudowy, remont centrów kształcenia zawodowego i praktycznego oraz ich wyposażenia; e) rozbudowy, adaptacji i modernizacji infrastruktury dydaktycznej państwowych wyższych szkół zawodowych f) wyposażenia bazy dydaktyczno-technicznej w nowoczesny sprzęt, narzędzia, urządzenia służącej praktycznej nauce zawodu w państwowych wyższych szkołach zawodowych, g) dostosowania obiektów kształcenia zawodowego, ustawicznego i państwowych wyższych szkół zawodowych oraz ich wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnością jako jeden z elementów projektu. <p>Warunkiem koniecznym realizacji inwestycji w infrastrukturę wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego i ustawicznego jest przedstawienie diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych celem zapewnienia długoterminowej efektywności kosztowej zrealizowanych przedsięwzięć.</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę państwowych wyższych szkół zawodowych muszą być zgodne ze specjalizacjami regionalnymi oraz zostać poparte wnikliwą analizą wykonalności i trwałości finansowej uwzględniającej demografię i sytuację na regionalnym rynku pracy; konieczne jest uzyskanie przez samorząd województwa każdorazowej pozytywnej opinii MNiSW. Opinia powinna uwzględniać m. in. priorytety krajowej polityki szkolnictwa wyższego, kwestie demograficzne, możliwości utrzymania infrastruktury po zakończeniu finansowania funduszy strukturalnych oraz komplementarność z działaniami EFS podejmowanymi w ramach PO WER 2014-2020.</p> <p>Celem realizacji zasad zrównoważonego rozwoju zakupywany sprzęt w ramach przedmiotowego działania powinien zawierać etykietowanie środowiskowe.</p>
	Poddziałanie 8.2.2	<p><i>Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF</i></p> <p>Wszystkie wymienione w poddziałaniu 8.2.1 warunki dotyczą również odpowiednich typów operacji w ramach poddziałania 8.2.2.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.2	

	Poddziałanie 8.2.1	<p>wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - typ projektu 1: organy prowadzące przedszkola, oddziały przedszkolne i inne formy wychowania przedszkolnego - typ projektu 2: organy prowadzące szkoły i placówki kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz państwowe wyższe szkoły zawodowe. <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
	Poddziałanie 8.2.2	<i>Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF</i>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	<p>Typ projektu 1: dzieci w wieku przedszkolnym, rodzice i opiekunowie dzieci w wieku przedszkolnym, nauczyciele zatrudnieni w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w tym w przedszkolach specjalnych i integracyjnych.</p> <p>Typ projektu 2: uczniowie, wychowankowie, słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne; nauczyciele kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym nauczyciele placówek doskonalenia nauczycieli; studenci państwowych wyższych szkół zawodowych, nauczyciele akademicy z państwowych wyższych szkół zawodowych, pracodawcy i przedsiębiorcy, partnerzy społeczno-gospodarczy, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, osoby dorosłe od 18 roku życia, które z własnej inicjatywy podnoszą, uzupełniają kompetencje i kwalifikacje zawodowe.</p>
	Poddziałanie 8.2.2	<i>Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF</i>
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.2	Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.2	Region słabiej rozwinięty - 36 400 000
	Poddziałanie 8.2.1	Region słabiej rozwinięty - Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF
	Poddziałanie 8.2.2	Region słabiej rozwinięty - Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF
	Działanie 8.2	

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 8.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – projekty zintegrowane – kryteria wyboru projektów w zakresie komplementarności interwencji w różnych działaniach – harmonogram ogłaszania konkursów,
	Poddziałanie 8.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – projekty zintegrowane – kryteria wyboru projektów w zakresie komplementarności interwencji w różnych działaniach – harmonogram ogłaszania konkursów
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.2	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT BOF)
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
	Poddziałanie 8.2.2	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP (Tryb pozakonkursowy może dotyczyć jedynie infrastruktury kształcenia zawodowego oraz popularyzacji nauki pod warunkiem identyfikacji projektów w Strategii ZIT Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.2	
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.2	Luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b) jeśli dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.2	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	

		obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Jeżeli wsparcie spełni przesłanki pomocy publicznej, pomoc taka będzie mogła być udzielana na podstawie programu pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
	Poddziałanie 8.2.2	Nie dotyczy
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Max. 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
	Poddziałanie 8.2.2	Max. 85% Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Maksymalnie 95% ¹⁰⁰ Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
	Poddziałanie 8.2.2	Maksymalnie 85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	5% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.
	Poddziałanie 8.2.2	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Minimalna wartość projektu: 100 000 zł
	Poddziałanie 8.2.2	Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	

¹⁰⁰ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

kwalikowalnych projektu (PLN)		
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.3	Ochrona dziedzictwa kulturowego
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.3	Efektywne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i instytucji kultury Województwo podlaskie posiada walory kulturowe wynikające przede wszystkim z odrębności kulturowej, religijnej i narodowościowej oraz położenia transgranicznego. Rezultatem interwencji w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego będzie wzrost partycypacji społeczeństwa w kulturze odzwierciedlający się m.in. poprzez wskaźnik zwiedzających muzea i wystawy. Odpowiednie wykorzystanie dziedzictwa kulturowego regionu może przyczynić się do wzrostu zatrudnienia, jak również – poprzez dywersyfikację oferty turystycznej – bardziej zrównoważonego wykorzystania środowiska. Dla osiągnięcia tego stanu konieczna jest poprawa stanu zachowania dziedzictwa, jak również stworzenie możliwości jego bezpiecznej eksploatacji przez ogół społeczeństwa, w tym osoby z niepełnosprawnościami.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.3	1) Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.3	1) Liczba zabytków objętych wsparciem 2) Liczba instytucji kultury objętych wsparciem 3) Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9) 4) Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem 5) Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

<p>5. Typy projektów</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>1. Przedsięwzięcia w zakresie ochrony zabytków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace konserwatorskie, restauratorskie, dotyczące odbudowy, przebudowy przy obiektach zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków) wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i informacyjną, - kompleksowe zagospodarowanie terenu wokół obiektów dziedzictwa kulturowego, - dostosowanie obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego do potrzeb osób niepełnosprawnych, - inwestycje dotyczące zabezpieczeń obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.). <p>2. Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów i ich zabezpieczenia, - zakup trwałego wyposażenia wpływającego na unowocześnienie obiektów, w tym m.in. sprzętu wystawienniczego, magazynowego, technicznego i multimedialnego, - wyposażenie obiektów w celu ułatwienia dostępu osobom niepełnosprawnym, - dostosowanie obiektów zabytkowych do działalności kulturalnej, przy ewentualnym połączeniu jej z działalnością komercyjną. <p>Działania z wykorzystaniem i rozwojem aplikacji i usług TIK w tym digitalizacja jedynie w przypadku gdy stanowią uzupełniający i integralny element szerszego projektu.</p> <p>Nie przewiduje się budowy od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej oraz wspierania przedsięwzięć mających na celu organizację imprez o charakterze kulturalnym, takich jak wystawy, festiwale itp.</p>
<p>6. Typ beneficjenta</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>Kluczowym wyznacznikiem zakwalifikowania danego podmiotu jako beneficjenta nie będzie forma prawna wnioskodawcy, a przedmiot jego działalności. Wsparcie otrzymają w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną, - organizacje pozarządowe nie działające w celu osiągnięcia zysku, prowadzące działalność statutową w obszarze kultury, - spółki prawa handlowego nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, - instytucje kultury z sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej,

		<p>– jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (państwowe osoby prawne).</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.3	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 8.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.3	Region słabiej rozwinięty - 10 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.3	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.3	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.3	Wsparciem mogą być objęte jedynie projekty infrastrukturalne o małej skali tj. o wartości nie większej niż 5 mln euro kosztów całkowitych
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 8.3	Wsparcie doradczo-szkoleniowe związane bezpośrednio z realizowanym projektem inwestycyjnym. Max. 10% kosztów kwalifikowanych projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.3	Metoda luki finansowej jeśli dotyczy

<p>18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie w oparciu o program pomocowy wydany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego na podstawie art. 53 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488)
<p>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
<p>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>95%¹⁰¹ Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.</p>
<p>22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>55% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.</p>
<p>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>Maksymalna wartość projektu - 5 mln euro kosztów całkowitych</p>
<p>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>Działanie 8.3</p>	<p>Typu projektu 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 50 000 zł ▪ maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 5 000 000 zł

¹⁰¹ Zgodnie z kontraktem terytorialnym

		Typu projektu 2: <ul style="list-style-type: none"> ▪ minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 50 000 zł ▪ maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – 2 000 000 zł
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 8.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 8.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.4	Infrastruktura społeczna
	Poddziałanie 8.4.1	Infrastruktura ochrony zdrowia
	Poddziałanie 8.4.2	Infrastruktura usług socjalnych w obszarze BOF
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.4	Poprawa dostępności i wystandaryzowanie usług społecznych w obszarze ochrony zdrowia i usług socjalnych
	Poddziałanie 8.4.1	Poprawa dostępności i wystandaryzowanie usług społecznych w obszarze ochrony zdrowia Negatywne tendencje demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa oraz wysoką zachorowalnością i umieralnością spowodowaną chorobami cywilizacyjnymi niosą szereg wyzwań w obszarze ochrony zdrowia. Mając na uwadze rozwój społeczno-gospodarczy oraz poprawę jakości życia w regionie, niezbędnym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu infrastruktury społecznej i dostępności do niej – w tym w zakresie opieki zdrowotnej. Jednym z głównych problemów jest nadal ograniczony dostęp do sprzętu medycznego (szczególnie wysokospecjalistycznego), co wskazuje na potrzeby inwestycyjne w tym zakresie. Poddziałanie ma na celu wsparcie infrastruktury w obszarze zdrowia, które przełoży się na wzrost jakości świadczenia usług, ich dostępności oraz wzrost kompetencji kadr medycznych. Działania z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia, uzupełnione o inicjatywy w zakresie kształtowania prozdrowotnego stylu życia, przyczynią się do zmniejszenia zachorowalności i umieralności spowodowanej chorobami cywilizacyjnymi, co w konsekwencji będzie wiązało się ze zmniejszeniem

		zjawiska przerywania czy całkowitej rezygnacji z aktywności zawodowej.
	Poddziałanie 8.4.2	Poprawa dostępności i wystandaryzowanie usług społecznych w obszarze usług socjalnych Poddziałanie dotyczy infrastruktury niezbędnej do świadczenia usług społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w powiązaniu z procesem aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług. Przyczyni się ono do walki z ubóstwem i wzmocnienia procesu włączenia społecznego. Wsparciu będzie podlegać infrastruktura umożliwiająca m.in. usamodzielnienie niepełnosprawnych intelektualnie poprzez rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Istotnym jest, aby infrastruktura dla ww. usług była możliwie blisko potrzebujących. Poddziałanie obejmuje rozwój infrastruktury usług społecznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.4	
	Poddziałanie 8.4.1	1) Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)
	Poddziałanie 8.4.2	2) Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ramach BOF
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.4.	
	Poddziałanie 8.4.1	1) Liczba wspartych podmiotów leczniczych 2) Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej 3) Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
	Poddziałanie 8.4.2	1) Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 2) Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej
5. Typy projektów	Działanie 8.4	
	Poddziałanie 8.4.1	Projekty z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia: 1. Inwestycje w ramach infrastruktury dedykowanej osobom dorosłym w obszarze chorób, które są istotną przyczyną dezaktywizacji zawodowej tj. w zakresie chorób układu krążenia, nowotworowego, chorób układu kostno-stawowo-mięśniowego, chorób układu oddechowego, chorób psychicznych); 2. Inwestycje na rzecz osób dorosłych, ukierunkowane na specyficzne dla regionu grupy chorób, które są istotną przyczyną dezaktywizacji zawodowej i stanowią istotny problem zdrowotny populacji województwa (inne niż wymienione w pk.1). Choroby i problemy zdrowotne zostaną wskazane w mapie potrzeb zdrowotnych; 3. Inwestycje w zakresie ginekologii, położnictwa, neonatologii, pediatrii oraz w innych obszarach, gdzie występuje leczenie dzieci; 4. Inwestycje w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej;

		<p>5. Inwestycje służące przejściu z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych głównie w zakresie świadczeń realizowanych w POZ ukierunkowanych na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci (opieka koordynowana z uwzględnieniem zintegrowanych form opieki środowiskowej) Np. inwestycje wprowadzające zmiany w sposobie zapewniania opieki i wsparcia dla pacjentów przebywających w zakładach opieki pielęgnacyjnej i długoterminowej zastępujące te zakłady usługami rodzinnymi świadczonymi na poziomie społeczności lokalnych. (Dostosowanie opieki zdrowotnej do problemów zdrowotnych pacjentów poprzez stosowanie tańszych lecz równie skutecznych metod leczenia);</p> <p>6. Inwestycje uzupełniające interwencję EFS w zakresie profilaktyki, wczesnej diagnostyki, leczenia chorób cywilizacyjnych oraz ograniczających aktywność zawodową.</p> <p>Pod pojęciem „inwestycje” zawiera się następujący katalog działań: wyposażenie podmiotów leczniczych w nowoczesny sprzęt medyczny, przebudowa, rozbudowa, remont obiektów związanych z ochroną zdrowia, prace remontowo- budowlane, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami, wyposażenie podmiotów w rozwiązania informatyczno-komunikacyjne (tylko jako element projektu), zakup sprzętu i aparatury do diagnostyki i terapii łącznie z pracami remontowymi wynikającymi z konieczności dostosowania pomieszczeń (sal operacyjnych lub zabiegowych) do użytkowania zakupionego sprzętu.</p> <p>W szczególności w ramach ww. typów przedsięwzięć przewiduje się realizację działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawiających stan wyposażenia podmiotów leczniczych w nowoczesny sprzęt medyczny, - dostosowujących zasoby podstawowej i ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej do potrzeb zdrowotnych mieszkańców w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu AOS i POZ, - wdrażających działania umożliwiające uzyskanie akredytacji lub certyfikatu jakości (jako element szerszego projektu), - poprawiających dostęp do opieki paliatywnej, psychiatrycznej, opieki długoterminowej, i rehabilitacji gł. Neurologicznej. <p>Warunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa obiektu dopuszczalna będzie tylko pod warunkiem konieczności wypełnienia luki w systemie i braku innego rozwiązania problemu. - Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. - Nie przewiduje się wsparcia:
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, ▪ części biurowo-administracyjnej placówek ochrony zdrowia. <p>– Warunkiem koniecznym realizacji poddziałania jest uzgodnienie interwencji przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia w ramach <i>Planu działań w sektorze zdrowia</i> oraz ujęcie inwestycji w ramach mapy potrzeb zdrowotnych.</p> <p>W RPOWP promowane będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują największą efektywność finansową, – przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych, – działania w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej, oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów – projekty z zakresu opieki koordynowanej mającej na celu wzmocnienie POZ i AOS oraz środowiskowych form opieki.
	Poddziałanie 8.4.2	<p><i>Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF</i></p> <p>Wsparciu będzie podlegać infrastruktura umożliwiająca, m.in. usamodzielnienie niepełnosprawnych intelektualnie poprzez rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Istotnym jest, aby infrastruktura dla ww. usług była możliwie blisko potrzebujących.</p>
6. Typ beneficjenta	<p>Działanie 8.4</p> <p>Poddziałanie 8.4.1</p>	<p>Kluczowym wyznacznikiem zakwalifikowania danego podmiotu jako beneficjenta nie będzie forma prawna wnioskodawcy, a przedmiot jego działalności. Beneficjentami mogą być m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; – przedsiębiorcy, – jednostki budżetowe – osoby wykonujące zawody medyczne lub mające zastosowanie w ochronie zdrowia – organizacje pozarządowe <p>(z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko - wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne).</p> <p>Program nie przewiduje także wsparcia w zakresie infrastruktury ochrony zdrowia dla publicznych uczelni medycznych lub publicznych uczelni prowadzących działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych. Nie przewiduje się wsparcia sanatoriów i uzdrowisk. Dofinansowaniu będą podlegały jedynie inwestycje realizowane przez podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</p>

		<p>W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do świadczenia usług najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania usług przez NFZ po zakończeniu realizacji projektu w ramach kontraktu (ze środków publicznych), a w przypadku jego braku ze środków własnych lub poprzez ich kontraktację w drodze umowy podpisanej z innym podmiotem posiadającym w danym okresie kontrakt z NFZ.</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
	Poddziałanie 8.4.2	<p>Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF</p> <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2	Nie dotyczy Instytucja Pośrednicząca - Stowarzyszenie ZIT BOF
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2	Nie dotyczy Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2	Region słabiej rozwinięty - 40 000 000 Region słabiej rozwinięty - 37 220 000 Region słabiej rozwinięty - 2 780 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2	<ul style="list-style-type: none"> - projekt zintegrowane - kryteria wyboru projektów - Strategia ZIT BOF - Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2	Nie dotyczy ZIT BOF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu	Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP

odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 8.4.2	Do uzgodnienia w procesie opiniowania Strategii ZIT BOF Tryb konkursowy lub pozakonkursowy – zgodnie z art. 35 ust. 2 i 3 ustawy o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.4	Luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b)
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.4	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.4	Co do zasady nie przewiduje się wystąpienia pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej, wsparcie będzie udzielane na podstawie pomocowego wydanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56 Rozporządzenia Komisji (EU) z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.4	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
	Poddziałanie 8.4.1	

na poziomie projektu	Poddziałanie 8.4.2	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 8.4	
	Poddziałanie 8.4.1	95% ¹⁰² Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
	Poddziałanie 8.4.2	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.4	
	Poddziałanie 8.4.1	Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 5% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.
	Poddziałanie 8.4.2	Projekty nie objęte pomocą publiczną - min. 15% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 8.4.1	
	Poddziałanie 8.4.2	

¹⁰²Zgodnie z kontraktem terytorialnym

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.5	Rewitalizacja
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.5	<p>Rewitalizacja fizyczna, gospodarcza i społeczna obszarów zmarginalizowanych</p> <p>Rewitalizacja rozumiana jako skoordynowany proces, prowadzony wspólnie przez władzę samorządową, społeczność lokalną i innych uczestników, będąca elementem polityki rozwoju i mająca na celu przeciwdziałania degradacji przestrzeni zurbanizowanej, zjawiskom kryzysowym, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych wymaga podejmowania wieloletnich, zintegrowanych działań. Osiągnięcie celów rewitalizacji wymaga aktywności w trzech sferach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gospodarczej (np. rozwój gospodarczy w skali obszaru rewitalizowanego, ograniczenie zjawiska bezrobocia, polityka dostępności mieszkań i umiarkowanych czynszów itp.); – społecznej (np. likwidacja lub ograniczenie zjawisk patologii społecznych, przeciwdziałanie masowej wymianie mieszkańców obszaru rewitalizowanego, dostępność usług publicznych itp.); – materialno-przestrzennej (np. w zakresie infrastruktury komunalnej, modernizacji zabudowy, w tym mieszkaniowej, przekształceń funkcjonalnych, porządkowania przestrzeni publicznych). <p>W ramach niniejszego działania zadania z zakresu odnowy obszarów miejskich koncentrować się będą na inwestycjach, których realizacja prowadzi do tworzenia warunków prowadzących do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych i wyprowadzenie zdegradowanych obszarów ze stanu kryzysowego. Program w zakresie niniejszego działania zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – powiązanie inwestycji infrastrukturalnych z realizacją działań uwzględniających cele społeczne; – realizację działań inwestycyjnych jedynie w przypadkach, kiedy służą one rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych; – koordynację czasową w procesie wyboru do finansowania wiązki wybranych typów interwencji wspieranych środkami obu funduszy.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.5	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach; 2) Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach;
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.5	<ol style="list-style-type: none"> 1) Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 2) Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach; 3) Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38); 4) Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI 37);
5. Typy projektów	Działanie 8.5	Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych obejmująca inwestycje infrastrukturalne ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społeczno-

	<p>gospodarczych na obszarze rewitalizowanym, wynikającym z Lokalnych Programów Rewitalizacji lub dokumentów równoważnych w zakresie rewitalizacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów, terenów i przestrzeni funkcjonalnie związanych z obiektem w tkance urbanistycznej miast w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, np. gospodarczych, społecznych, mieszkaniowych, edukacyjnych, kulturalnych 2. tworzenie systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego miast; 3. zagospodarowanie/uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni w tkance urbanistycznej miast wraz z przyległym otoczeniem; <p><u>Dodatkowe uwarunkowania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - W odniesieniu do projektów w zakresie kultury w obszarze rewitalizacji, wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczające się do infrastruktury małej skali (projekty o wartości nie większej niż 5 mln euro kosztów całkowitych); ▪ przyczyniające się do osiągnięcia wymiernych i trwałych korzyści społeczno-gospodarczych oraz realizowane są w ramach szerszego planu rozwoju danego terytorium. - Jako element szerszej koncepcji, przyczyniającej się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych, wynikający z lokalnego planu rewitalizacji oraz stanowiący mniejszość wydatków w danym projekcie, dopuszcza się dofinansowanie wymiany lub modernizacji zdegradowanej infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem (m.in. drogi gminne i powiatowe, ulice prowadzące do dzielnic mieszkalnych, drogi osiedlowe, skrzyżowania łączące różne rodzaje dróg oraz małe obiekty inżynieryjne, chodniki, przejścia dla pieszych, ścieżki rowerowe, parkingi), ▪ oraz sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, ciepłowniczej i energetycznej. - Rewitalizacja tkanki mieszkaniowej obejmuj jedynie wspólne części wielorodzinnych budynków mieszkalnych. <p>Wsparciu nie podlegają co do zasady inwestycje polegające na budowie nowych budynków. Wyjątek stanowią projekty polegające na odtworzeniu zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację, które muszą zostać poparte szczegółową analizą ekonomiczną potwierdzającą efektywność takiego rozwiązania.</p> <p>Przedsięwzięcia w zakresie rewitalizacji muszą być realizowane jako kompleksowe i zintegrowane projekty dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru. Kompleksowa rewitalizacja koncentrować się</p>
--	--

		<p>powinna nie tylko na rewitalizacji przestrzeni, procesie przebudowy lub adaptacji wybranych obszarów, ale przede wszystkim na działaniach o charakterze społecznym na rzecz aktywizacji i integracji społeczno-gospodarczej, ograniczenia koncentracji ubóstwa, sprzyjających włączeniu społecznemu, podniesienia jakości życia lokalnych społeczności, poprawy dostępu do usług społecznych, a w aspekcie gospodarczym na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspierania gospodarki społecznej, itd.</p> <p>Projekty, w których planowana jest modernizacja budynków, powinny uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz tam gdzie to jest zasadne podnosić efektywność energetyczną, przy czym działania związane z modernizacją energetyczną budynków zostaną objęte interwencją tylko w sytuacji gdy stanowią element szerszego kompleksowego przedsięwzięcia w ramach rewitalizacji danego obszaru.</p> <p>Projekty mogą być realizowane wyłącznie w obszarze funkcjonalnym ośrodka wojewódzkiego, ośrodkach subregionalnych i powiatowych.</p>
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.5	<ol style="list-style-type: none"> 1) Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2) Jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, 3) Organizacje pozarządowe, 4) Podmioty działające w oparciu o ustawę o partnerstwie publiczno-prywatnym, 5) Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, 6) Kościoły i inne związki wyznaniowe 7) Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, 8) Podmioty ekonomii społecznej, 9) Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, 10) Towarzystwa budownictwa społecznego. <p>Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).</p>
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.5	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 8.5	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.5	22 920 000

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.5	<ul style="list-style-type: none"> – projekty zintegrowane – kryteria wyboru projektów
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.5	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – IZ RPOWP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.5	W odniesieniu do projektów związanych z rewitalizacją obiektów dziedzictwa kulturowego i kultury, wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia ograniczające się do infrastruktury małej skali (projekty o wartości nie większej niż 5 mln euro kosztów całkowitych).
15. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 8.5	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.5	Luka w finansowaniu
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.5	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowanych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowanych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz stosowania uproszczonych form rozliczeń wydatków będzie rozpatrywana przez IZ RPOWP/IP. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz stosowania uproszczonych form IZ RPOWP/IP będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.5	Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w szczególności odpowiednio:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 56; 2. pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 53; 3. pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w oparciu o art. 38, 39 i 49;
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 8.5	85% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 8.5	95% ¹⁰³ Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami. Ostateczny poziom dofinansowania - podany w ogłoszeniu o konkursie.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.5	5% Projekty objęte pomocą publiczną - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 8.5	Projekty w zakresie kultury – nie więcej niż 5 mln euro kosztów całkowitych
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 8.5	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 8.5	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.5	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze	Działanie 8.5	Nie dotyczy

¹⁰³zgodnie z kontraktem terytorialnym

warunki przyznawania		
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.5	Nie dotyczy

Działanie 8.6 - Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego – opis zostanie uzupełniony w toku dalszych prac z przedstawicielami LGD w regionie.

OŚ PRIORYTETOWA IX. ROZWÓJ LOKALNY

Opis zostanie uzupełniony w toku dalszych prac z przedstawicielami LGD w regionie.

OŚ PRIORYTETOWA X. POMOC TECHNICZNA

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

OŚ PRIORYTETOWA X Pomoc Techniczna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększenie alokacji na realizację regionalnego programu na lata 2014-2020 w porównaniu z perspektywą finansową 2007-2013, a także wprowadzenie nowych zasad wdrażania funduszy UE, powoduje konieczność utrzymania i dalszego rozwoju systemu realizacji RPOWP na lata 2014-2020. W związku z tym utworzono X Oś Priorytetową, której głównym celem jest osiągnięcie sprawnego i efektywnego systemu zarządzania, wdrażania, monitorowania, oceny, kontroli, promocji i certyfikacji RPOWP na lata 2014-2020. Oś Priorytetowa ukierunkowana jest na wzmocnienie potencjału instytucjonalnego, organizacyjnego i kadrowego wszystkich jednostek zaangażowanych w realizację Programu oraz na rozpowszechnianie informacji o RPOWP i efektach jego wdrażania.

3. Fundusz	Europejski Fundusz Społeczny – 39 500 000 EUR
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Podlaskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODZIAŁAŃ		
5. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.1	Pomoc Techniczna
6. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.1	Realizacja działania przyczyni się do osiągnięcia trzech celów szczegółowych w ramach RPOWP na lata 2014-2020. Cel szczegółowy 1: Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji. Cel szczegółowy 2: Sprawny system wdrażania RPOWP na lata 2014-2020. Cel szczegółowy 3: Rozwój potencjału beneficjentów oraz zapewnienie informacji o możliwościach wsparcia z RPOWP na lata 2014-2020.
7. Lista wskaźników rezultatu	Działanie 10.1	1) Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności; 2) Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE; 3) Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych; 4) Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy); 5) Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów.
8. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.1	1) Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej; 2) Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowisk pracy; 3) Liczba form szkoleniowych dla instytucji; 4) Liczba przeprowadzonych ewaluacji; 5) Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów, 6) Liczba opracowanych ekspertyz; 7) Liczba projektów objętych wsparciem; 8) Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów; 9) Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu; 10) Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego

<p>9. Typy projektów</p>	<p>Działanie 10.1</p>	<p>W ramach Pomocy Technicznej finansowane będą m.in. następujące typy projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Finansowanie kosztów wynagrodzeń kadry zaangażowanej w zarządzanie i wdrażanie RPOWP na lata 2014-2020 oraz pracowników innych instytucji wykonujących zadania z zakresu wdrażania Programu; 2) Zapewnienie rozwoju i doskonalenia kadr zaangażowanych w realizację RPOWP na lata 2014-2020 poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, studiach podyplomowych, wizytach studyjnych i innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych; 3) Finansowanie wydatków administracyjnych i organizacyjnych związanych ze stworzeniem i utrzymaniem warunków pracy umożliwiających sprawną realizację procesów związanych z zarządzaniem i wdrażaniem RPOWP na lata 2014-2020, w tym zakup sprzętu komputerowego, telekomunikacyjnego, audiowizualnego, niezbędnego wyposażenia biurowego i meblowego, publikacji książkowych i innych materiałów wydawniczych, leasing/wynajem samochodów służbowych, itp. 4) Finansowanie wyjazdów służbowych pracowników dotyczących wykonywania zadań związanych z zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem, kontrolą, oceną, informacją i promocją oraz certyfikacją RPOWP na lata 2014-2020 itp.; 5) Zapewnienie sprawnego funkcjonowania prac Komitetu Monitorującego, Komisji Oceny Projektów, Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego i innych grup roboczych i ciał doradczych, w tym m.in. koszty wynagrodzenia, noclegów, dojazdów, szkoleń itp.; 6) Zakup specjalistycznych usług eksperckich, w tym koszty ewaluacji, badań, ekspertyz, analiz, tłumaczeń itp.; 7) Wsparcie procesu identyfikacji, aktualizacji i monitorowania inteligentnych specjalizacji na poziomie regionalnym; 8) Wsparcie procesu wymiany doświadczeń i informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację RPO w poszczególnych regionach, w tym promocja dobrych praktyk, organizacja spotkań, seminariów, wizyt studyjnych itp.; 9) Budowa, wdrożenie i utrzymanie lokalnego systemu informatycznego obsługującego procesy zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny RPOWP oraz innych specjalistycznych systemów informatycznych wspomagających wdrażanie Programu; 10) Wsparcie procesu przygotowania i wdrażania projektów realizowanych w ramach RPOWP na lata 2014-2020 w zakresie opracowania niezbędnej dokumentacji projektowej; 11) Finansowanie zadań związanych z zamykaniem perspektywy finansowej 2007-2013 w zakresie RPOWP i komponentu regionalnego POKL oraz programowaniem kolejnej perspektywy finansowej; 12) Współpraca z mediami oraz partnerami społeczno-gospodarczymi na rzecz realizacji działań z zakresu informacji i promocji (realizacja programów, audycji telewizyjnych i radiowych oraz udział w nich, publikacje prasowe, konferencje prasowe itp.); 13) Prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych w mediach, organizacja imprez, konkursów i działań
--------------------------	-----------------------	--

		<p>promujących RPOWP na lata 2014-2020 (z wykorzystaniem narzędzi komunikacji elektronicznej), w tym prowadzenie kampanii dostosowanych do konkretnych potrzeb odbiorców lub działań w ramach RPOWP na lata 2014-2020, itp.;</p> <p>14) Przygotowanie, produkcja i dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych;</p> <p>15) Organizacja konferencji, warsztatów, wykładów, seminariów, szkoleń i innych działań edukacyjno – informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów RPOWP na lata 2014-2020;</p> <p>16) Utworzenie, administrowanie oraz rozwój stron internetowych poświęconych RPOWP na lata 2014-2020;</p> <p>17) Udział w krajowych i zagranicznych imprezach popularyzujących Program oraz nowoczesne techniki informacji i promocji, itp.;</p> <p>18) Funkcjonowanie punktu kontaktowego w IP;</p>
10. Typ beneficjenta	Działanie 10.1	<p>1) Instytucja Zarządzająca RPOWP na lata 2014-2020;</p> <p>2) Instytucja Pośrednicząca RPOWP na lata 2014-2020 (z wyłączeniem władz miejskich ZIT BOF finansowanego z PO PT 2014-2020)</p>
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.1	Nie dotyczy
12. Instytucja pośrednicząca	Działanie 10.1	Nie dotyczy
13. Instytucja wdrażająca	Działanie 10.1	Nie dotyczy
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 10.1	Region słabiej rozwinięty – 39 500 000
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 10.1	Występuje komplementarność działań realizowanych w ramach niniejszej osi priorytetowej z działaniami realizowanymi w ramach PO PT 2014-2020, przy jednoczesnym zachowaniu podziału zadań wynikających z przyjętej linii demarkacyjnej pomiędzy programami.
16. Instrumenty terytorialne	Działanie 10.1	Nie dotyczy
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 10.1	Projekty wybierane w trybie pozakonkursowym.
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 10.1	Nie dotyczy

19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	Nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 10.1	Nie dotyczy
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.1	Nie dotyczy
23. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 10.1	85%
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 10.1	85%
26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	15%
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 10.1	Nie dotyczy

28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 10.1	Nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 10.1	Nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 10.1	Nie dotyczy

III. Indykacyjny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)

oś/działanie/poddziałanie	PI	wsparcie UE				wkład krajowy	krajowe środki publiczne					środki krajowe prywatne	finansowanie ogółem	szacowany poziom cross-finansingu (%)	główna alokacja	rezerwa wykonania	udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych JST	inne				wsparcie UE	wsparcie UE		
		a=b+c+d	b	c	d	e=f+k	f=g+h+i+j	g	h	i	j				k	l=a+e		
Oś I		247 367 214		247 367 214		87 236 098	13 041 000			8 000 000	5 041 000	74 195 098	334 603 312		232 525 182	14 842 032	6	
1.1	1a	30 000 000		30 000 000		6 800 000	3 500 000				3 500 000	3 300 000	36 800 000	10%				
1.2	1b	55 567 214		55 567 214		37 050 000	0					37 050 000	92 617 214	10%				
1.3	3c	95 300 000		95 300 000		27 845 098	0					27 845 098	123 145 098	10%				
1.4	3a	52 500 000		52 500 000		9 541 000	9 541 000			8 000 000	1 541 000		62 041 000					
1.5	8b	14 000 000		14 000 000		6 000 000	0					6 000 000	20 000 000	10%				
Oś II		84 088 663		84 088 663		14 839 176	9 179 005	4 255 476			4 923 529	5 660 171	98 927 839		78 202 457	5 886 206	7	
2.1	8i	35 000 000		35 000 000		6 176 471	5 758 823	835 294			4 923 529	417 648	41 176 471					
2.2	8iv	16 518 663		16 518 663		2 915 058	485 843	485 843				2 429 215	19 433 721	10%				
2.3	8iii	10 000 000		10 000 000		1 764 706	1 220 222	1 220 222				544 484	11 764 706					
2.4	8v	10 000 000		10 000 000		1 764 706	470 588	470 588				1 294 118	11 764 706					
2.5	8vi	12 570 000		12 570 000		2 218 235	1 243 529	1 243 529				974 706	14 788 235					
Oś III		129 830 000		129 830 000		22 911 177	15 091 648	9 748 706			5 342 941	7 819 529	152 741 177		121 101 086	8 728 914	7	
3.1		40 000 000		40 000 000		7 058 824	5 058 824	2 352 941				2 000 000	47 058 824	10%				
3.1.1	10i	20 000 000		20 000 000		3 529 412	1 764 706	0			1 764 706	1 764 706	23 529 412	10%				
3.1.2	10i	20 000 000		20 000 000		3 529 412	3 294 118	2 352 941			941 176	235 294	23 529 412	10%				
3.2		45 000 000		45 000 000		7 941 177	2 121 648	2 121 648				5 819 529	52 941 177					

3.2.1	10iii	30 000 000		30 000 000	5 294 118	1 764 706	1 764 706				3 529 412	35 294 118					
3.2.2	10iv	15 000 000		15 000 000	2 647 059	356 942	356 942				2 290 117	17 647 059					
3.3	10iv	44 830 000		44 830 000	7 911 176	7 911 176	5 274 117			2 637 059		0	52 741 176	10%			
Oś IV		208 000 000		208 000 000	36 705 883	36 705 883	1 694 118	22 311 176	4 230 000	8 470 589		0	244 705 883		195 520 000	12 480 000	6
4.1	7b	160 000 000		160 000 000	28 235 294	28 235 294	1 694 118	22 311 176	4 230 000				188 235 294				
4.2	7d	48 000 000		48 000 000	8 470 589	8 470 589				8 470 589			56 470 589				
Oś V		180 530 000		180 530 000	61 767 058	28 226 470	2 779 412	2 000 000	15 200 000	8 247 058	33 540 588	242 297 058			169 698 200	10 831 800	6
5.1	4a	60 000 000		60 000 000	40 000 000	13 000 000			10 000 000	3 000 000	27 000 000	100 000 000	10%				
5.2	4b	15 530 000		15 530 000	2 740 588	0					2 740 588	18 270 588					
5.3	4c	75 000 000		75 000 000	13 726 470	9 926 470	1 985 294	2 000 000	3 000 000	2 941 176	3 800 000	88 726 470	10%				
5.4	4e	30 000 000		30 000 000	5 300 000	5 300 000	794 118		2 200 000	2 305 882		35 300 000					
Oś VI		57 000 000		57 000 000	11 165 000	10 115 000	232 941		6 552 059	3 330 000	1 050 000	68 165 000			53 580 000	3 420 000	6
6.1	6a	15 000 000		15 000 000	3 750 000	2 700 000			2 000 000	700 000	1 050 000	18 750 000					
6.2	6b	22 000 000		22 000 000	3 885 000	3 885 000	232 941		3 652 059			25 885 000					
6.3	6d	20 000 000		20 000 000	3 530 000	3 530 000			900 000	2 630 000		23 530 000					
Oś VII		59 000 000		59 000 000	10 411 765	8 117 647	4 200 000	141 176	3 649 413	127 058	2 294 117	69 411 765			54 870 000	4 130 000	7
7.1	9i	40 000 000		40 000 000	7 058 824	5 894 118	2 588 235		3 178 824	127 058	1 164 706	47 058 824	10%				
7.2	9iv	11 000 000		11 000 000	1 941 176	1 235 294	764 706		470 588		705 882	12 941 176	10%				
7.3	9v	8 000 000		8 000 000	1 411 765	988 235	847 059	141 176			423 529	9 411 765					
Oś VIII		179 320 000		179 320 000	35 043 404	28 387 706	6 809 294		12 643 471	8 934 941	6 655 698	214 363 404			168 560 800	10 759 200	6
8.1	2c	40 000 000		40 000 000	9 205 404	7 050 000			4 500 000	2 550 000	2 155 404	49 205 404	10%				
8.2	10a	36 400 000		36 400 000	6 610 000	5 610 000	1 674 400		3 935 600		1 000 000	43 010 000					
8.3	6c	10 000 000		10 000 000	1 765 000	1 264 706	264 706		1 000 000		500 294	11 765 000	10%				
8.4	9a	40 000 000		40 000 000	8 113 000	6 613 000	855 129		757 871	5 000 000	1 500 000	48 113 000					
8.5	9b	22 920 000		22 920 000	4 050 000	4 050 000	2 426 824		950 000	673 176		26 970 000					
8.6	9d	30 000 000		30 000 000	5 300 000	3 800 000	1 588 235		1 500 000	711 765	1 500 000	35 300 000					
Oś IX	9vi	28 960 000		28 960 000	1 524 211	762 106			762 106		762 105	30 484 211	10%		27 222 399	1 737 601	6
Oś X	nd	39 500 000		39 500 000	6 970 589	6 970 589		6 970 589				46 470 589			39 500 000	0	0
łącznie		1 213 595 877		872 217 214	341 378 663	288 574 361	156 597 054	29 719 947	31 422 941	56 379 990	39 074 175	131 977 306	1 502 170 238		1 140 780 124	72 815 753	6

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach PO¹⁰⁴

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Umowa Partnerstwa wskazuje miasta i dzielnice miast wymagających rewitalizacji jako jedno z pięciu tzw. obszarów strategicznej interwencji. Rewitalizacja, zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, rozumiana jest jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące łącznie kwestie społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, infrastrukturalne i środowiskowe oraz kulturowe), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Jest to proces wieloletni, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz, zakładający optymalne wykorzystanie swoich specyficznych uwarunkowań oraz wzmocnienie lokalnych potencjałów.

Podstawą wsparcia działań rewitalizacyjnych jest lokalny program rewitalizacji opracowywany przez gminy i oceniany przez IZ RPOWP pod względem cech i zawartości programu rewitalizacji. Program rewitalizacji określa wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturalnej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnych aktywności w ramach rewitalizacji. Aspekty społeczne rewitalizacji muszą być kluczowe i nadrzędne dla wszystkich projektowanych rozwiązań. Działania rewitalizacyjne muszą charakteryzować się komplementarnością, koncentracją, kompleksowością oraz realizować zasadę partnerstwa i partycypacji.

W ramach RPOWP 2014-2020, zgodnie z dokonanymi szacunkami, na działania rewitalizacyjne w ramach wybranych priorytetów inwestycyjnych przeznaczona zostanie kwota ponad 100 mln EUR. Alokacja będzie oparta głównie na środkach funduszu EFRR. Głównym priorytetem, w ramach którego prowadzone będą działania rewitalizacyjne to PI 9b. W przypadku pozostałych priorytetów inwestycyjnych EFRR, IZ RPOWP wprowadzi preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w postaci dodatkowych punktów w ramach dedykowanych kryteriów wyboru w procedurze konkursowej. Wsparcie działań rewitalizacyjnych, w odniesieniu do interwencji EFS przybierze formę realizacji projektów komplementarnych w ramach poszczególnych działań/poddziałań w celu wzmocnienia rewitalizowanej przestrzeni działaniami o charakterze społecznym z zakresu m.in. aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz rozwoju usług społecznych, w tym ekonomii społecznej. Ukierunkowanie działań na wspieranie projektów wynikających z programów rewitalizacji może prowadzić do wzrostu potencjału efektywnej absorpcji środków RPOWP 2014-2020, poprzez lepsze ukierunkowanie terytorialne wsparcia oraz wkład w realizację podejścia zintegrowanego.

A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE ¹⁰⁵ (EUR)	Metoda preferencji ¹⁰⁶
IV	4.1	EFRR	14 400 003,00	– Dedykowane kryteria wyboru, – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
V	5.3/ 5.3.1	EFRR	23 625 002,00	– Dedykowane kryteria wyboru, – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
VI	6.2	EFRR	1 979 998,50	– Dedykowane kryteria wyboru, – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
VIII	8.2	EFRR	14 232 400,00	– Dedykowane kryteria wyboru,

¹⁰⁴ W rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

¹⁰⁵ W rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

¹⁰⁶ Zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

				– Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
VIII	8.3	EFRR	2 250 001,00	– Dedykowane kryteria wyboru, – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
VIII	8.4	EFRR	7 268 596,50	– Dedykowane kryteria wyboru, – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
VIII	8.5	EFRR	22 920 000,00	– Projekty mogą być realizowane wyłącznie w obszarze funkcjonalnym ośrodka wojewódzkiego, ośrodkach subregionalnych i powiatowych; – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,
VIII	8.6	EFRR	13 499 997,50	– Dedykowane kryteria wyboru, – Finansowa: zwiększona alokacja o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego,

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT¹⁰⁷

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach RPOWP 2014-2020 na obszarze funkcjonalnym miasta wojewódzkiego (Białostockim Obszarze Funkcjonalnym) wymiar terytorialny będzie wdrażany poprzez zastosowanie instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Obszar realizacji ZIT dla Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach RPOWP 2014-2020 został wyznaczony Uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego. Białostocki Obszar Funkcjonalny (BOF) tworzą miasto Białystok oraz 9 gmin: gminy miejsko-wiejskie: Choroszcz, Czarna Białostocka, Łapy, Supraśl, Wasilków, Zabłudów oraz gminy wiejskie: Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Turośń Kościelna.

Podstawą wsparcia działań realizowanych w formule ZIT jest Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 (ZIT BOF). Strategia ZIT BOF określa wizję wspólnego rozwoju potencjału i rozwiązywania problemów, zakłada realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy BOF.

W Programie ZIT jest wdrażany w ramach dedykowanych poddziałań w pięciu osiach priorytetowych. Realizacja ZIT jest finansowana z EFRR i EFS.

Zakres zadań powierzonych władzom gmin wchodzących w skład BOF, które tworzą Stowarzyszenie BOF, określa pisemne porozumienie zawarte pomiędzy IZ RPOWP a Stowarzyszeniem BOF. Zakres ten dotyczy w szczególności udziału w wyborze projektów do dofinansowania. Projekty w zakresie ZIT wybierane są w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Do uzupełnienia w ramach uzgadniania strategii ZIT BOF

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Obszary wiejskie zostały wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 jako jeden z Obszarów Strategicznej Interwencji. Zajmują one zdecydowaną większość powierzchni województwa podlaskiego i zamieszkuje je prawie 40% ludności regionu. Jednocześnie są bardzo zróżnicowane, pełnią różne funkcje, od typowo rolniczych, przez turystyczne, do funkcji podmiejskich mieszkaniowych, a w związku z tym wymagają zróżnicowanego wsparcia.

¹⁰⁷ Dotyczy tylko regionalnych PO.

Szacuje się, że w ramach RPOWP 2014-2020 na działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich może zostać przeznaczonych około 230 mln EUR. Z uwagi na zdiagnozowane potrzeby, interwencja na obszarach wiejskich ma na celu przede wszystkim podniesienie jakości kapitału ludzkiego, od początkowego okresu przedszkolnego, po działania z zakresu kształcenia ustawicznego. Wsparcie otrzymają także przedsięwzięcia przyczyniające się do wzrostu przedsiębiorczości i umiejętności konkurowania na rynkach pracy. Ze względu na przyjęty w regionie model energetyki rozproszonej, inwestycje dotyczące produkcji energii opartej na OZE zlokalizowane będą głównie na obszarach wiejskich i mają służyć ich rozwojowi. Wspierane będą projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, efektywności energetycznej oraz rewitalizacji społecznej i infrastrukturalnej. Ponadto, z uwagi na znaczny udział obszarów chronionych, które w większości wpisują się w obszary wiejskie województwa, przewidziane jest wsparcie inicjatyw mających na celu ochronę bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu. Do rozwoju obszarów wiejskich i podniesienia jakości życia ich mieszkańców przyczynią się również inwestycje na rzecz poprawy dostępności transportowej regionu, zapewniając lepszą komunikację z ośrodkami powiatowymi i stolicą województwa.

Specyfika regionu wymaga koncentracji uwagi na obszarach objętych ochroną prawną, co znalazło wyraz w SRWP 2020, w której wyodrębniono szczególny obszar strategicznej interwencji (OSI), jakim są gminy, w których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000, rozumiane jako gminy inne niż miejskie, w których udział powierzchni obszarów Natura 2000 w powierzchni całkowitej jest wyższy od średniej dla EU27. Obszarowi temu dedykowane jest Działanie 1.5. *Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000* RPOWP 2014-2020. Gminy oferujące miejsca atrakcyjne dla różnych rodzajów turystyki nie zawsze mogą liczyć na adekwatne dochody z tego tytułu. Ponadto przegrywają konkurencję z ośrodkami, w których realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych RPOWP 2014-2020 przebiega w sposób uproszczony w stosunku do obszarów chronionych. Celem interwencji w ramach tego działania jest zapewnienie alternatywnych źródeł dochodów dla ludności, przy jednoczesnym poszanowaniu wymogów ochrony środowiska oraz utrzymaniu jego dobrego stanu. Interwencja we wskazanym obszarze przyczyni się do zwiększenia liczby nowych miejsc pracy, które będą stanowić źródło dochodu dla miejscowej ludności.

Szczególnym instrumentem wsparcia inicjatyw lokalnych na obszarach wiejskich jest *Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)*. W RPOWP 2014-2020 instrument RLKS będzie realizowany w formule bezpośredniej, która zakłada stworzenie jedno- lub wielofunduszowych Lokalnych Strategii Rozwoju na obszarze województwa, zgodnie z zasadami wskazanymi w Umowie Partnerstwa. Instrumentowi RLKS została poświęcona jednofunduszowa Oś Priorytetowa IX *Rozwój Lokalny*, w ramach której realizowany będzie priorytet inwestycyjny 9vi *Strategie rozwoju lokalnego realizowane przez społeczność*, finansowany z EFS. Dodatkowo w formule RLKS wdrażany będzie priorytet inwestycyjny 9d *Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność* finansowany z EFRR w ramach Osi priorytetowej VIII *Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej*.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie¹⁰⁸

PI	Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (mln EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
8b	I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu	1.5 Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000	EFRR	14,00	Działanie dedykowane jest w całości OSI z SRWP 2020, czyli <i>Gminy, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000</i> , które zdefiniowano jako gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, w których udział powierzchni obszarów Natura 2000 w powierzchni całkowitej jest wyższy od średniej dla EU27 (18,36%).

¹⁰⁸ W tabeli należy wskazać działania, dla których przewidziano metody preferencji projektów z obszarów wiejskich.

8v	II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa	2.4 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i rzemieślników do zmian	EFS	1,00	Wsparcie w ramach działań typu outplacement obejmujące osoby odchodzące z rolnictwa, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członkowie ich rodzin ubezpieczeni w KRUS.
10i	III Kompetencje i kwalifikacje	3.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	EFS	10,00	Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarach o najniższym stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej, które w większości są obszarami wiejskimi
10i	III Kompetencje i kwalifikacje	3.1.2 Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanej na wzrost kompetencji kluczowych	EFS	10,00	Kryterium premiujące projekty realizowane w szkołach i placówkach położonych na obszarach wiejskich.
7b	IV Poprawa dostępności transportowej	4.1 Mobilność regionalna	EFRR	50,00	Inwestycje w zakresie transportu drogowego będą zgodne z opracowanym planem transportowym, w ramach którego uwzględniony zostanie cel jakim jest poprawa spójności terytorialnej i społecznej, zatem inwestycje w tym obszarze będą oddziaływać na poprawę dostępności także obszarów wiejskich.
4a	V Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	5.1 Energetyka oparta ma odnawialnych źródłach energii	EFRR	50,00	Ograniczenie terytorialne - charakter realizowanych inwestycji predysponuje lokalizację większych instalacji (wiatrowe, słoneczne lub biogazownie ze względu na wsad) na obszarach posiadających naturalne uwarunkowania i potencjał, głównie obszarach wiejskich.
4c	V Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	5.3.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w tym budownictwo komunalne	EFRR	10,00	Kryteria merytorycznej oceny projektów – w ramach oceny projekty zlokalizowane na terenie gminy wiejskiej otrzymają większą liczbę punktów.
6b	VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami	6.2 Ochrona wody i gleb	EFRR	16,00	Wsparciem objęte są aglomeracje poniżej 10 tys. RLM – głównie obszary/gminy wiejskie i miejsko-wiejskie.
6d	VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami	6.3 Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu	EFRR	20,00	Wsparciem objęte są obszary ochrony przyrody głównie zlokalizowane na obszarach wiejskich
9d	VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	EFRR	30,00	Przyjęte w programie zasady realizacji RLKS ukierunkowane są na wdrożenie interwencji w ramach działania głównie na obszary wiejskie, w celu

					wyrównania szans rozwojowych na poziomie lokalnym. Typy przedsięwzięć przewidziane do realizacji w ramach działania skupiają się głównie na ich realizacji na obszarach wiejskich np. inwestycje małej skali.
9vi	IX Rozwój lokalny	9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego	EFS	28,96	Przyjęte w programie zasady realizacji RLKS ukierunkowane są na wdrożenie interwencji w ramach działania głównie na obszary wiejskie, w celu wyrównania szans rozwojowych na poziomie lokalnym i rozwiązywania problemów społecznych na możliwie najniższym poziomie.
łącznie				239,96	

B. Wymiar terytorialny - formy fakultatywne

B.1 RLKS

W RPOWP 2014-2020 realizacja instrumentu RLKS odbywa się w formule bezpośredniej, zgodnie z którą na obszarze całego województwa realizowane będą jedno- lub wielofunduszowe Lokalne Strategie Rozwoju. Instrumentowi w Programie dedykowana jest odrębna jednofunduszowa oś priorytetowa IX, w ramach której przewidziano realizację PI 9vi (EFS) oraz jedno działanie w osi priorytetowej VIII, w ramach którego przewidziano realizację PI 9d (EFRR). Szczegółowe zasady funkcjonowania instrumentu są opisane w Sekcji IV. 4.1 RPOWP 2014-2020.

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji PO

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPOWP 2014-2020

I. Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw:

1.1 Wykaz rozporządzeń UE:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17.12.2013r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25.10.2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002.

1.1.1 Rozporządzenia delegowane:

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

1.1.2 Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1232/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 w celu dostosowania zawartych w nim

odniesień do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 i poprawiające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 215/2014;

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi;
- Decyzja wykonawcza KE z 18 lutego 2014 nr 2014/99/EU ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności.

1.1.3 Rozporządzenia i decyzje dotyczące pomocy publicznej i pomocy de minimis:

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*;
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym;
- Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust.2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

1.1.4 Komunikaty Komisji oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego:

- Komunikat Komisji: Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (2012/C 8/03);
- Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią;
- Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy;
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów;
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego;
- Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

1.2 Wykaz rozporządzeń krajowych:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. poz. 1294);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2014r., poz. 878);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2010 r., Nr 125, poz. 846);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz.U. 2014 poz. 1671);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. 2011 nr 143 poz. 839);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2014 poz. 622);

Do uzupełnienia w zakresie rozporządzeń dotyczących pomocy publicznej

1.3 Wykaz krajowych ustaw:

- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014.1146 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 379 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 423, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 379, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 567, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 379 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 183, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2014 poz. 587 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2014, poz. 24, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2015, poz. 16);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2014, poz. 7 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r., poz. 406 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 567 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2014 r. poz. 619 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U z 2013 r. poz. 1457);
- Ustawa z dnia 20.02.2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U....) – zostanie uzupełnione po opublikowaniu w Dz. U.

2. Wykaz wytycznych UE:

- Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (2014/C 198/01);
- Wytyczne KE dla państw członkowskich i Instytucji Zarządzających w zakresie oceny ryzyka nadużyć finansowych oraz skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych.

3. **Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych**¹⁰⁹:

- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dn. 30.01.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020 z dnia 21.01.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 z dnia 30.01.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków europejskiego funduszu społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do komisji europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków europejskiego funduszu społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 z dnia 02.06.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia...;
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 z dnia 08.05.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 z dnia 28.05.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie wyboru projektów realizowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 z dnia...;
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020 z dnia 19.02.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22.04.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 18.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 08.05.2015 r.;
- Wytyczne z zakresu wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020 z dnia 24.02.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 03.03.2015 r.
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 28.05.2015 r.

Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 30.04.2015 r

4. **Wykaz wytycznych programowych** do uzupełnienia

5. **Inne dokumenty towarzyszące realizacji RPOWP 2014-2020:**

- Umowa Partnerstwa z dnia 21.05.2014 r.;
- Strategia komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020;
- Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020;

¹⁰⁹ W rozumieniu art. 5 Ustawy.

- Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+;
- Założenia dla instytucji zarządzających dotyczące oceny potencjału i doświadczenia projektodawców oraz źródeł współfinansowania krajowego dla środków EFS w ramach programów operacyjnych 2014-2020 z dnia 5 grudnia 2014r.
- Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014 – 2020 Krajowe ramy strategiczne (projekt z dnia 17 września 2014 r.);
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) – dostępny pod adresem <http://www.kzgw.gov.pl/pl/Krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych.html><http://www.kzgw.gov.pl/pl/Krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych.html>.

VI. Stosowane skróty

AOS	ambulatoryjna opieka specjalistyczna
B+R	badania i rozwój
B+R+I	badania, rozwój, innowacje
B2B	relacje między przedsiębiorstwami (ang. <i>Business-to-Business</i>)
B2C	relacje między przedsiębiorstwami i konsumentami (ang. <i>Business-to-Customer</i>)
B2E	relacja między przedsiębiorstwem a pracownikami (ang. <i>Business-to-Employee</i>)
BAT	najlepsze dostępne techniki (ang. <i>best available technology</i>)
BDOT500	baza danych obiektów topograficznych
CI	wspólne wskaźniki Unii Europejskiej (ang. <i>common indicators</i>)
CIS	centrum integracji społecznej
CT	cel tematyczny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFSD	Europejski Fundusz Społeczny
EFSDI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne (ang. <i>European Structural and Investment Funds</i>)
EGIB	Ewidencja gruntów i budynków
FEAD	Funduszu Europejskiej Pomocy Najbardziej Potrzebującym
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GESUT	Geodezyjnej ewidencja sieci uzbrojenia terenu
IF	Instrument finansowe
IOB	Instytucje otoczenia biznesu
IOK	Instytucja Organizująca Konkurs
IP	Instytucja Pośrednicząca
ITS	Inteligentne Systemy Transportowe (ang. <i>Intelligent Transport Systems</i>)
IZ RPOWP	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
JST	jednostki samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KIS	klub integracji społecznej
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KPRES	Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej
LGD	Lokalne Grupy Działania
LSR	Lokalne strategie rozwoju
MNiSW	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa spełniające warunki określone w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
nn	Niskie napięcie
N2000	Natura 2000
NCBiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
O/ K/ M	ogółem / kobiety / mężczyźni
OSD	operatorzy systemu dystrybucyjnego
OSI	Obszar Strategicznej Interwencji

OWES	Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej
OZE	Odnawialne źródła energii
PAF	Priorytetowe Ramy Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020
PI	priorytet inwestycyjny
PKP PLK S.A.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
PO IR	Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój, 2014-2020
POliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
PO PC 2014-2020	Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020
PO PW 2014-2020	Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020
PO PŻ	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020
Position Paper	Stanowisko Komisji w sprawie Umowy Partnerskiej oraz programów w Polsce na lata 2014-2020 (ang. <i>Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in POLAND for the period 2014-2020</i>)
PO WER	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
POZ	Podstawowa opieka zdrowotna
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RIS3	Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (ang. <i>Community-led local development</i>)
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPOWP/ RPOWP 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
rozporządzenie ramowe	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, FS, EFRRROW oraz EFMR oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS, FS i EFMR oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006
SN	średnie napięcie
SRWP 2020	Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020
SZOOP	Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa (ang. <i>Trans European Transport Network</i>)
TIK	technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. <i>Information and Communication Technologies</i>)
UE	Unia Europejska
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
UP	Umowa Partnerstwa
WLWK	Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych
WTZ	Warsztaty terapii zajęciowej
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ	zakład aktywności zawodowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZIT BOF	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego
ZSIN	Zintegrowany system informacji o nieruchomościach

VII. Załączniki

Załącznik 1 - Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych

Nazwa i nr osi priorytetowej	Nr działania	Nr poddziałania	Nr CT	Nr PI	Zakres interwencji	Temat uzupełniający EFS
Oś priorytetowa I. Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu	1.1	-	1	1a	58,101	-
	1.2	1.2.1	1	1b	2,56,57,62,64,101	-
		1.2.2	1	1b	64	-
	1.3	-	3	3c	1,67,68,69,82,101	-
	1.4	-	3	3a	66,67,72	-
1.5	-	8	8b	69,73,74,76,101	-	
Oś priorytetowa II. Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa	2.1	-	8	8i	102	06,07
	2.2	-	8	8iv	105	05,06,07
	2.3	-	8	8iii	104	01,03,04,05,06,07
	2.4	-	8	8v	106	03,04,05,06,07
	2.5	-	8	8vi	107	01,03,06,07
Oś priorytetowa III. Kompetencje i kwalifikacje	3.1	3.1.1	10	10i	115	05,06,07
		3.1.2			115	05,06,07
	3.2	3.2.1	10	10iii	117	03,05,06,07
		3.2.2	10	10iv	118	03,05,06,07
	3.3	-	10	10iv	118	01,03,04,05,06,07
Oś priorytetowa IV. Poprawa dostępności transportowej	4.1	-	7	7b	30,34,44	-
	4.2	-	7	7d	26,36,44	-
Oś priorytetowa V. Gospodarka niskoemisyjna	5.1	-	4	4a	5,9,10,11,12,101	-
	5.2	-	4	4b	68,101	-
	5.3	5.3.1	4	4c	13,14,101	-
		5.3.2			13,14,101	-
5.4	-	4	4e	43,44,83,90,101	-	
Oś priorytetowa VI. Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami	6.1	-	6	6a	17,18,19,23,101	-
	6.2	-	6	6b	20,21,22	-
	6.3	-	6	6d	85,86,89,101	-
Oś priorytetowa VII. Poprawa spójności społecznej	7.1	7.1.1	9	9i	109	06,07
		7.1.2			109	06,07
	7.2	7.2.1	9	9iv	112	06,07
		7.2.2			112	06,07
	7.3	-	9	9v	113	06,07
Oś priorytetowa VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	8.1	-	2	2c	78,79,81,101	-
	8.2	8.2.1	10	10a	49,50,51,52,101	-
		8.2.2			49,50,51,52,101	-
	8.3	-	6	6c	94,101	-
	8.4	8.4.1	9	9a	53,55	-
		8.4.2			53,55	-
8.5	-	9	9b	34,55	-	
8.6	-	9	9d	97	-	
Oś priorytetowa IX. Rozwój lokalny	9.1	-	9	9vi	114	01,03,06,07
Oś priorytetowa X. Pomoc techniczna	nie dotyczy				121,122,123	-

Załącznik 2 - Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań

Nazwa osi priorytetowej	Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu							
Działanie 1.1	Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 1.1	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25)	EPC	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	81	SL 2014
Działanie 1.1	Przychód z komercjalizacji wyników prac B+R prowadzonych przez jednostkę naukową	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.1	Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez jednostkę naukową	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.1	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.1	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 1.1	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		18	SL 2014
Działanie 1.1	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		2	SL 2014
Działanie 1.1	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27)	EUR	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		3 000 000	SL 2014
Działanie 1.1	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.1	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Działanie 1.2		Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 1.2	Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba uzyskanych praw ochronnych na wzór użytkowy	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba uzyskanych praw z rejestracji na wzór przemysłowy	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		8	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		30	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		30	SL 2014
Działanie 1.2	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		84 662 495 ¹¹⁰	SL 2014
Działanie 1.2	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

¹¹⁰ Wskaźniki oszacowane w RPOWP 2014-2020 w euro przeliczone zostały z zastosowaniem kursu 1 euro=3,55 zł

Działanie 1.2	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu, O/K/M	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.2	Liczba podmiotów realizujących projekty w zakresie ochrony własności przemysłowej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.3	Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 1.3	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI 8)	EPC	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.3	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.3	Liczba wprowadzonych innowacji procesowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.3	Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.3	Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		220	SL 2014
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		441	SL 2014

Działanie 1.3	Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI 5)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	110	SL 2014	
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	220	SL 2014	
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	441	SL 2014	
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	330	SL 2014	
Działanie 1.3	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	253 736 250	SL 2014	
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.3	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	111	SL 2014	
Działanie 1.3	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI 7)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	38 906 225	SL 2014	
Działanie 1.4	Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.4	Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.4	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 1.4	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw (CI)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		202	SL 2014

Działanie 1.4	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	129	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	1 353	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	12	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	1 341	SL 2014	
Działanie 1.4	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI 7)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	15 087 500	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	31	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.4	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 1.5	Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 1.5	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI 8)	EPC	EFRR	Region słabiej rozwinięty	-	-	477	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 1.5	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	21 300 000		SL 2014
Działanie 1.5	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	60		SL 2014
Działanie 1.5	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	60		SL 2014

Nazwa osi priorytetowej:		Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa						
Działanie 2.1		Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 2.1	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	5 946	2013	7 546	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, po opuszczeniu programu (CI)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	5 946	2 013	7 546	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (CI)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	31%	2013	31%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 2.1	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CI)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		308	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (CI), w tym: - mężczyzn - kobiet	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		6 425 3 212 3 213	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		3 212	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		1 600	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (CI), w tym: - mężczyzn - kobiet	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	3 947		12 335 6 177 6 178	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (CI), w tym: - mężczyzn - kobiet	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		651 325 326	SL 2014
Działanie 2.1	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		2 718	SL 2014

Działanie 2.2 Działania na rzecz równowagi praca - życie								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 2.2	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	15%	2013	15%	SL 2014
Działanie 2.2	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	50%	2013	50%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 2.2	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		1 302	SL 2014
Działanie 2.2	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	416		1 302	SL 2014
Działanie 2.3 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 2.3	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	100%	2013	100%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 2.3	Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		115	SL 2014
Działanie 2.3	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		373	SL 2014
Działanie 2.4 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian								

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 2.4	Liczba osób , które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	78%	2013	78%	SL 2014
Działanie 2.4	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki uczestnictwu w programie	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	86%	2013	86%	SL 2014
Działanie 2.4	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	61%	2013	61%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 2.4	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie ( ) (CI)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		2 424	SL 2014
Działanie 2.4	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		130	SL 2014
Działanie 2.4	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		484	SL 2014
Działanie 2.5	Aktywne i zdrowe starzenie się							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 2.5	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badania profilaktyczne	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	30%	2013	30%	SL 2014
Działanie 2.5	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	61%	2013	61%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 2.5	Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		3 693	SL 2014

Działanie 2.5	Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	1	SL 2014
---------------	--	------	-----	---------------------------	----	---	---------

Nazwa osi priorytetowej:	Kompetencje i kwalifikacje
--------------------------	-----------------------------------

Działanie 3.1	Kształcenie i edukacja
---------------	-------------------------------

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Poddziałanie 3.1.2	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	100%	2013	100%	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	67%	2013	67%	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	100%	2013	100%	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	78%	2013	78%	SL 2014

Wskaźniki produktu								
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Poddziałanie 3.1.1	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	5 234	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	1 755	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	73	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	1 355	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	511	SL 2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	16 436	SL 2014

Poddziałanie 3.1.2	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w programie	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	165	SL 2014	
Działanie 3.2 Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 3.2.1	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	60%	2013	60%	SL 2014
Działanie 3.2.1	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	60%	2013	60%	SL 2014
Działanie 3.2.1	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	60%	2013	60%	SL 2014
Działanie 3.2.2	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	31%	2013	31%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło	
Działanie 3.2.1	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	3 063	SL 2014	
Działanie 3.2.1	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	3 063	SL 2014	
Działanie 3.2.1	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	2450	7 656	SL 2014	
Działanie 3.2.2	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	1 914	SL 2014	
Działanie 3.3 Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 3.3	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	78%	2013	78%	SL 2014

Działanie 3.3	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje lub uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu [własny]	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	67%	2013	67%	SL 2015
Działanie 3.3	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	100%	2013	100%	SL 2014
Działanie 3.3	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	39%	2013	39%	badanie ewaluacyjne
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 3.3	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	69		SL 2014
Działanie 3.3	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji i nabywania kwalifikacji w programie [własny]	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	11 085	34 640		SL 2014
Działanie 3.3	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	17 320		SL 2014
Działanie 3.3	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	564		SL 2014

Nazwa osi priorytetowej:	Poprawa dostępności transportowej							
Działanie 4.1	Mobilność regionalna							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 4.1	Nie dotyczy							
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 4.1	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	4		SL 2014
Działanie 4.1	Całkowita długość nowych dróg (CI 13)	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	6		SL 2014

Działanie 4.1	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14)	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	20	132	SL 2014
Działanie 4.1	Liczba projektów w zakresie poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.1	Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Infrastruktura kolejowa						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023) Źródło
Działanie 4.2	Nie dotyczy						
Wskaźniki produktu							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 4.2	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12)	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	64	SL 2014
Działanie 4.2		km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Długość zrehabilitowanych linii kolejowych	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Dodatkowa zdolność przeładunkowa intermodalnych terminali przeładunkowych	TEU/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Liczba wspartych intermodalnych terminali przeładunkowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 4.2	Liczba przebudowanych/ odnowionych dworców kolejowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Nazwa osi priorytetowej: Gospodarka niskoemisyjna								
Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 5.1	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	
Działanie 5.1	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 5.1	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂ /rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		81 469	SL 2014
Działanie 5.1	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		57	SL 2014
Działanie 5.1	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		19	SL 2014
Działanie 5.1	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30)	MW	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		36	SL 2014
Działanie 5.1	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		40	SL 2014
Działanie 5.1	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.1	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.1	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Działanie 5.2		Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 5.2	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.2	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.2	Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	GJ/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 5.2	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		37	SL 2014
Działanie 5.2	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		12	SL 2014
Działanie 5.2	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		14	SL 2014
Działanie 5.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	przedsiębiorstwa	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		63	SL 2014
Działanie 5.2	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30)	MW	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		2,89	SL 2014
Działanie 5.2	Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.2	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂ /rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		8 470	SL 2014
Działanie 5.3		Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 5.3.1	Liczba dodatkowych użytkowników energii podłączonych do inteligentnych sieci (CI 33)	użytkownicy	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	23 760	SL 2014
Działanie 5.3.1	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Działanie 5.3.1	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.3.2	Liczba dodatkowych użytkowników energii podłączonych do inteligentnych sieci (CI 33)	użytkownicy	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.3.2	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.3.2	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 5.3.1	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)	kWh/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	60 227 837		SL 2014
Działanie 5.3.1	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂ /rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	14 402		SL 2014
Działanie 5.3.1	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	170		SL 2014
Działanie 5.3.1	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	5 933		SL 2014
Działanie 5.3.1	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m ²	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.3.1	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 5.3.2	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂ /rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	6 075		SL 2014
Działanie 5.3.2	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	71		SL 2015
Działanie 5.3.2	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	2 502		SL 2016
Działanie 5.3.2	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m ²	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2017
Działanie 5.3.2	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Działanie 5.4		Strategie niskoemisyjne						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 5.4	Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂ /rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	11 213	SL 2014
Działanie 5.4	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 5.4	Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		1 314	SL 2014
Działanie 5.4	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		12	SL 2014
Działanie 5.4	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		1	SL 2014
Działanie 5.4	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		40	SL 2014
Działanie 5.4	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		500	SL 2014
Działanie 5.4	Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		200	SL 2014
Działanie 5.4	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		1	SL 2014

Nazwa osi priorytetowej:		Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami						
Działanie 6.1		Efektywny system gospodarowania odpadami						
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 6.1	Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów	Mg/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Działanie 6.1	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 6.1	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI 17)	tony/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	15 000	SL 2014
Działanie 6.1	Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 6.1	Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	1		5	SL 2014
Działanie 6.1	Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest	Mg	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		12 058	SL 2014
Działanie 6.1	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		9	SL 2014
Działanie 6.2	Ochrona wody i gleb							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 6.2	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI 18)	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	1 053	SL 2014
Działanie 6.2	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI 19)	RLM	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	1 595	SL 2014
Działanie 6.2	Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody	m3/dobę	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 6.2	Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 6.2	Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		2	SL 2014
Działanie 6.2	Długość kanalizacji sanitarnej	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	5		29	SL 2014
Działanie 6.2	Długość sieci wodociągowej	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd		12	SL 2014

Działanie 6.2	Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	380	SL 2014	
Działanie 6.3	Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 6.3	Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23)	ha	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	9	SL 2014
Działanie 6.3	Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 6.3	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	5	30		SL 2014
Działanie 6.3	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	5		SL 2014
Działanie 6.3	Długość szlaków turystycznych	km	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	17		SL 2014
Działanie 6.3	Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	15		SL 2014
Działanie 6.3	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	3		SL 2014

Nazwa osi priorytetowej:	Poprawa spójności społecznej							
Działanie 7.1	Rozwój działań aktywnej integracji							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 7.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	31%	2013	31%	SL 2014

Działanie 7.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	36%	2013	36%	SL 2014
Działanie 7.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	12%	2013	12%	SL 2014
Działanie 7.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	40%	2013	40%	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 7.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	3352		10 474	SL 2014
Działanie 7.1.1	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CI)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		315	SL 2014
Działanie 7.2	Rozwój usług społecznych							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 7.2.1	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	0%	2014	95%	SL 2014
Działanie 7.2.1	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	0%	2014	95%	SL 2014
Działanie 7.2.2	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 7.2.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		2 147	SL 2014

Działanie 7.2.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	2 147	SL 2014	
Działanie 7.2.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 7.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 7.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	17%	2013	17%	SL 2014
Działanie 7.3	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	105	2013	473	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło	
Działanie 7.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoby	EFS	Region słabiej rozwinięty	1883	5 886	SL 2014	
Działanie 7.3	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	462	SL 2014	

Nazwa osi priorytetowej:	Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej							
Działanie 8.1	Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.1	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 8.1	Liczba utworzonych API	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014

Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło	
Działanie 8.1	Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	9	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	13	88	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych, O/K/M	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	3 625	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	13	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	59	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.1	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w instytucjach publicznych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	9	SL 2014	
Działanie 8.2	Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.2.1	Nie dotyczy							
Działanie 8.2.2	Liczba osób objętych działaniami instytucji popularyzujących naukę i innowacje	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	20 000	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło	
Działanie 8.2.1	Liczba obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	50	SL 2014	
Działanie 8.2.1	Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	40	SL 2014	
Działanie 8.2.1	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub Infrastruktury edukacyjnej (CI 35)	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	9 000	SL 2014	
Działanie 8.2.1	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	

Działanie 8.2.2	Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.2.2	Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.2.2	Liczba wspartych instytucji popularyzujących naukę i innowacje	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.2.2	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub Infrastruktury edukacyjnej (CI 35)	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.2.2	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełno sprawnościami	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014	
Działanie 8.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.3	Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	osoby/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 8.3	Liczba zabytków objętych wsparciem	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	64		SL 2014
Działanie 8.3	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	12		SL 2014
Działanie 8.3	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9)	odwiedzin y/rok	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	11 380		SL 2014
Działanie 8.3	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie		SL 2014
Działanie 8.3	Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie		SL 2014
Działanie 8.4 Infrastruktura społeczna								
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.4.1	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	105 942	SL 2014

Działanie 8.4.2	Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ramach BOF	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 8.4.1	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	68		SL 2014
Działanie 8.4.1	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej	zł	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	102 500 000		SL 2014
Działanie 8.4.1	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	68		SL 2014
Działanie 8.4.2	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	10		SL 2014
Działanie 8.4.2	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	10		SL 2014
Działanie 8.5	Rewitalizacja							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.5	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Działanie 8.5	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		źródło
Działanie 8.5	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	51		SL 2014
Działanie 8.5	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	51		SL 2014
Działanie 8.5	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI)	m2	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	255 000		SL 2014
Działanie 8.5	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI 37)	osoby	EFRR	Region słabiej rozwinięty	nd	411 531		SL 2014

Działanie 8.6	Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.6	zostanie uzupełniony w toku dalszych prac z przedstawicielami LGD w regionie							
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 8.6	zostanie uzupełniony w toku dalszych prac z przedstawicielami LGD w regionie							

Nazwa osi priorytetowej:	Rozwój lokalny							
Działanie 9.1	Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego							
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 9.1	zostanie uzupełniony w toku dalszych prac z przedstawicielami LGD w regionie							
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 9.1	zostanie uzupełniony w toku dalszych prac z przedstawicielami LGD w regionie							

Nazwa osi priorytetowej:	Pomoc techniczna							
Działanie 10.1	Pomoc techniczna							
Wskaźniki rezultatu								

	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 10.1	Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności	%	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	nd	SL 2014
Działanie 10.1	Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE	liczba	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	nd	SL 2014
Działanie 10.1	Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych	%	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	nd	SL 2014
Działanie 10.1	Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)	liczba	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	nd	SL 2014
Działanie 10.1	Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów	Skala 1-5	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd	nd	nd	SL 2014
Wskaźniki produktu								
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)		Szacowana wartość docelowa (2023)	źródło
Działanie 10.1	Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	osoba	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba opracowanych ekspertyz	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba projektów objętych wsparciem	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	osoba	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014
Działanie 10.1	Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego	szt.	EFS	Region słabiej rozwinięty	nd		nd	SL 2014

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Uchwała Nr 12/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 1 czerwca 2015 r.

KRYTERIA OCENY FORMALNO-MERYTORYCZNEJ PROJEKTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O DOFINANSOWANIE W RAMACH RPOWP 2014-2020 (dotyczą Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego)

Kryteria formalne obligatoryjne

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Wnioskodawca jest kwalifikowany do wsparcia	Wymogi kryterium: Wnioskodawca jest zgodny z typem beneficjenta i spełnia wymogi określone w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (SZOOP) oraz regulaminie konkursu.	TAK/NIE
2.	Wniosek dotyczy rodzaju projektu, który może zostać dofinansowany w ramach konkursu/działania	Warunkiem pozytywnej oceny kryterium jest spełnienie poniższych wymagań: <ul style="list-style-type: none"> – rodzaj projektu jest zgodny z regulaminem konkursu i SZOOP; – działalność wnioskodawcy dotycząca projektu nie jest działalnością wykluczoną zgodnie z warunkami regulaminu konkursu; – lokalizacja projektu jest zgodna z wymogami regulaminu konkursu i SZOOP; 	TAK/NIE
3.	Projekt spełnia wymóg minimalnej/maksymalnej wartości projektu oraz maksymalnego poziomu dofinansowania	Warunkiem pozytywnej oceny kryterium jest spełnienie poniższych wymagań: <ul style="list-style-type: none"> – wartość wydatków kwalifikowalnych projektu nie jest mniejsza niż minimalna wartość określona w regulaminie konkursu lub/i SZOOP; – wartość wydatków kwalifikowalnych projektu nie jest większa niż maksymalna wartość określona w regulaminie konkursu lub/i SZOOP; – całkowita wartość projektu jest zgodna z zapisami regulaminu konkursu lub/i SZOOP; – poziom wnioskowanego dofinansowania nie przekracza pułapu lub/i kwoty określonych w regulaminie konkursu lub/i SZOOP; – wnioskowana wartość dofinansowania nie przekracza wielkości wyliczonej w oparciu o wskaźnik luki finansowej (jeśli dotyczy); 	TAK/NIE

		<ul style="list-style-type: none"> - w przypadku projektu objętego pomocą publiczną: <ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom dofinansowania nie przekracza pułapu wynikającego z przepisów dotyczących pomocy publicznej (jeśli dotyczy); ▪ wartość pomocy jest zgodna z warunkami określonymi w przepisach Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 (jeśli dotyczy). 	
4.	Termin i okres realizacji projektu jest zgodny z zasadami dofinansowania w ramach RPOWP	Wymogi kryterium: Wskazany przez wnioskodawcę termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu jest zgodny z zapisami Regulaminu Konkursu.	TAK/NIE
5.	Złożona dokumentacja zawiera wymagane dokumenty i informacje	Warunkiem pozytywniej oceny kryterium jest spełnienie poniższych wymagań: <ul style="list-style-type: none"> - złożona dokumentacja zawiera wniosek o dofinansowanie oraz biznes plan/studium wykonalności (jeśli dotyczy); - złożona dokumentacja zawiera treści niezbędne do oceny merytorycznej zgodnie z wymogami regulaminu konkursu i właściwej instrukcji. 	TAK/NIE

Warunkiem weryfikacji zgodności projektu z kryteriami merytorycznymi jest spełnienie wszystkich kryteriów formalnych.

Kryteria merytoryczne dopuszczające ogólne (obligatoryjne) – poszczególne kryteria uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi kryterium są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji gdy dane kryterium/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Informacje zawarte w różnych częściach wniosku, biznes planu/studium wykonalności oraz załączników są ze sobą spójne.	Wymogi kryterium: Czy informacje niezbędne do dokonania oceny projektu i sposobu jego realizacji zawarte w dokumentach złożonych w ramach konkursu są jednoznaczne i spójne? Czy na podstawie zawartych we wniosku i załącznikach informacji możliwe jest dokonanie oceny projektu w ramach wymaganych kryteriów merytorycznych?*	TAK/NIE
2.	Wnioskodawca wiarygodnie uzasadnił, konieczność realizacji projektu oraz związek celów projektu z celami osi/działania i dokumentami strategicznymi określonymi w dokumentacji konkursowej	Wymogi kryterium: Czy uzasadnienie realizacji projektu jest wiarygodne?*	TAK/NIE
		Czy wnioskodawca określił cele realizacji projektu? Czy wskaźniki projektu odzwierciedlają założone cele projektu? Czy cele projektu są zbieżne z celami osi/działania? Czy wnioskodawca wskazał i wiarygodnie uzasadnił potrzebę finansowania projektu środkami publicznymi?*	

3.	Wydatki kwalifikowane projektu są zgodne z zasadami działania, precyzyjnie określone, racjonalne i niezbędne do realizacji celów projektu	<p>Wymogi kryterium:</p> <p>Czy wskazane wydatki kwalifikowane projektu są zgodne z zasadami finansowania projektu w ramach działania/konkursu?</p> <p>Czy wskazane wydatki kwalifikowane projektu są precyzyjnie określone - są identyfikowalne i są wystarczająco szczegółowe?*</p> <p>Czy wydatki kwalifikowalne projektu zostały oszacowane w sposób wiarygodny?*</p> <p>Czy wnioskodawca właściwie zastosował metodologię rozliczania wydatków w oparciu o stawki ryczałtowe (jeśli dotyczy)?*</p> <p>Czy wskazane wydatki kwalifikowane projektu są racjonalne?*</p> <p>Czy wskazane wydatki kwalifikowane projektu są niezbędne do realizacji celów projektu?*</p>	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
4.	Wykonalność techniczna projektu	<p>Wymogi kryterium:</p> <p>Czy wnioskodawca posiada niezbędne prawa własności, pozwolenia, licencje itp. niezbędne w realizacji projektu lub czy uzyskanie odpowiednich praw, pozwoleń, licencji itp. zostało w projekcie uwzględnione i jest prawdopodobne?*</p> <p>Czy wnioskodawca posiada odpowiednie zasoby techniczne i ludzkie niezbędne do prawidłowej realizacji projektu lub czy wiarygodnie opisał sposób pozyskania tych zasobów?*</p> <p>Czy harmonogram realizacji projektu jest racjonalny i wykonalny?*</p> <p>Czy dołączona do wniosku dokumentacja OOŚ jest kompletna oraz została sporządzona zgodnie z dyrektywami UE, prawem krajowym oraz wytycznymi krajowymi w tym zakresie (jeśli dotyczy)?</p> <p>Czy projekt będący przedmiotem złożonego wniosku o dofinansowanie nie został ukończony lub zrealizowany, zgodnie z Art. 65 ust. 6 Rozporządzenia 1303/2013, przed złożeniem tego wniosku?</p> <p>Czy w dokumentacji projektowej w odniesieniu do planowanej infrastruktury uwzględniono ryzyka związane ze zmianami klimatu, w szczególności zagrożenie powodzią i sposób zarządzania tym ryzykiem (jeśli dotyczy)?</p>	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
5.	Wykonalność finansowa projektu	<p>Wymogi kryterium:</p> <p>Czy prognozy finansowe nie zawierają istotnych błędów rachunkowych?</p> <p>Czy prognozy finansowe zostały sporządzone zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji konkursowej?</p> <p>Czy w prognozach finansowych prawidłowo ujęto wszystkie istotne finansowe elementy projektu?*</p> <p>Czy źródła finansowania projektu są jednoznaczne oraz wiarygodne?*</p> <p>Czy zapewniona jest płynność finansowa realizacji projektu?*</p> <p>Czy wskazane w prognozach poszczególne wielkości (wartość przychodów, kosztów,</p>	TAK/NIE

		składników majątku i pasywów) są wiarygodnie uzasadnione?*	
6.	Wnioskodawca zapewni trwałość projektu (jeśli dotyczy)	Wymogi kryterium: Czy wnioskodawca dokonał analizy czynników ryzyka dotyczących utrzymania trwałości projektu i czy zaplanował odpowiednie działanie w przypadku ich wystąpienia?*	TAK/NIE /NIE DOTYCZY
7.	Projekt jest zgodny z zasadami horyzontalnymi wymienionymi w art. 7 i 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 oraz w RPOWP na lata 2014-2020	Wymogi kryterium: Czy wpływ projektu na realizację wszystkich zasad horyzontalnych (zrównoważony rozwój, równość szans i zapobieganie dyskryminacji, równość płci, przeciwdziałanie zmianom klimatu i ład przestrzenny, współpraca) jest neutralny lub pozytywny?	TAK/NIE
8.	Pomoc publiczna w projekcie	Wymogi kryterium: Czy wnioskodawca przeprowadził test pomocy publicznej i prawidłowo zakwalifikował projekt pod względem występowania pomocy publicznej (jeśli dotyczy)? Czy wnioskodawca zastosował właściwe rozporządzenie/rozporządzenia pomocowe w przypadku gdy projekt jest objęty pomocą publiczną (jeśli dotyczy)? Czy wnioskodawca i projekt spełnia wszystkie wymogi wynikające z rozporządzeń pomocowych krajowych i unijnych (jeśli dotyczy)?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY

*kryterium/pytanie cząstkowe do oceny przez ekspertów zewnętrznych

Działanie 1.4 Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa – Tereny inwestycyjne
(kryteria nie mają zastosowania do projektów w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego)

Kryteria merytoryczne dopuszczające szczególne – poszczególne kryteria uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi kryterium są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji gdy dane kryterium/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Zgodność z przeznaczeniem terenu	Wymogi kryterium: Czy tereny inwestycyjne będą przeznaczone pod działalność gospodarczą z wyłączeniem mieszkalnictwa? Czy plan inwestycyjny wnioskodawcy jest zgodny z przeznaczeniem terenu tj. z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy?	TAK/NIE
2.	Stan formalno-prawny (nie dotyczy przypadku gdy projekt przewiduje w swoim zakresie zakup gruntu)	Wymogi kryterium: Czy udokumentowano prawo do dysponowania nieruchomością/własność gruntu?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
3.	Stan formalno-prawny (dotyczy zakupu gruntu w celu stworzenia/rozszerzenia terenów pod inwestycje)	Wymogi kryterium: Czy planowane nabycie gruntu jest wysoce uprawdopodobnione?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
4.	Zdiagnozowane zapotrzebowanie zagospodarowania terenów inwestycyjnych	Wymogi kryterium: Czy z przeprowadzonej przez Wnioskodawcę analizy wynika, że przygotowywane tereny inwestycyjne nie powielają dostępnej infrastruktury (nie dotyczy przypadku, w którym limit dostępnej powierzchni nie zaspokaja aktualnego lub prognozowanego popytu)? Czy z analizy wynika, że powierzchnia przygotowanych terenów jest zgodna z prognozowanym popytem?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
5.	Zapewnienie dostępu do terenów inwestycyjnych*	Wymogi kryterium: – Czy zapewniony został/zostanie właściwy dostęp komunikacyjny do terenów inwestycyjnych tj. przedstawienie w dokumentacji aplikacyjnej skomunikowania terenu z istniejącą siecią transportową (kolejową lub drogową), – zapewnienie w dokumentacji aplikacyjnej, że najpóźniej do czasu rzeczowego zakończenia realizacji projektu teren inwestycyjny zostanie udostępniony komunikacyjnie? (jeśli dotyczy)	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
6.	Odpowiednia jakość i kompleksowość planowanej infrastruktury*	Wymogi kryterium: Czy parametry techniczne tworzonej infrastruktury umożliwiają wykorzystanie produktów projektu zgodnie z ich przeznaczeniem (w tym np. odpowiednia nośność drogi, odpowiednia przepustowość kanalizacji, kanalizacja ma parametry odpowiednie do odbioru zanieczyszczeń przemysłowych, wodociąg posiada parametry odpowiednie do wykorzystania zgodnie z założeniami projektu, linie energetyczne mają odpowiednią moc itp.)?	TAK/NIE

	<p>Czy zaplanowana inwestycja umożliwi uzyskać teren inwestycyjny uzbrojony w zakresie niezbędnym dla realizacji wszystkich założeń wynikających z planu inwestycyjnego Wnioskodawcy?</p> <p>Czy na terenie przeznaczonym pod inwestycję zidentyfikowano przeszkody mogące wpłynąć na zagrożenie realizacji celów projektu (w tym np. infrastruktura podziemna biegnąca przez teren, zagrożenie powodziowe, zagrożenie obsunięć terenu, duże różnice poziomu terenu, linia energetyczna napowietrzna itp.)? Jeżeli tak, to czy przedstawiono sposób ich usunięcia i/lub udowodniono brak negatywnego wpływu na atrakcyjność terenu inwestycyjnego?</p>	
--	--	--

Kryteria merytoryczne szczegółowe (Kryteria różnicujące) – warunkiem weryfikacji zgodności projektu z kryteriami punktowymi jest spełnienie wszystkich kryteriów merytorycznych dopuszczających.

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Maksymalna ilość punktów
1.	Powierzchnia przygotowywanych terenów inwestycyjnych	<p>Ocena kryterium: Oceniający sprawdza wielkość powierzchni planowanej inwestycji oraz jej integralność.</p> <p>W przypadku nowych terenów inwestycyjnych: 10 pkt. za teren o powierzchni 3 ha oraz po 2 pkt za każdy dodatkowy hektar powierzchni, nie więcej niż 36 pkt.</p> <p>W przypadku powiększenia istniejących terenów inwestycyjnych: 10 pkt. za teren o powierzchni 2 ha oraz po 2 pkt za każdy dodatkowy hektar powierzchni, nie więcej niż 36 pkt.</p>	36
2.	Zasadność zaplanowanych działań na rzecz zagospodarowania terenów inwestycyjnych*	<p>Ocena kryterium: Oceniający weryfikuje zaprezentowaną w dokumentacji aplikacyjnej politykę aktywności wobec inwestorów w aspekcie zaplanowanych działań na rzecz zagospodarowania terenów inwestycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zostanie zapewniona organizacja obsługi inwestora (na etapie pozyskiwania, przygotowania inwestycji i jej realizacji) – 5 pkt. – Przewidziano dodatkowe działania przyciągające potencjalnych inwestorów (np. lokalne zachęty podatkowe, z wyłączeniem ulg podatkowych wynikających z oferowania Specjalnych Stref Ekonomicznych) – 5 pkt. – Przewidziano współpracę z instytucjami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi – 2 pkt. – Przewidziano działania mające na celu pozyskanie inwestorów nowych co najmniej w regionie i/lub zagranicznych – 2 pkt. <p>Wartości punktów za każdy spełniony element podlegają sumowaniu.</p>	14
3.	Lokalizacja projektu	<p>Ocena kryterium: Oceniający dokonuje oceny przedsięwzięcia w aspekcie jego lokalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Projekt zlokalizowany w mieście: Bielsk Podlaski, Łomża lub Suwałki – 10 pkt. 	10

		<ul style="list-style-type: none"> – Projekt zlokalizowany w gminie sąsiadującej (bezpośrednio przyległej) do w/w – 7 pkt. – Projekt zlokalizowany w OSI: miasta powiatowe – 5pkt. – Projekt zlokalizowany na pozostałych obszarach – 0 pkt. 	
4.	Połączenia komunikacyjne	<p>Ocena kryterium:</p> <p>Oceniający sprawdza czy przedsięwzięcie położone jest w pobliżu inwestycji transportowych: istniejące lub planowane drogi krajowe/ szybkiego ruchu o pełnej nośności 115 kN/oś i/lub linie kolejowe możliwe do eksploatacji/odtworzenia do eksploatacji (tj. w odległości mierzonej w linii dróg dojazdowych):</p> <p>poniżej 5 km – 15 pkt. 5 km - 10 km – 10 pkt. powyżej 10 km – 0 pkt.</p> <p>dodatkowe 5 pkt - w przypadku jednoczesnego sąsiedztwa zarówno drogi krajowej/szybkiego ruchu o pełnej nośności 115 kN/oś oraz linii kolejowej możliwej do eksploatacji/odtworzenia do eksploatacji, w odległości poniżej 5 km</p>	20
5.	Atrakcyjność lokalizacji	<p>Ocena kryterium:</p> <p>Oceniający sprawdza czy tereny inwestycyjne są włączone lub zostaną włączone do Specjalnej Strefy Ekonomicznej:</p> <p>tak – 5 pkt. nie – 0 pkt.</p>	5
6.	Zagospodarowanie terenów zdegradowanych, miejskich nieużytków wymagających rewitalizacji (inwestycje typu brownfield)	<p>Ocena kryterium:</p> <p>Oceniający sprawdza czy w wyniku realizacji projektu nastąpi zagospodarowanie terenów zdegradowanych, miejskich nieużytków wymagających rewitalizacji:</p> <p>tak – 5 pkt. nie – 0 pkt.</p>	5
7.	Dostępność mediów*	<p>Ocena kryterium:</p> <p>2 pkt. za każde z wymienionych mediów: energia elektryczna, gaz, woda, kanalizacja sanitarna, system odbioru wód deszczowych</p>	10
RAZEM			100

* kryterium/pytanie cząstkowe do oceny przez ekspertów zewnętrznych

Działanie 6.3 Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu

Opracowanie dokumentów planistycznych w obszarze ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych regionu

Kryteria merytoryczne dopuszczające szczególne – poszczególne kryteria uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi kryterium są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji gdy dane kryterium/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Rodzaj projektu zgodny z przedmiotem konkursu	Wymogi kryterium: Czy projekt dotyczy inwentaryzacji, planów ochrony, planów restytucji gatunków, renaturyzacji siedlisk lub tworzenia innej dokumentacji na rzecz ochrony przyrody i krajobrazu? Czy projekt dotyczy obszaru poza granicami parków narodowych? Czy projekt nie dotyczy sporządzenia planu zadań ochronnych i planów ochrony obszaru Natura 2000? Czy zakres dokumentacji objęty projektem nie był przedmiotem finansowania ze środków POIŚ 2007-2013, PROW 2007-2013 lub PROW 2014-2020?	TAK/NIE
2.	Uzgodnienie projektu dotyczącego inwentaryzacji z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska	Wymogi kryterium: Czy projekt dotyczący sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej został uzgodniony z GDOŚ?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
3.	Dokumentacja na potrzeby mpzp opracowywana dla obszaru objętego formami ochrony przyrody (istniejącymi bądź planowanymi)	Wymogi kryterium: Czy projekt polegający na sporządzeniu inwentaryzacji, opracowaniu planów lub tworzeniu dokumentacji na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszarów, na których funkcjonują formy ochrony przyrody lub planowane jest ich powołanie (z wyłączeniem parków narodowych i obszarów NATURA 2000)?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
4.	Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu*	Wymogi kryterium: Czy dotychczas sporządzona dokumentacja dedykowana obszarowi/ siedlisku/ gatunkowi, będącemu przedmiotem opracowywanego w projekcie dokumentu jest nieaktualna, niekompletna lub nie została dotychczas sporządzona?	TAK/NIE

Kryteria merytoryczne szczegółowe (Kryteria różnicujące) – warunkiem weryfikacji zgodności projektu z kryteriami punktowymi jest spełnienie wszystkich kryteriów merytorycznych dopuszczających.

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Maksymalna ilość punktów
1.	Ranga formy ochrony obszaru, którego dotyczy projekt	Ocena kryterium: Oceniający weryfikuje znaczenie przyrodnicze obszaru, którego dotyczy projekt	20

		<ul style="list-style-type: none"> – Rezerваты przyrody – 20 pkt. – Parki krajobrazowe – 16 pkt. – Obszary chronionego krajobrazu – 12 pkt. – Inne formy ochrony przyrody, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 6 – 9 ustawy o ochronie przyrody oraz otuliny – 8 pkt. – Obszary nie objęte żadną formą ochrony – 0 pkt. 	
2.	Dotychczas opracowana dokumentacja na temat przedmiotowego obszaru, siedliska, bądź gatunku*	<p>Ocena kryterium: Oceniający sprawdza, czy istnieje dotychczas sporządzona dokumentacja dedykowana obszarowi/ siedlisku/ gatunkowi, będącemu przedmiotem opracowywanego w projekcie dokumentu, oraz ocenia jej aktualność:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak istniejącej dokumentacji – 20 pkt. – Dokumentacja niekompletna i nieaktualna (powyżej 5 lat) – 15 pkt. – Dokumentacja niekompletna lub nieaktualna (powyżej 5 lat) – 10 pkt. 	20
3.	Ranga gatunku lub siedliska*	<p>Ocena kryterium: Ocenie podlega stan ochrony bądź zagrożenia gatunków i siedlisk, których dotyczy projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> – Siedliska/gatunki o złym stanie ochrony (U2), lub gatunki o statusie zagrożenia: CR, EN, VU lub E, V – 15 pkt. – Siedliska/gatunki o niewystarczającym stanie ochrony (U1), lub gatunki o statusie zagrożenia: LR (NT, LC) lub R – 10 pkt. – Siedliska/gatunki o właściwym stanie ochrony (FV) – 5 pkt. 	15
4.	Lokalizacja na obszarze NATURA 2000	<p>Ocena kryterium: Oceniający sprawdza, czy projekt dotyczy obszaru pokrywającego się z obszarem NATURA 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszar objęty projektem w całości pokrywa się z obszarem NATURA 2000 – 15 pkt. – Obszar objęty projektem w części pokrywa się z obszarem NATURA 2000 – 8 pkt. – Obszar objęty projektem nie pokrywa się z obszarem NATURA 2000 – 0 pkt 	15
5.	Komplementarność projektu z innymi projektami z zakresu ochrony bio i georóżnorodności oraz krajobrazu	<p>Ocena kryterium: W ramach kryterium ocenie podlega spójność projektu z innymi projektami z zakresu ochrony bio i georóżnorodności oraz krajobrazu, realizowanymi z funduszy UE lub innych funduszy</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wnioskodawca wykazał komplementarność z więcej niż 1 projektem – 12 pkt. – Wnioskodawca wykazał komplementarność z 1 projektem – 8 pkt. – Wnioskodawca nie wykazał komplementarności – 0 pkt. 	12
6.	Pilność realizacji*	<p>Ocena kryterium: Oceniający weryfikuje umotywowaną przez wnioskodawcę pilność sporządzenia przedmiotowej dokumentacji</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pogarszająca się sytuacja gatunku lub siedliska, lub zewnętrzna presja na obszar/obszary (np. działania inwestycyjne planowane do podjęcia w miejscu objętym ochroną lub w jego otoczeniu) uzasadniają pilną potrzebę opracowania planu ochrony – 10 pkt. – Brak planu ochrony stwarza ryzyko pogorszenia warunków siedliskowych lub zmniejszenia populacji na danym stanowisku/ stanowiskach – 7 pkt. 	10

7.	Zasięg terytorialny projektu	Ocena kryterium: Ocenie podlega zasięg terytorialny opracowanych w ramach projektu dokumentów inwentaryzacyjnych, ochronnych, planistycznych itp.: – Zasięg ponadlokalny – 8 pkt. – Zasięg lokalny (gmina) – 4 pkt	8
RAZEM			100

* kryterium/pytanie częściowe do oceny przez ekspertów zewnętrznych

Uchwała Nr 7/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 1 czerwca 2015 r.

Działanie 6.3 Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu

Budowa i rozbudowa infrastruktury związanej z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk i gatunków

Kryteria merytoryczne dopuszczające szczególne – poszczególne kryteria uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi kryterium są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji gdy dane kryterium/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Zgodność projektu z założeniami polityki ochrony środowiska*	Wymogi kryterium: Czy interwencja jest zgodna z założeniami krajowej i wspólnotowej polityki ochrony środowiska?	TAK/NIE
2.	Projekt dotyczy infrastruktury związanej z zabezpieczeniem form ochrony przyrody zgodnych z SZOOP RPOWP 2014-2020*	Wymogi kryterium: Czy interwencja dotyczy budowy/rozbudowy infrastruktury związanej z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków form ochrony przyrody zgodnych z SzOOP RPOWP 2014-2020 i jest niezbędna do ich właściwego zabezpieczenia? Czy projekt zlokalizowany jest poza granicami parków narodowych?	TAK/NIE
3.	Spełnienie wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE)*	Wymogi kryterium: Czy inwestycja jest zgodna z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE)? Czy inwestycja przewidziana w projekcie jest wpisana na Listę inwestycji, które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód lub nie pogarszają stanu wód, stanowiącą załącznik Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY
4.	Zgodność działań realizowanych na obszarze NATURA 2000 z PAF*	Wymogi kryterium: Czy działania realizowane na obszarze NATURA 2000 będą zgodne z wymogami Priorytetowych Ram Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020 (PAF)?	TAK/NIE/NIE DOTYCZY

Kryteria merytoryczne szczegółowe (Kryteria różnicujące) – warunkiem weryfikacji zgodności projektu z kryteriami punktowymi jest spełnienie wszystkich kryteriów merytorycznych dopuszczających.

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Maksymalna ilość punktów
1.	Ranga formy ochrony obszaru, na którym realizowany będzie projekt	<p>Ocena kryterium: Oceniający weryfikuje znaczenie przyrodnicze obszaru, którego dotyczy projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rezerваты przyrody – 20 pkt. – Parki krajobrazowe – 16 pkt. – Obszary chronionego krajobrazu – 12 pkt. – Inne formy ochrony przyrody, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 6 – 9 ustawy o ochronie przyrody oraz otuliny – 8 pkt. – Obszary nie objęte żadną formą ochrony – 0 pkt. 	20
2.	Wpływ realizacji projektu na ochronę zagrożonych gatunków roślin, grzybów lub zwierząt*	<p>Ocena kryterium: Oceniający sprawdza, czy działania przewidziane w projekcie wpłyną pozytywnie na ochronę zagrożonych gatunków roślin, grzybów lub zwierząt uwzględnionych na regionalnej bądź krajowej czerwonej liście:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pozytywny wpływ na ochronę gatunków o statusie zagrożenia: CR, EN, VU lub E, V – 15 pkt. – Pozytywny wpływ na ochronę gatunków o statusie zagrożenia: LR (NT, LC) lub R – 10 pkt. – Projekty o pośrednim wpływie na stan zagrożonych populacji gatunków – 5 pkt. – Brak zdiagnozowanego wpływu na zagrożone gatunki – 0 pkt. 	15
3.	Stan ochrony gatunku lub siedliska *	<p>Ocena kryterium: Oceniający weryfikuje, czy inwestycja związana z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk i gatunków, obejmie siedliska/gatunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Siedliska/gatunki o złym stanie ochrony (U2) – 15 pkt. – Siedliska/gatunki o niewystarczającym stanie ochrony (U1) – 10 pkt. – Siedliska/gatunki o właściwym stanie ochrony (FV) – 5 pkt. 	15
4.	Lokalizacja na obszarze NATURA 2000	<p>Ocena kryterium: Oceniający sprawdza, czy interwencja przewidziana w projekcie dotyczy obszaru pokrywającego się z obszarem NATURA 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszar objęty projektem w całości pokrywa się z obszarem NATURA 2000 – 16 pkt. – Obszar objęty projektem w części pokrywa się z obszarem NATURA 2000 – 10 pkt. – Obszar objęty projektem nie pokrywa się z obszarem NATURA 2000 – 4 pkt. 	16

5.	Wpływ projektu na zatrzymanie i odwrócenie negatywnych trendów*	Ocena kryterium: Ocenie podlega wpływ interwencji przewidzianej w projekcie na zatrzymanie i odwrócenie negatywnych trendów w stanie ochrony przedmiotowych siedlisk – Wybudowana/odbudowana infrastruktura umożliwi przejście ze stanu U1(niewłaściwy stan ochrony)/U2 (zły stan ochrony) do stanu U1/FV(właściwy stan ochrony) – 12 pkt. – Wybudowana/odbudowana infrastruktura stworzy warunki do długotrwałej poprawy stanu siedlisk – 8 pkt. – Ograniczenie niszczenia siedlisk i stworzenie warunków do samoczynnej odbudowy zniszczonych płatów siedlisk – 4 pkt.	12
6.	Komplementarność podejmowanych działań z innymi działaniami realizowanymi na obszarze objętym projektem	Ocena kryterium: Ocenie podlegać będzie związek projektu z dotychczas podejmowanymi działaniami ochronnymi. Najwyższą ocenę uzyskają projekty, które są częścią lub są powiązane z innymi działaniami dotyczącymi ochrony gatunków lub siedlisk, podejmowanymi na obszarze objętym projektem (nie starszymi niż 5 lat) – Wysoka komplementarność (powiązanie z 3 lub więcej działaniami pośrednio – obszarowo, lub bezpośrednio dotyczącymi przedmiotowego gatunku/siedliska) – 6 pkt. – Średnia (powiązanie z dwoma innymi działaniami) – 4 pkt. – Niewielka (powiązanie z jednym działaniem) – 2 pkt. – Wnioskodawca nie wykazał komplementarności – 0 pkt.	6
7.	Wpływ projektu na wspomaganie potencjału rozwojowego regionu*	Ocena kryterium: Oceniający sprawdza przewidywany wpływ projektu na wspomaganie potencjału rozwojowego regionu w zakresie ekorozwoju Możliwość uzyskania po 4 pkt (nie więcej niż 8 pkt) za powiązanie projektu z: – inżynierią ekologiczną, – ekologicznym zarządzaniem środowiskiem, – ekoturystyką, – badaniami nad bioróżnorodnością	8
8.	Adekwatność zastosowanych metod i technologii*	Ocena kryterium: Oceniający zweryfikuje, czy planowane metody realizacji projektu lub stosowane rozwiązania technologiczne są zgodne i dostosowane do występujących uwarunkowań, np. warunków terenowych, potrzeb ochronnych gatunków, siedlisk lub ich ekosystemów. – Duża adekwatność (metody przewidziane w projekcie są sprawdzone, uwzględniają uwarunkowania lokalizacyjne, realne potrzeby gatunków i siedlisk, itp.) – 8 pkt. – Średnia adekwatność (metody w nieznacznym stopniu odnoszą się do konkretnych uwarunkowań środowiskowych) – 4 pkt. – Brak wykazanej adekwatności zastosowanych metod i technologii w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań – 0 pkt.	8
RAZEM			100

* kryterium/pytanie cząstkowe do oceny przez ekspertów zewnętrznych

Europejski Fundusz Społeczny - tryb konkursowy

Uchwała Nr 8/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 1 czerwca 2015 r.

SYSTEMATYKA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW WYBIERANYCH W TRYBIE KONKURSOWYM WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W RAMACH RPOWP 2014-2020			
Kryteria mają zastosowanie do wszystkich projektów współfinansowanych z EFS wybieranych w trybie konkursowym w ramach RPOWP 2014-2020			
I. OGÓLNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW (SYSTEMATYKA I BRZMIENIE)			
Nazwa kryteriów:		1. KRYTERIA FORMALNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Wniosek złożono we właściwej instytucji.	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.	W przypadku projektów konkursowych spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające któregokolwiek z kryteriów formalnych są odrzucane na etapie oceny formalnej.
2.	Wniosek złożono w terminie wskazanym w regulaminie konkursu w rozumieniu art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.		
3.	Wniosek wypełniono w języku polskim.		
4.	Wniosek złożono w formie wskazanej w regulaminie konkursu.		
5.	Wniosek został sporządzony zgodnie z regulaminem konkursu: <ul style="list-style-type: none"> – czy wniosek został opatrzony podpisem osoby/osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta, – czy okres realizacji projektu jest zgodny z regulaminem konkursu, – czy został zapewniony wymagany regulaminem konkursu wkład własny (o ile dotyczy). 		
6.	Wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego ¹¹¹ są rozliczane uproszczonymi metodami, o których mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .		
7.	Wnioskodawca oraz partnerzy (o ile dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym		

¹¹¹ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

	mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.		
8.	Wnioskodawca zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 oraz ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPOWP jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach właściwego Działania/Poddziałania RPOWP.		
9.	W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące: 1) wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 33 ust. 2-4 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (o ile dotyczy) oraz 2) braku powiązań, o których mowa w art. 33 ust. 6 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 oraz w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP, pomiędzy podmiotami tworzącymi partnerstwo.		
Nazwa kryteriów:		2. KRYTERIA MERYTORYCZNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Analiza problemowa i zgodność projektu z właściwymi celami szczegółowymi RPOWP, w tym: – analiza zidentyfikowanych kwestii problemowych – trafność doboru celu głównego projektu i sposobu w jaki projekt przyczyni się do osiągnięcia właściwych celów szczegółowych RPOWP.	Dotyczy Kryteriów merytorycznych 1-8: Ocena spełniania kryteriów merytorycznych dokonywana jest w przypadku projektów pozytywnie ocenionych formalnie (a w przypadku konkursów z etapem preselekcji pozytywnie ocenionych również pod kątem spełniania kryteriów warunkujących) w ramach skali punktowej od 0 do 100 punktów niezależnie przez dwóch członków Komisji Oceny Projektów wybranych w drodze losowania.	1) Maksymalna liczba punktów -10, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 6, albo 2)* Maksymalna liczba punktów -5, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 3, (*dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł). IOK w regulaminie konkursu określa podział punktów na każdą z dwóch części składowych kryterium.

2.	<p>Adekwatność doboru grupy docelowej do właściwego celu szczegółowego RPOWP, w tym opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – istotnych cech uczestników (osób lub podmiotów), którzy zostaną objęci wsparciem, potrzeb i oczekiwań uczestników projektu w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu, a także barier, na które napotykają uczestnicy projektu; – sposobu rekrutacji uczestników projektu, w tym kryteriów rekrutacji i kwestii zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. 		<p>Maksymalna liczba punktów -10, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 6.</p> <p>IOK w regulaminie konkursu określa podział punktów na każdą z dwóch części składowych kryterium.</p>
3.	<p>Trafność opisanej analizy ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu, w tym opisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sytuacji, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu, a także sposobu identyfikacji wystąpienia takich sytuacji (zajścia ryzyka); – działań, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka. 		<p>1) 0 albo</p> <p>2) * Maksymalna liczba punktów -5, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 3,</p> <p>(*dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł).</p> <p>IOK w regulaminie konkursu określa podział punktów na każdą z dwóch części składowych kryterium.</p>
4.	<p>Trafność doboru i opisu zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu, w tym opisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasadność potrzeby realizacji zadań; – wartości wskaźników, które zostaną osiągnięte w ramach zadań oraz adekwatność ich doboru i opisu w kontekście realizacji właściwego celu szczegółowego RPOWP; – sposobu, w jaki zostanie zachowana trwałość projektu (o ile dotyczy); – uzasadnienia wyboru partnerów do realizacji poszczególnych zadań (o ile dotyczy). 		<p>Maksymalna liczba punktów -20, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 12.</p> <p>IOK w regulaminie konkursu określa podział punktów na każdą z czterech części składowych kryterium.</p>
5.	<p>Zaangażowanie potencjału wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy), w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasobów finansowych, jakie wniesie do projektu projektodawca i partnerzy (o ile dotyczy); 		<p>Maksymalna liczba punktów -15, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 9.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – potencjału technicznego, w tym sprzętowego i warunków lokalowych wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu, a także zdolności do płynnej obsługi finansowej projektu; – potencjału kadrowego wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie). 		<p>IOK w regulaminie konkursu określa podział punktów na każdą z trzech części składowych kryterium.</p>
6.	<p>Adekwatność opisu potencjału społecznego wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) do zakresu realizacji projektu, w tym uzasadnienie dlaczego doświadczenie wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) jest adekwatne do zakresu realizacji projektu, z uwzględnieniem dotychczasowej działalności wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) prowadzonej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w obszarze wsparcia projektu, – na rzecz grupy docelowej, do której skierowany będzie projekt oraz – na określonym terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu. 		<p>Maksymalna liczba punktów -25, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 15.</p> <p>IOK w regulaminie konkursu określa podział punktów na każdą z trzech części składowych kryterium.</p>
7.	<p>Adekwatność sposobu zarządzania projektem do zakresu zadań w projekcie.</p>		<p>Maksymalna liczba punktów -5, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 3.</p>
8.	<p>Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwalifikowalność wydatków, – niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, – racjonalność i efektywność wydatków projektu (relacja nakład-rezultat), – poprawność stosowania kwot ryczałtowych (o ile dotyczy), – poprawność formalno-rachunkowa sporządzenia budżetu projektu. <p>Wydatki w projekcie są zgodne z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>		<p>Maksymalna liczba punktów -15, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 9.</p>

Nazwa kryteriów:		3. KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE OGÓLNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Zgodność z prawodawstwem unijnym oraz z właściwymi zasadami unijnymi, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum, o którym mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020</i> – zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami – zasadą zrównoważonego rozwoju. 	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”.	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające któregokolwiek z kryteriów dopuszczających ogólnych są odrzucane na etapie oceny merytorycznej.
2.	Zgodność z prawodawstwem krajowym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.		
3.	Zgodność projektu z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 oraz ze Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego.		

Uchwała Nr 9/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 1 czerwca 2015 r.

Działanie 2.1 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy
(tryb konkursowy)

SYSTEMATYKA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW KONKURSOWYCH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EFS W RAMACH RPOWP 2014-2020, DZIAŁANIE 2.1 ZWIĘKSZANIE ZDOLNOŚCI ZATRUDNIENIOWEJ OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA ORAZ OSÓB POSZUKUJĄCYCH PRACY PRZY WYKORZYSTANIU AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY ORAZ WSPIERANIE MOBILNOŚCI ZASOBÓW PRACY			
<i>Priorytet inwestycyjny 8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</i>			
II. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW (SYSTEMATYKA I BRZMIENIE)			
Nazwa kryteriów:		4. KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE SZCZEGÓLNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Uczestnikami projektu są osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia [osoby bezrobotne, w tym zarejestrowane w powiatowym		Wprowadzenie kryterium ma celu objęcie wsparciem grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji

	<p>urzędzie pracy (należące do I i II profilu pomocy), bierne zawodowo], należące co najmniej do jednej z poniższych grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby powyżej 50 roku życia - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami, - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby o niskich kwalifikacjach. 	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”.	na rynku pracy oraz jest implikacją założeń przyjętych w ramach osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.
2.	Grupę docelową projektu w co najmniej 50% stanowią osoby długotrwale bezrobotne, rozumiane jako osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy.		Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób długotrwale bezrobotnych).
3.	W ramach projektu do każdego uczestnika zostanie zastosowane wsparcie zgodne ze zidentyfikowanymi potrzebami wynikającymi z Indywidualnego Planu Działania.		Wdrożenie projektów spełniających powyższe kryterium pozwoli na zapewnienie indywidualnego podejścia do każdego uczestnika projektu. Indywidualizacja wsparcia przyczyni się do zwiększenia efektywności realizacji działań projektowych. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. W przypadku gdy uczestnik projektu nie posiada jeszcze Indywidualnego Planu Działania, w trakcie realizacji projektu należy stworzyć IPD w ramach obowiązkowej formy wsparcia, tj. poradnictwa zawodowego.
4.	W ramach projektu zastosowane zostanie w odniesieniu do każdego uczestnika projektu wsparcie w formie pośrednictwa pracy i/lub poradnictwa zawodowego oraz jednocześnie w co najmniej jednej z niżej wymienionych form (kompleksowość wsparcia): <ul style="list-style-type: none"> - staże/praktyki zawodowe, - szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, 		Kompleksowość wsparcia, dostosowanego do potrzeb rynku pracy i potrzeb indywidualnych beneficjentów ostatecznych, znacznie zwiększy skuteczność oraz efektywność udzielonej pomocy. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.

	– subsydiowanie zatrudnienia.	
5.	<p>Projekt zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ogólny wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych - na poziomie co najmniej 43%, – dla osób niepełnosprawnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 17%, – dla osób długotrwale bezrobotnych, rozumianych jako osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35%, – dla osób po 50 roku życia – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35%, – dla osób o niskich kwalifikacjach - wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 36%. 	<p>Kryterium służy zwiększeniu efektywności działań realizowanych w ramach projektu oraz przyczyni się do utworzenia trwałych miejsc pracy. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, np. właściwie określony wskaźnik pomiaru celu.</p> <p>Spełnienie przedmiotowego kryterium będzie również weryfikowane w okresie realizacji projektu i po jego zakończeniu, zgodnie z projektem <i>Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i>. Kryterium efektywności zatrudnieniowej określa się jako odsetek uczestników, którzy po zakończeniu udziału w projekcie współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) podjęli zatrudnienie na okres co najmniej trzech miesięcy w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie.</p>
6.	<p>W przypadku gdy projekt zakłada wsparcie w zakresie podniesienia i/lub uzupełnienia kwalifikacji i kompetencji zawodowych (szkolenie zawodowe), musi ono odpowiadać na potrzeby pracodawcy, u którego uczestnik ten będzie odbywał staż/subsydiowane zatrudnienie i/lub podejmie zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie.</p>	<p>Celem kryterium jest zapewnienie jak najwyższej efektywności wsparcia oferowanego uczestnikom projektu poprzez podejście popytowe do kwalifikacji i umiejętności zasobów pracy. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.</p> <p>Kryterium ma zastosowanie wyłącznie w sytuacji, kiedy w ramach projektu Wnioskodawca planuje realizację szkoleń i dotyczy każdego uczestnika szkolenia.</p>
7.	<p>Projekt skierowany jest wyłącznie do osób zamieszkujących w rozumieniu Kodeksu Cywilnego powiat m. Suwałki, powiat suwalski, powiat augustowski, powiat sejneński, powiat grajewski oraz powiat moniecki, przy czym udział osób zamieszkujących powiat m. Suwałki wynosi co najwyżej 15%, natomiast udział osób zamieszkujących każdy z pozostałych powiatów wynosi co najmniej 15% grupy docelowej projektu ogółem.</p>	<p>Realizacja projektów skierowanych do mieszkańców określonych powiatów ma na celu decentralizację środków umożliwiającą wsparcie osób zamieszkujących powiaty szczególnie narażone na trudności na rynku pracy. Wnioskodawca jest zobligowany precyzyjnie określić we wniosku o dofinansowanie projektu grupę powiatów, z których mieszkańców planuje objąć wsparciem w ramach</p>

	<p>Kryterium odnosi się do wyodrębnionej alokacji w wysokości 25% planowanych środków ogółem na konkurs. lub Projekt skierowany jest wyłącznie do osób zamieszkujących w rozumieniu Kodeksu Cywilnego powiat m. Białystok, powiat białostocki oraz powiat sokólski, przy czym udział osób zamieszkujących powiat m. Białystok wynosi co najwyżej 15%, natomiast udział osób zamieszkujących każdy z pozostałych powiatów wynosi co najmniej 15% grupy docelowej projektu ogółem.</p> <p>Kryterium odnosi się do wyodrębnionej alokacji w wysokości 40% planowanych środków ogółem na konkurs. lub Projekt skierowany jest wyłącznie do osób zamieszkujących w rozumieniu Kodeksu Cywilnego powiat m. Łomża, powiat łomżyński, powiat kolneński oraz powiat zambrowski, przy czym udział osób zamieszkujących powiat m. Łomża wynosi co najwyżej 15%, natomiast udział osób zamieszkujących każdy z pozostałych powiatów wynosi co najmniej 15% grupy docelowej projektu ogółem.</p> <p>Kryterium odnosi się do wyodrębnionej alokacji w wysokości 20% planowanych środków ogółem na konkurs. lub Projekt skierowany jest wyłącznie do osób zamieszkujących w rozumieniu Kodeksu Cywilnego powiat bielski, powiat wysokomazowiecki, powiat hajnowski i powiat siemiatycki, przy czym udział osób zamieszkujących każdy z ww. powiatów stanowi co najmniej 15% grupy docelowej projektu ogółem.</p> <p>Kryterium odnosi się do wyodrębnionej alokacji w wysokości 15% planowanych środków ogółem na konkurs.</p>		<p>projektu zgodnie z zapisami kryterium – grupy powiatów w ramach poszczególnych alokacji. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.</p>
8.	<p>Projektodawca i/lub Partner w okresie 36 m-cy poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie realizował na obszarze subregionu objętego projektem działania w zakresie aktywizacji zawodowej osób w wieku od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia..</p>		<p>Wprowadzenie ww. kryterium wynika z konieczności zapewnienia, iż Projektodawca i/lub Partner posiadają wystarczające doświadczenie do zrealizowania zadań merytorycznych przedstawionych we wniosku o dofinansowanie. Należy uznać, iż Projektodawca i/lub Partner posiadają doświadczenie, jeżeli w okresie 3 lat przed złożeniem wniosku o dofinansowanie realizował zadania/ przedsięwzięcia/ projekty z zakresu aktywizacji zawodowej ukierunkowane na wsparcie grupy docelowej projektu (tj. osoby w wieku od 30 roku życia pozostające bez</p>

			zatrudnienia), przy założeniu, że realizacja przedmiotowych działań miała miejsce na obszarze subregionu objętego projektem. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.
9.	Okres realizacji projektu jest nie dłuższy niż 18 miesięcy.		Ograniczony czas realizacji projektu pozwoli projektodawcy precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczanie finansowe realizowanych projektów. Z dotychczasowych doświadczeń wdrażanych programów wynika, iż jest to okres wystarczający do realizacji projektu, a także do podjęcia ewentualnych środków zaradczych w przypadku powstałych trudności w realizacji projektu.
10.	Projektodawca składa nie więcej niż 2 wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.		Ograniczenie liczby wniosków o dofinansowanie składanych przez tego samego Projektodawcę zwiększa skuteczność oraz efektywność udzielanego wsparcia, gdyż eliminuje zagrożenie udzielenia dofinansowania praktycznie identycznym projektom. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru wniosków. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego Projektodawcę zostaną odrzucone wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem kryterium dostępu.
11.	Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa podlaskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.		Wprowadzenie ww. kryterium ma na celu zagwarantowanie lepszego dostępu do informacji i usprawnienie kontaktu pomiędzy Beneficjentem a uczestnikami projektu oraz Instytucją Ogłaszającą Konkurs. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.
Nazwa kryteriów:		5. KRYTERIA PREMIUJĄCE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Grupę docelową projektu w co najmniej 50% stanowią osoby o niskich kwalifikacjach.	Ocena spełniania kryteriów premiujących polega na przypisaniu odpowiednich wartości punktowych. Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych	Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony

		kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premiujące otrzymują premię punktową.	wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób o niskich kwalifikacjach, tj. posiadających wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie, tj. wykształcenie co najwyżej ponadgimnazjalne.). Liczba punktów: 10
2.	Grupę docelową projektu w co najmniej 50% stanowią osoby powyżej 50 roku życia.		Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób powyżej 50 roku życia). Liczba punktów: 15

Uchwała Nr 10/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 1 czerwca 2015 r.

Działanie 2.2 Działania na rzecz równowagi praca – życie

SYSTEMATYKA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW KONKURSOWYCH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EFS W RAMACH RPOWP 2014-2020, DZIAŁANIE 2.2 DZIAŁANIA NA RZECZ RÓWNOWAGI PRACA – ŻYCIE,			
<i>Priorytet inwestycyjny 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę</i>			
typ projektu: Udostępnienie usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat poprzez tworzenie nowych miejsc opieki (zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3)			
II. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW (SYSTEMATYKA I BRZMIENIE)			
Nazwa kryteriów:		4. KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE SZCZEGÓLNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium

1.	W ramach projektu tworzone będą miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 wyłącznie w formie żłobków i/lub klubów dziecięcych.	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”.	Kryterium ma na celu zapewnienie efektywnego wydatkowania środków oraz stworzenia trwałych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, co umożliwi opiekunom szybszy i skuteczny powrót na rynek pracy. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.
2.	Projekt poprzedzony został analizą sytuacji demograficznej, z której wynika, iż liczba nowoutworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 odpowiada zapotrzebowaniu na obszarze realizacji projektu.		Kryterium ma na celu zapewnienie efektywnego wydatkowania środków oraz stworzenia trwałych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w regionach, w których występuje największe zapotrzebowanie na wsparcie w przedmiotowym zakresie. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.
3.	Projekt zakłada, że osoby, które otrzymały wsparcie w postaci opieki nad dzieckiem do lat 3, podejmą zatrudnienie lub będą poszukiwały pracy lub powrócą na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka.		Wdrożenie projektów spełniających powyższe kryterium umożliwi opiekunom skuteczny powrót na rynek pracy. Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 jest wsparciem towarzyszącym i ma na celu aktywizację zawodową opiekunów. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określonych odpowiednich wskaźników pomiaru celu - liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu i/lub liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka po opuszczeniu programu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum właściwych wskaźników pomiaru celu odnoszących się do efektu udzielonego wsparcia..
4.	Projektodawca zapewni, iż utworzone miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będą funkcjonowały co najmniej 2 lata po zakończeniu realizacji projektu.		Wprowadzenie kryterium przyczyni się do utrzymania trwałości udzielonego wsparcia i zapewni efektywne wydatkowanie środków. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Trwałość funkcjonowania nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 utworzonych dzięki EFS

			będzie monitorowana po 2 latach od daty zakończenia realizacji projektu.
5.	Okres realizacji projektu jest nie dłuższy niż 24 miesiące.		Ograniczony czas realizacji projektu pozwoli projektodawcy precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczanie finansowe realizowanych projektów. Z dotychczasowych doświadczeń wdrażanych programów wynika, iż jest to okres wystarczający do realizacji projektu, a także do podjęcia ewentualnych środków zaradczych w przypadku powstałych trudności w realizacji projektu.
6.	Projektodawca składa nie więcej niż 2 wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.		Ograniczenie liczby wniosków o dofinansowanie składanych przez tego samego Projektodawcę zwiększa skuteczność oraz efektywność udzielanego wsparcia, gdyż eliminuje zagrożenie udzielenia dofinansowania praktycznie identycznym projektom. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru wniosków. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego Projektodawcę zostaną odrzucone wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem kryterium dostępu.
Nazwa kryteriów:		5. KRYTERIA PREMIUJĄCE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	W ramach projektu utworzone zostaną miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w których opieką zostaną objęte dzieci z terenu gminy/gmin, na których nie występują instytucjonalne punkty opieki nad dziećmi do lat 3.	Ocena spełniania kryteriów premiujących polega na przypisaniu odpowiednich wartości punktowych. Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premiujące otrzymują premię punktową.	Kryterium ma na celu zapewnienie efektywnego wydatkowania środków oraz stworzenia trwałych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w regionach, w których występuje największe zapotrzebowanie na wsparcie w przedmiotowym zakresie. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Liczba punktów: 20

Działanie 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki

<p align="center">SYSTEMATYKA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW KONKURSOWYCH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EFS W RAMACH RPOWP 2014-2020, DZIAŁANIE 3.3 KSZTAŁCENIE ZAWODOWE MŁODZIEŻY NA RZECZ KONKURENCYJNOŚCI PODLASKIEJ GOSPODARKI</p> <p align="center"><i>Priorytet inwestycyjny 10iv: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami</i></p> <p align="center">Typ projektu: staże i praktyki dla uczniów i nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu</p>			
II. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
Nazwa kryteriów:		4. KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE SZCZEGÓLNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Projekt jest skierowany do grup docelowych (zgodnie z katalogiem grup docelowych dla danego Działania/Poddziałania) z obszaru województwa podlaskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa podlaskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa podlaskiego).	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”.	<p>Wprowadzenie kryterium jest uzasadnione regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium dokonana będzie na podstawie treści wniosku.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane.</p>
2.	Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa podlaskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.		<p>Wprowadzenie kryterium ma na celu zapewnienie dostępności projektodawcy w regionie dla uczestników projektu oraz dla IZ. Kryterium weryfikuje ponadto, że projektodawca poprzez biuro, oddział, filię, delegaturę czy inną formę organizacyjną funkcjonuje w regionie, tj. zna problemy i specyfikę województwa w obszarze objętym projektem.</p> <p>Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane.</p>

3.	Zakres wsparcia w projekcie jest zgodny z warunkami określonymi przez IZ w regulaminie konkursu na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020		<p>Wprowadzenie kryterium ma celu zapewnienie wysokiego standardu oraz jednolitych warunków i procedur realizacji usług edukacyjnych w ramach interwencji EFS.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium dokonana będzie na podstawie treści wniosku.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane</p>
4.	W projekcie podane są dokładne nazwy szkół oraz kierunków, których uczniowie/nauczyciele otrzymają wsparcie w ramach projektu.		<p>Kryterium ma szczególne znaczenie w projektach, dla których wnioskodawcą nie jest organ prowadzący szkołę.</p> <p>Wprowadzenie kryterium ma na celu zapewnienie, że projektodawcy składają wnioski po uprzednim porozumieniu ze szkołą/szkołami, które zostaną objęte wsparciem. Z treści wniosku powinno jednoznacznie wynikać jaka szkoła/szkoły bierze/biorą udział w projekcie. Warunkiem koniecznym jest więc podawanie we wniosku o dofinansowanie dokładnych nazw szkół, których projekt dotyczy.</p> <p>Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane.</p>
5.	W projekcie uwzględniono wszystkie wskaźniki określone w regulaminie konkursu jako obligatoryjne dla danego typu projektu/ grupy docelowej.		<p>Wprowadzenie kryterium ma na celu zapewnienie właściwego monitorowania Programu. Projektodawca powinien wybrać wszystkie wskaźniki obligatoryjne dla danego typu projektu/ grupy docelowej. Dla wskaźników adekwatnych (realizowanych w ramach projektu) określa wartości docelowe większe od zera. Brak określenia wartości docelowej większej od zera dla co najmniej 1 wskaźnika jest równoznaczne z brakiem możliwości realizacji projektu.</p>

			Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane.
Nazwa kryteriów:		5. KRYTERIA PREMIUJĄCE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Projekt zakłada realizację staży i/lub praktyk prowadzących do zdobycia umiejętności niezbędnych z punktu widzenia pracodawców, których działalność wpisuje się w inteligentne specjalizacje wskazane w regulaminie konkursu na podstawie <i>Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+</i>	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im odpowiednich wartości punktowych.	Wprowadzenie kryterium ma na celu nawiązanie współpracy z pracodawcami/przedsiębiorcami, którzy prowadzą działalność wpisującą się w inteligentne specjalizacje regionu. Umożliwienie odbycia staży/praktyk przez uczniów przyczyni się do uzyskania odpowiednich umiejętności praktycznych co będzie miało wpływ na wyższą jakość edukacji. Liczba punktów: 15
2.	Projekt zakłada staże u pracodawców i/lub przedsiębiorców dla nauczycieli szkół zawodowych/instruktorów praktycznej nauki zawodu.		Wprowadzenie kryterium ma na celu wzmocnienie kompleksowości działań w obszarze kształcenia zawodowego, poprzez efektywną współpracę szkoły/placówki z pracodawcami/przedsiębiorcami w zakresie doskonalenia warsztatu pracy nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu i dostosowania go do najnowszych trendów i technologii w danej branży. Liczba punktów: 15
3.	Projekt zakłada wykorzystanie pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007 – 2013 w ramach POKL, adekwatnych do Działania.		Wprowadzenie kryterium ma na celu zastosowanie rozwiązań wypracowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL. Użycie dostępnych narzędzi umożliwi skuteczniejszą i bardziej efektywną interwencję w obszarze edukacji zawodowej. Mechanizm ten wpłynie na podniesienie jakości procesu kształcenia oraz jakości osiągniętych rezultatów.

		<p>W treści wniosku należy wskazać dane źródłowe (np. baza produktów Krajowej Instytucji Wspomagającej, na której są udostępnione informacje na temat zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych).</p> <p>Należy opisać zakres i sposób wykorzystania tych produktów.</p> <p>Liczba punktów: 10</p>
--	--	--

Europejski Fundusz Społeczny - tryb pozakonkursowy

Uchwała Nr 3/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 29 kwietnia 2015 r.

Działanie 2.1 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy (tryb pozakonkursowy)

SYSTEMATYKA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH PUP WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EFS W RAMACH RPOWP 2014-2020			
I. OGÓLNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
Nazwa kryteriów:		1. KRYTERIA FORMALNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Wniosek złożono we właściwej instytucji.	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.	Projekty niespełniające któregokolwiek z kryteriów formalnych kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
2.	Wniosek złożono w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze oraz wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w rozumieniu art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.		
3.	Wniosek wypełniono w języku polskim.		
4.	Wniosek złożono w formie wskazanej w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego.		
5.	Wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego ¹ są rozliczane		

¹ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia naboru.

	uproszczonymi metodami, o których mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>		
6.	Wnioskodawca zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPOWP jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach właściwego Działania/Poddziałania RPOWP.		
Nazwa kryteriów:		2. KRYTERIA MERYTORYCZNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Zgodność projektu z właściwym celem szczegółowym RPOWP, w tym adekwatność doboru i opisu (o ile dotyczy) wskaźników realizacji właściwego celu szczegółowego RPOWP.	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.	Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
2.	Adekwatność doboru grupy docelowej do właściwego celu szczegółowego RPOWP, w tym opis: <ul style="list-style-type: none"> – istotnych cech uczestników (osób lub podmiotów), którzy zostaną objęci wsparciem; – sposobu rekrutacji uczestników projektu, w tym kryteriów rekrutacji i kwestii zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. 		
3.	Trafność doboru i opisu zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu, w tym opisu: <ul style="list-style-type: none"> – zasadność potrzeby realizacji zadań; – wartości wskaźników, które zostaną osiągnięte w ramach zadań oraz adekwatność ich doboru i opisu w kontekście realizacji właściwego celu szczegółowego RPOWP; – sposobu, w jaki zostanie zachowana trwałość i wpływ rezultatów projektu (o ile dotyczy); – uzasadnienia wyboru partnerów do realizacji poszczególnych zadań (o ile dotyczy). 		
4.	Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – kwalifikowalność wydatków, – niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, – racjonalność i efektywność wydatków projektu (relacja nakład-rezultat), – poprawność stosowania kwot ryczałtowych (o ile dotyczy), 		

	<p>– poprawność formalno-rachunkowa sporządzenia budżetu projektu.</p> <p>Wydatki w projekcie są zgodne z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu na lata 2014-2020. Wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.</p>		
Nazwa kryteriów:		3. KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE OGÓLNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Zgodność z prawodawstwem unijnym oraz z właściwymi zasadami unijnymi, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum, – zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami – zasadą zrównoważonego rozwoju. 	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”.	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
2.	Zgodność z prawodawstwem krajowym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.		
3.	Zgodność projektu ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego.		
II. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
Nazwa kryteriów:		KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE SZCZEGÓLNE	
Lp.	Brzmienie kryterium	Definicja kryterium	Opis kryterium
1.	Uczestnikami projektu są osoby od 30 roku życia pozostające bez pracy zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup:	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że	Wprowadzenie kryterium ma celu objęcie wsparciem grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz jest implikacją założeń przyjętych w ramach osi II RPOWP. Kryterium odnosi się do

	<ul style="list-style-type: none"> - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami, - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby o niskich kwalifikacjach. 	kryterium nie dotyczy danego projektu.	rekrutacji prowadzonej w roku obowiązywania projektu. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
2.	Projekt zakłada, że proces rekrutacji uczestników projektu zakończy się do 31.12.2015 r.		Wprowadzenie kryterium ma na celu zapewnienie koncentracji wsparcia na osobach od 30 roku życia (należących do I lub II profilu pomocy) zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w 2015 r. oraz możliwie szybkie i sprawne podjęcie działań w celu poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
3.	<p>Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych – w proporcji co najmniej takiej samej, jak proporcja osób niepełnosprawnych od 30 roku życia, kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach projektu (należących do I lub II profilu pomocy) i zarejestrowanych w rejestrze danego PUP w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych od 30 roku życia (wg stanu na 31.12.2014 r.).</p> <p>Przedmiotowe kryterium określa minimalny poziom udziału osób z niepełnosprawnościami w grupie docelowej projektu, przy czym rekomenduje się objęcie wsparciem projektowym możliwie jak największej liczby osób niepełnosprawnych.</p> <p>Kryterium odnosi się do rekrutacji prowadzonej w roku obowiązywania projektu.</p>		Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób niepełnosprawnych). Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
4.	Grupę docelową projektu w co najmniej 50% stanowią osoby długotrwale bezrobotne, rozumiane jako osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (należące do I lub II profilu pomocy) .		Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we

			wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób długotrwale bezrobotnych). Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
5.	Grupę docelową projektu w co najmniej 25% stanowią osoby po 50 roku życia (należące do I lub II profilu pomocy).		Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób po 50 roku życia). Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
6.	Projekt zakłada: – ogólny wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych - na poziomie co najmniej 43%, – dla osób niepełnosprawnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 17%, – dla osób długotrwale bezrobotnych, rozumianych jako osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35%, – dla osób po 50 roku życia – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35%, – dla osób o niskich kwalifikacjach – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 36%.		Kryterium służy zwiększeniu efektywności działań realizowanych w ramach projektu oraz przyczyni się do utworzenia trwałych miejsc pracy. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, np. właściwie określony wskaźnik pomiaru celu. Spełnienie przedmiotowego kryterium będzie weryfikowane w okresie realizacji projektu i po jego zakończeniu, zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w <i>Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> . Kryterium efektywności zatrudnieniowej określa się jako odsetek uczestników, którzy po zakończeniu udziału w projekcie współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) podjęli zatrudnienie na co najmniej trzy miesiące w

			okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie. Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
--	--	--	--

Uchwała Nr 4/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z dnia 29 kwietnia 2015

KRYTERIA OCENY FORMALNO-MERYTORYCZNEJ PROJEKTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O DOFINANSOWANIE W RAMACH RPOWP 2014-2020

(dotyczą Osi Priorytetowej X POMOC TECHNICZNA)

Kryteria (wymogi) formalne

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Zgodność złożenia RPD z wyznaczonymi terminami	Ocena kryterium pod kątem, czy pierwsza wersja RPD została złożona w terminie wyznaczonym przez IZ RPOWP na lata 2014-2020.	0-1
2.	Poprawność wypełnienia RPD	Ocena pod kątem poprawności wypełnienia przez Wnioskodawcę wszystkich wymaganych pól znajdujących się w RPD (np. sprawdzenie czy wypełniono poprawnie wszystkie pola w RPD, czy wyliczenia arytmetyczne są poprawne, czy RPD został podpisany przez osoby uprawnione, czy wysokość wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z zapisami w Szczegółowym Opisie Priorytetów RPOWP na lata 2014-2020).	0-1
3.	Kompletność RPD	Ocena kryterium pod kątem, czy złożono wymaganą liczbę egzemplarzy RPD, czy przekazano wszystkie wymagane załączniki do RPD.	0-1
4.	Zgodność strony formalnej z dokumentami programowymi i finansowymi	Przeanalizowanie budżetu pod kątem dostępności środków finansowych dla Wnioskodawcy oraz wybranych wskaźników pod kątem zadań zaplanowanych do realizacji w ramach RPD.	0-1

Kryteria merytoryczne

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Ocena
1.	Zasadność realizacji RPD	Uzasadnienie potrzeby realizacji RPD, w kontekście celów Programu i Osi Priorytetowej, mierzonej wpływem RPD na osiągnięcie wskaźników produktu oraz możliwego wpływu na wskaźniki rezultatu.	0-1
2.	Zgodność RPD z prawem wspólnotowym i krajowym oraz dokumentami programowymi	Zgodność RPD m.in. z zasadą: – równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, – zrównoważonego rozwoju. Projekt pomocy technicznej nie powinien negatywnie wpływać na polityki wspólnotowe. Może być pod tym względem neutralny.	0-1
3.	Wykonalność rzeczowa RPD	Sprawdzenie czy RPD ma szanse realizacji we wnioskowanym okresie, posiada odpowiednią kadrę i zaplecze techniczne gwarantującą wykonalność RPD.	0-1
4.	Wykonalność finansowa RPD	Sprawdzenie RPD pod kątem kwalifikowalności wydatków, adekwatności wysokości zaplanowanych kosztów kwalifikowalnych do zaplanowanych działań i rezultatów.	0-1

Załącznik 4 – Ramowe plany działań**ROCZNY PLAN DZIAŁANIA PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH
(POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY) W RAMACH RPOWP 2014-2020**

PLAN DZIAŁANIA NA ROK 2015	
INFORMACJE O INSTYTUCJI OPRACOWUJĄCEJ PLAN DZIAŁANIA	
Nazwa instytucji	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Rola instytucji i zakres działań w programie	Instytucja Pośrednicząca dla Działania 2.1 , 2.2, 2.4, 2.5, 3.2 RPOWP 2014-2020
Adres korespondencyjny	ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok
Telefon	85 74 97 200
Faks	85 74 97 209
E-mail	sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl
Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych	Marcin Sidorczuk 85 44 97 215 marcin.sidorczuk@wup.wrotapodlasia.pl

PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE				
Oś priorytetowa	Oś priorytetowa II: Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa			
Działanie	Działanie 2.1 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy			
Cel szczegółowy	Zwiększenie aktywności i mobilności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo			
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Instrumenty i usługi rynku pracy obejmujące działania aktywizujące wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych.			
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Wszystkie powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	czerwiec 2015 rok			
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	maj 2015 rok	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	marzec 2016 rok
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU¹¹²				
Szacowana całkowita wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie (PLN)				
16 448 100,00 (4 552 200 – 586 400)				
Szacowany wkład UE (PLN)				
13 980 885,00 (3 869 300 – 498 400)				

¹¹² Szczegółowe informacje dotyczące wartości budżetu projektów są w posiadaniu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku oraz 14 powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI**	
WSKAŹNIKI REZULTATU	
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika do osiągnięcia w ramach projektów
1. Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (CI), w tym liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (CI).	46%
2. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.	132
3. Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego.	40%
4. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (CI), w tym liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (CI).	132
5. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (CI), w tym liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (CI).	31%
WSKAŹNIKI PRODUKTU	
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika do osiągnięcia w ramach projektów
1. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CI).	30
2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (CI).	628
3. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.	314
4. Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.	196
5. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (CI).	1206
6. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.	266

** Szczegółowe informacje dotyczące wartości docelowych wskaźników projektu są w posiadaniu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku oraz 14 powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU

KRYTERIA DOPUSZCZAJĄCE SZCZEGÓLNE

1. Uczestnikami projektu są osoby od 30 roku życia pozostające bez pracy zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby powyżej 50 roku życia,
- kobiety,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby o niskich kwalifikacjach.

Uzasadnienie:

Wprowadzenie kryterium ma celu objęcie wsparciem grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz jest implikacją założeń przyjętych w ramach osi II RPOWP. Kryterium odnosi się do rekrutacji prowadzonej w roku obowiązywania projektu. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.

Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.

2. Projekt zakłada, że proces rekrutacji uczestników projektu zakończy się do 31.12.2015 r.

Uzasadnienie:

Wprowadzenie kryterium ma na celu zapewnienie koncentracji wsparcia na osobach od 30 roku życia (należących do I lub II profilu pomocy) zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w 2015 r. oraz możliwie szybkie i sprawne podjęcie działań w celu poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.

3. Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych – w proporcji co najmniej takiej samej, jak proporcja osób niepełnosprawnych od 30 roku życia, kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach projektu (należących do I lub II profilu pomocy) i zarejestrowanych w rejestrze danego PUP w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych od 30 roku życia (wg stanu na 31.12.2014 r.). Przedmiotowe kryterium określa minimalny poziom udziału osób z niepełnosprawnościami w grupie docelowej projektu, przy czym rekomenduje się objęcie wsparciem projektowym możliwie jak największej liczby osób niepełnosprawnych. Kryterium odnosi się do rekrutacji prowadzonej w roku obowiązywania projektu

Uzasadnienie:

Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób niepełnosprawnych). Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.

4. Grupę docelową projektu w co najmniej 50% stanowią osoby długotrwale bezrobotne, rozumiane jako osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (należące do I lub II profilu pomocy).	
Uzasadnienie:	Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób długotrwale bezrobotnych). Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
5. Grupę docelową projektu w co najmniej 25% stanowią osoby po 50 roku życia (należące do I lub II profilu pomocy).	
Uzasadnienie:	Wprowadzenie kryterium przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, dla których zdobycie zatrudnienia jest wyjątkowo trudne oraz jest implikacją wskaźników produktu określonych dla osi II RPOWP. Spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. właściwie określony wskaźnik produktu. Projektodawca jest zobligowany do wskazania we wniosku o dofinansowanie jako minimum wskaźnika produktu odnoszącego się do struktury grupy docelowej (określenie udziału osób po 50 roku życia). Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.
6. Projekt zakłada:	<ul style="list-style-type: none"> – ogólny wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych - na poziomie co najmniej 43%, – dla osób niepełnosprawnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 17%, – dla osób długotrwale bezrobotnych, rozumianych jako osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35%, – dla osób po 50 roku życia – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35%. – dla osób o niskich kwalifikacjach – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 36%.
Uzasadnienie:	Kryterium służy zwiększeniu efektywności działań realizowanych w ramach projektu oraz przyczyni się do utworzenia trwałych miejsc pracy. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie spełnienie przedmiotowego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, np. właściwie określony wskaźnik pomiaru celu. Spełnienie przedmiotowego kryterium będzie weryfikowane w okresie realizacji projektu i po jego zakończeniu, zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. Kryterium efektywności zatrudnieniowej określa się jako odsetek uczestników, którzy po zakończeniu udziału

w projekcie współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) podjęli zatrudnienie na co najmniej trzy miesiące w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie. Projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.

Załącznik 5 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego

l.p.	numer działania lub poddziałania	tytuł lub zakres projektu	podmiot zgłaszający	data identyfikacji	podmiot, który będzie wnioskodawcą	szacowana całkowita wartość projektu	szacowana wartość kosztów kwalifikowalnych	duży projekt (T/N/ND)	szacowany wkład UE	zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami		przewidywany w dniu identyfikacji termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał/ miesiąc oraz rok)	przewidywany w dniu identyfikacji termin rozpoczęcia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)
										wskaźnik	wartość docelowa			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	2.1	Instrumenty i usługi rynku pracy obejmujące działania aktywizujące wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych - grupa projektów	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	12.02.2015	Powiatowe urzędy pracy z terenu województwa podlaskiego	32 823 529 EUR	32 823 529 EUR	ND	27 900 000 EUR	Określone corocznie w rocznym planie działań (Załącznik nr 4 do SZOOP)	Określone corocznie w rocznym planie działań (Załącznik nr 4 do SZOOP)	Określany corocznie w rocznym planie działań (Załącznik nr 4 do SZOOP)	Określany corocznie w rocznym planie działań (Załącznik nr 4 do SZOOP)	Określany corocznie w rocznym planie działań (Załącznik nr 4 do SZOOP)
2.	10.1	Grupa projektów Pomocy Technicznej	Województwo Podlaskie	06.2015	Województwo Podlaskie	46 470 589 EUR	46 470 589 EUR		39 500 000 EUR	-	-	-	-	-